

TRST - Na 4. strani
Odmeki na načrt
za podeželski razvoj
E. Bukavec, D. Žbogar, V. Vremec

TRST - Na 5. strani
Občina Trst:
vstop v EZTS
Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje

GORICA - Na 11. strani
Neurja, plazovi in
segrevanje morja
Učinki podnebnih sprememb vse opaznejši

TRST - Predstavitev
Drago Jančar
odslej tudi
v italijanščini

SLOVENIJA/HRVAŠKA - Tokrat zaradi vparašanja vračaja ekonomskih migrantov

Soseda spet sprta

TRST - Varnostni ukrepi po atentatih
Francoski sejem
pod nadzorom

FOTODAMI/ON

LJUBLJANA - Slovenija in Hrvaška sta zaradi begunskega vala spet v sporu. Tokrat zaradi ekonomskih migrantov. Slovenija je sosedi najavila vrnitev okoli 160 ekonomskih migrantov iz Maroka, vendar je Zagreb vrnitev zavrnil.

Medtem so se ločevanja beguncev in ekonomskih migrantov, kot kaže, očitno že lotili v Srbiji in Makedoniji. Tiskovna predstavica Visokega komisariata ZN za begunce Melita Šunjić je namreč sporočila, da sta omenjeni državi začeli omejevati vstop beguncev na svojih mejah. Srbija naj bi tako od srede popoldne v državo dovolila le še beguncem iz Sirije, Afganistana in Iraka, ostale pa naj bi zavržala kot ekonomske migrante. Da se struktura migrantov spreminja je prepričan tudi glasnik slovenske vlade, državni sekretar Boštjan Šefic.

Na 2. strani

FRANCIJA
Potrjena
izredna
pooblastila

PARIZ - Francija si z vsemi močmi prizadeva zavezati terorizem na njenih tleh. Parlament je izredne razmere podaljšal za tri mesece, ukrepi pa dajejo vladi in policijskih silam zelo široka pooblastila, vključno s prepovedjo organizacij, ki predstavljajo grožnjo javnemu redu, zaprtjem mošej, spletnih strani in profilov ter odvzemom državljanstva. Sporočili so tudi, da so v akciji v sredo ubili organizatorja petkovih pokolov.

Na 3. strani

ŠPORT - Krstni nastop v elitnem tekmovanju
Jernej Terpin iz B2-lige
do evropske lige prvakov

Goriški odbojkar Jernej Terpin, ki je odbojgarsko zrasel pri goriškem odbojarskem društvu Olympia, je v sredo v Novem Sadu v dresu ljubljanskega ACH Volleya proti srbski ekipi Vojvodina opravil krstni nastop v odbojarski Ligi prvakov.

Jernej Terpin je drugi odbojkar iz vrst slovenskega odbojarskega gibanja v Italiji, ki se lahko ponaša z nastopom v najelitnejšem klubskem prvenstvu. Pred njim je kot prvemu uspešno Mateju Černicu. Števerjanec (letnik 1996) je v Novem Sadu vstopil na igrišče v drugem in tretjem nizu. Dosegel je tri točke.

Na 16. strani

Trst: pobude ob dnevu
otrokovih pravic

Na 6. strani

V SSG se vračajo
nedeljske matineeje

Na 10. strani

Na Goriškem narasla
stopnja recikliranja

Na 11. strani

V Ločniku poštar
doživel nesrečo

Na 14. strani

Ker so počistili
žaljiv napis,
je bila kazen milejša

Na 17. strani

PODGORA - Na vaškem pokopališču

»Izginili« trije nagrobniki

Domačini sprašujejo občinsko upravo, kdo in kam je odpeljal tri stare nagrobne kamne

PODGORA - S podgorskega pokopališča so izginili trije stari nagrobni kamni, zato krajani sprašujejo goriško občinsko upravo, kdo in kam jih je odpeljal. Da so trije nagrobni kamni »izginili«, se je zavedal domačin. Po njegovih besedah je občina na pokopališču konec oktobra opravila nekaj vzdrževalnih del, ob zaključku katerih nagrobnih kamnov ni bilo več. Na občini zadevo preverjajo, zaenkrat pa še ne vedo, kdo je odgovoren za »izginotje.« Domačini so vsekakor prepričani, da bi bilo treba stare nagrobne kamne primerno zaščititi, saj so pomemben del krajevne zgodovinske dediščine.

Na 12. strani

MLADI KREATIVCI - Zbor Anakrousis

Radi pojejo v ritmihi swing in jazz glasbe

TRST - V Gregorčičevi dvorani enkrat tedensko vadi mladinski pevski zbor Anakrousis. Z njimi začnemo

novi rubriko Mladi kreativci, s katero želimo približati spoznanje vse, ki prosti čas preživljajo na kreativen način.

SLOVENIJA - Balkanska pot

S Hrvaško zdaj spor zaradi vračanja ekonomskih migrantov

LJUBLJANA - Slovenija je Hrvaški včeraj uradno najavila vrnitev okoli 160 ekonomskih migrantov iz Maroka, ki jih je nazaj pošiljala že v sredo, vendar je tudi tokrat iz Zagreba dobila košarico.

Na Hrvaškem so sprejem migrantov zavrnili, saj je takšna zahteva po besedah hrvaškega notranjega ministra Ranka Ostojića nesprejemljiva. So se pa tudi na to temo popoldne na videokonferenci sestali predstavniki držav, ki so na balkanski begunski poti. Izsledki pogovorov še niso znani.

Državni sekretar na notranjem ministrstvu Boštjan Šefić je na popoldanski novinarski konferenci dodal, da maroška skupina za zdaj ostaja v migracijskem toku. Za netočne pa je označil informacije, da Slovenija avtomatično vrača vse ekonomske migrante. Komentiral je tudi varnostne razmere po petkovih terorističnih napadih v Parizu. Pojasnil je, da intenzivno sodelujejo s tujimi varnostnimi organi. Pojavov, ki bi morali vzbujati posebno skrb, pa pri nas niso zabeležili. Tako po nje-

govem mnenju ni nobenega razloga za vznemirjenje.

Medtem so se ločevanja beguncev in ekonomskih migrantov očitno že lotili v Srbiji in Makedoniji. Tiskovna predstavnica Visokega komisariata ZN za begunce Melita Šunjić je namreč sporočila, da sta omenjeni državi začeli omejevati vstop beguncem na svojih mejah. Srbija naj bi tako od srede popoldne v državo dovolila le še beguncem iz Sirije, Afganistana in Iraka, ostale pa naj bi zavračala kot ekonomske migrante. Makedonija pa po njenih besedah omejuje vstop beguncem iz nekaterih držav, kot so Libija, Maroko, Pakistan, Šrilanka in Sudan.

Če bosta državi dejansko izvajali, kar sta najavili, večjega problema tudi Hrvaška ne bo imela, še manj pa ostale države, je sicer še nepotrjeno informacijo na novinarski konferenci komentiral Šefić. Nasploh pa se je njegovih besedah v zadnjem obdobju struktura migrantov bistveno spremenila. Veča se namreč število ekonomskih migrantov, ki ne prihajajo iz držav, v katerih bi bila njihova var-

V Sloveniji postavili do zdaj 40 kilometrov žičnih ograj

ANSA

nost ogrožena. Zato je v fazi nastajanja tudi sistem za njihovo identifikacijo.

Da bi zagotovil vzdržljivost stalne sestave Slovenske vojske pri obvladovanju begunske problematike je načelnik generalštaba Andrej Osterman danes podpisal ukaz o vpoklicu pogodbenih rezerv. Rezervisti bodo prejeli poziv na petdnevno usposabljanje, svoje naloge pa naj bi začeli opravljati v prvih dneh novega leta.

Kljub napovedim o omejevanju migracij se število migrantov, ki so prečkali hrvaško-slovensko mejo, ne zmanj-

šuje bistveno. Včeraj do 18. ure je v Slovenijo vstopilo 4029 migrantov, skupaj v drugem valu pa že skoraj 240.000. V nastanitvenih in sprejemnih centrih je bilo ob 18. uri 5133 migrantov, od tega največ v Šentilju, na Petišovcih in v Dobovi. V Sloveniji je sicer po podatkih ministrstva za notranje zadeve v sprejemnih in nastanitvenih centrih skupaj na voljo 9411 mest, kar je za okoli 2100 več kot v začetku oktobra.

Na južni meji je medtem postavljeno že dobrih 40 kilometrov začasnih tehničnih preprek.

Milansko tožilstvo zahteva nov proces proti Berlusconi

MILAN - Milansko tožilstvo je zahtevalo novo sojenje Silviu Berlusconi in še 30 posameznikom, in sicer zaradi podkupovanja priča v primeru Ruby. Gre za primer Maročanke Karime El Mahroug, s katero naj bi imel Berlusconi spolne odnose, ko je bila še mladoletna. Marca je bil Berlusconi v tem primeru oproščen. Milanski tožilec meni, da je več priča obrambe, ki so se udeleževali eksotičnih zabav v Berlusconijevi milanski luksuzni rezidenci, na sodišču lagalo. Za molk oz. laži naj bi od Berlusconi prejemala "mesečno vzdrževalnino".

Berlusconi je sicer sam aprila 2012 izjavil, da je financiral skupaj 42 žensk, ki naj bi bile vpletene v afero Ruby. Vsaka naj bi prejela najmanj 2500 mesečno. Skupno naj bi Berlusconi za molk in zvestobo priča porabil 10 milijonov evrov.

Ošpice bi se lahko razširile

RIM - Združenje italijanskih pediatrov je zelo zaskrbljeno. Po njegovih podatkih se namreč v zadnjih petih letih v Italiji ni cepilo proti najbolj razširjenim otroškim boleznim kar 358 tisoč otrok. Opozarjajo, da to že pomeni, da lahko postanejo te bolezni spet endemične. Po smernicah svetovne zdravstvene ustanove naj bi ošpice v Evropi dokončno strli letos, v Italiji pa se odstotek cepljenih vedno bolj odaljuje od števila 95, kar je najnižja stopnja, da se ta nalezljiva bolezen ne širi. Tako pa so leta 2014 zabeležili v Italiji 1600 primerov ošpic.

Zdravniki svetujejo tudi, da se otroke, starejše od šestih mesecev, cepi proti gripi, ki lahko ima zelo hude posledice. Število otrok, ki so jih lani zaradi gripe sprejeli v bolnišnicah, se je povečalo za 25 odstotkov.

Odobren zakon

za »obrambno zdravstvo«

RIM - V poslanski komisiji za socialna vprašanja so odobrili zakonski predlog za tako imenovano »obrambno zdravstvo«, to je instrument, ki naj bi tako zdravnike kot paciente zavaroval pred primeri slabega zdravljenja. Če zdravnik opravlja svoje delo v skladu s smernicami, bo zavarovan pred tožbami, za paciente pa bodo ustanovili denarni odškodninski sklad. Za zmanjševanje sporov na sodišču bo odslej obvezna zunaj sodna poravnava.

Expo »polnil žepe« Milana

MILAN - Tujci so v obdobju trajanja milanskega Expa porabili za nakupe preko kreditnih kartic za 12,5 odstotka denarja več kot lani. V enakem obdobju se je odstotek nakupov s tem plačilnim sredstvom v Milanu povečal kar za 27 odstotkov, skupno so tujci v mestu porabili v času svetovne razstave 619,5 milijona evrov.

Krvalo Sarajevo

SARAJEVO - Napadalec, ki je v sredo zvečer v Sarajevu z avtomatskim orožjem ubil dva pripadnika vojske BiH, se je nato zatekel v hišo v bližini napada in ob prihodu policije malo pred polnočjo sodil sam sebi. Oblasti ne izključujejo možnost islamističnega motiva napada. Napad se je zgodil na obrobju Sarajeva v naselju Rajlovac. Po navedbah policije sta bila ubita dva vojaka, poškodbe pa so utrpeli še voznik avtobusa in dva potnika, saj je napadalec, 34-letni Enes Omeragić, streljal tudi na avtobus.

ITALIJA - V Rimu in Milanu

Preplah je, razloga zanj ni

Okrepljen nadzor po namigih FBI - V Rimu cela vrsta lažnih alarmov - Milanski kvestor se ne boji domačih muslimanov

RIM - Italija po namigu ameriškega preiskovalnega urada FBI išče pet terorističnih osumljencev, ki naj bi načrtovali dzhadistične napade na cerkve in znamenitosti, med njimi tudi baziliko Sv. Petra v Vatikanu in milansko Scalo. Zunanji minister Paolo Gentiloni je pojasnil, da so zaradi možnosti napadov okrepili varovanje kulturnih spomenikov v Vatikanu in Italiji.

»Notranji minister je že večkrat opozoril, da imamo visoko stopnjo pripravljenosti pri varovanju znamenitosti, prostorov, kjer se zbirajo ljudje, od stadionov do katedral, še posebej cerkve Sv. Petra, ki je med kraji, ki nam jih je izpostavil FBI,« je povedal Gentiloni za televizijo Rai. »Tovrstna opozorila vedno jemljemo zelo resno, še posebej, če pridejo od ZDA,« je še dejal zunanji minister. Dodal je sicer, da ni razlogov za paniko.

A se ta vseeno širi. Sile javnega reda so imela včeraj v prestolnici polne roke dela zaradi lažnih alarmov, da so podtaknjen bombe. Nekaj časa je bila zaradi tega na več mestih zaprta tudi podzemna železnica. Nastopili so specialci in pirotehniki, a nikjer niso odkrili ničesar razen praznih torb. Ker se Rim z Vatikanom pripravlja na jubilejno leto, je varnost okrepljena predvsem na območju Svetega sedeža, nad katerim velja tudi prepoved poletov.

Policija je močno okrepila tudi varovanje milanske opere in katedrale. V predverje Scale pa so namestili detektor kovin. Za mesec dni bo obstojale sile okrepile še 250 dodatnih agentov. Milanski kvestor Luigi Savina je dejal, da so občutljiva območja maksimalno zavarovana, bolj ne bi mogla biti, razen če bi uvedli policijsko uro, a je hkrati dodal, da je potrebno ukrepe prilagoditi stopnji grožnje. Zavrnil je politično motivirane namige o nevarnosti pripadnikov milanskih islamskih skupnosti. »To nas ne skrbi. Tukaj beležimo predvsem pojav malega kriminala in nikjer ni rečeno, da se skrajneži skrivajo v velikih mestih. Aretacije, ki smo jih v Italiji izvedli prejšnji teden, kažejo, da je res nasprotno,« je dejal.

Strah pred teroristi Turinčanov sinoči ni odvrnil od tega, da bi se množično udeležili koncerta Madonne v dvorani Pala Alpitour. Je pa bil nadzor okrepljen, čakalna doba v vrsti pred dvorano pa daljša.

V Milanu okrepljeni varnostni ukrepi pred Duomom in Scalo, v Rimu pa na območju Vatikana

ANSA

EKONOMIJA - Jobs act: reforma na trgu dela

Nekaj prednosti za zaposlene, a fleksibilnost pomeni tudi odpuščanje

Pred dnevi smo spoznali učinke »jobs acta« – reforme na trgu dela, s katero je postregla Renzijska vlada. Ravno v naši deželi so bili odpuščeni trije uslužbenici papirnice »Pigna Envelopes« iz Tolmeča pri Vidmu. Gre za prvi primer razrešitve pogodb na podlagi novega zakona, razlog pa je preprost: ker je podjetje zabeležilo upad proizvodnje, je odvečna delovna sila čez noč postala nepotrebna.

Navedeni primer kaže na posledice, ki jih prinaša reforma italijanskega trga dela. Večja fleksibilnost trga svopada z olajšanimi postopki za odpuščanje delavcev in uslužbencev. Novosti zadevajo tudi višje kadre. Po novem bodo slednji podvrženi vse večjemu pritisku, saj jih lahko lastniki oziroma delničarji odpustijo vsakič, ko podjetje ne dosega poslovnih ciljev oziroma če ne ustvarja dobička. Tako velela neizprosna tržna logika.

Reforma, ki nedvomno prinaša vse več prekrernosti med novimi zaposlenimi, pa vendarle prinaša tudi nekaj izboljšav. Na primer, procedure za zaposlovanje in za prekinitve pogodb med delodajalci in uslužbenci so manj zapletene kot so bile do pred kratkim. Več je tudi jamstev za materinstvo in nekaj novih pravic, ki jih uživajo uslužbenci v sicer podrejenih položajih.

Skratka, reforma zagotavlja zaposlenim vrsto novih jamstev, kar pa je sorazmerno malo v primerjavi s težavami, ki se jim porajajo zaradi fleksibilnega trga dela, in od katerega imajo koristi ravno lastniki podjetij in premožnejši vlagatelji-delničarji. Upajmo, da bo Renzijska reforma dolgoročno dejansko zagotovila obljubljene izboljšave, saj je trg dela ključen element bodisi za učinkovit gospodarski razvoj bodisi za demokratično družbo.

Mitja Stefancić

FRANCIJA - Protiteroristični ukrepi na predlog predsednika republike Hollanda

Vlada od parlamenta dobila izredna pooblastila

Domnevni organizator pokolov Abdelhamit Abaaoud ubit med akcijo v Saint-Denisu

Abdelhamit Abaaoud je bil ubit v akciji policistov v sredo. Njegova sestrična se je v napadu razstrelila. V akciji je bilo izstreljenih kar 5000 nabojev

ANSA

PARIZ - Francoski predsednik Francois Hollande je po petkovih terorističnih napadih, v katerih je bilo ubitih 129 ljudi, za 12 dni razglasil izredne razmere. Parlament jih je včeraj na predlog vlade podaljšal za tri mesece. Obdobje bo začelo teči 26. novembra in bo trajalo do polnoči 25. februarja prihodnje leto.

Predlog vlade, ki je bil na poslanskih klopih, sicer poleg podaljšanja izrednih razmer predvideva spremembe več zakonov - med drugim zastruje pravila glede hišnega pripora, v času izrednih razmer omogoča prepoved organizacij, ki predstavljajo resno grožnjo javnemu redu, predvideva odvzem francoskega državljanstva obsojenim napada na »temeljne interese države«, zastruje nadzor nad t. i. tujimi borci ter predvideva dodatnih 8500 zaposlitev v francoskem varnostnem aparatu.

Poslanci so izglasovali tudi predlog, po katerem lahko vlada v izrednih razmerah blokira spletne strani in profile na družbenih omrežjih, ki spodbujajo terorizem. Premier Manuel Valls je ob tem pohvalil modrost poslancev.

Francoska vlada je poleg tega napovedala vrsto zakonodajnih in drugih ukrepov za učinkovitejši spopad s teroristi. Med drugim naj bi zaprli mošeje, kjer svoje ideje širijo skrajni islamisti, in razširili pravico policistov do nošenja in uporabe orožja. Premier Valls je napovedal tudi oblikovanje nove organizacije za preprečevanje radikalizacije mladih.

Valls je v parlamentu tudi posvaril, da bi teroristi lahko Francijo napadli ne le tako, kot so jo v petek, z razstrelivom in puškami, ampak tudi s kemičnim ali biološkim orožjem. »Ničesar ne smemo izključiti«, je opozoril poslanec.

Francoske oblasti so potrdile, da je bil v sredini protiteroristični operaciji v pariškem predmestju Saint-Denis ubit domnevni organizator petkovih napadov, belgijski džihadist Abdelhamid Abaaoud. V stavbi v Saint-Denisu, v kateri je 110 pripadnikov posebnih enot policije sprožilo racijo, naj bi bilo izstreljenih 5000 nabojev. Poleg prereštanega trupla Abaaouda so našli tudi truplo njegove sestrične, 26-letno Hasno Aitboulahcen.

Francoski notranji minister Bernard Cazeneuve je sporočil, da je bil Abaaoud vpleten v štiri od šestih preprečenih napadov v Franciji letos. »Šestim napadom smo se izognili ali

pa so jih preprečile francoske službe od spomladi. Abaaoud je bil vpleten v štiri,« je Cazeneuve povedal novinarjem.

Abaaoud naj bi bil med drugim vpleten v načrtovan napad na krščanske cerkve v pariškem predmestju Villejuif, preiskovalci pa še vedno ugotavljajo, ali je bil vpleten tudi v neuspešen napad na hitrem vlaku Thalys v avgustu, je navedel minister.

Najbolj iskani belgijski islamski skrajnež, ki se je za IS boril v Siriji, se je rodil maroškim staršem. V preteklosti je živel v bruseljski četrti Molenbeek, ki velja za trdnjavo islamističnih skrajnežev.

Sprva je bil manjši prestopnik, nato pa se je radikaliziral in se leta 2013 odšel borit v Sirijo. Tam je postal eden od obrazov propagande IS za francosko govoreči svet, poimenovali pa so ga Abu Omar al-Baljiki (Belgijski po arabsko).

Belgijska policija je medtem v Bruslju aretirala devet ljudi v devetih racijah, povezanih s petkovimi terorističnimi napadi v Parizu. Večino racij so izvedli v bruseljski četrti Molenbeek, od koder izvirajo organizator napadov v Parizu Abdelhamid Abaaoud in dva brata, povezana z napadi, Brahim in Salah Abdeslam. Dve raciji so izvedli tudi v premožnejših predmestjih Uccle in Laeken.

Schengna (še) ne bi ukinili

BRUSELJ - Notranji in pravosodni ministri EU bodo danes v Bruslju razpravljali o ukrepanju po terorističnih napadih v Parizu. Največ razprave pričakujejo o krepitvi nadzora državljanov EU na zunanji meji schengenskega območja, za katere sedaj ne velja celovito sistematično preverjanje, tako kot za državljane tretjih držav, ampak samo možnost naključnega temeljitejšega preverjanja v primeru tveganj, na primer če prihajajo z nevarnih območij.

EU naj bi sedaj na pobudo Francije ta nadzor še okrepila, vendar še vedno ne bi bil povsem sistematičen, bodo pa ministri Evropsko komisijo pozvali k pravi predloga za spremembo schengenskega zakonika, tako da bi ta omogočal tudi sistematičen nadzor državljanov EU na zunanji meji.

ISLAM IN SVET UMETNOSTI - Kdo so tarče skrajnežev

Timbaktu: ko film čez noč postane v Parizu realnost

Najlepša scena filma je postavljena nekam na polovico pripovedi, ko skupina mladih Afričanov igra nogomet brez žoge, ker je športno udeleževanje prepovedano.

Najbolj ganljivi trenutek zgodbe pa je zaupan lepi, postavni ženski, ki jo bičajo, ker je kljub prepovedi glasno pela in še zdaj v trenutku najhujše bolečine, iz srca poje. In potem je scena, ko mladini ni dovoljeno, da bi se družila v isti sobi, da bi poslušala glasbo, in prepoved velja tudi za skupino žensk, ki nekaj metrov stran klepetajo, posedajo na dvorišču in pred domovi.

Filmski trenutki dela Timbaktu enega najpomembnejših afriških režiserjev Abderrahmana Sissakója so v noči na soboto v Parizu postali realnost. Iz Malije se je dogajanje v hipu preselilo v srce Evrope in Sissakójevo delo je postalo nekakšna razlaga tarč, ki so si jih teroristi izbrali za svoje atentate. Stadion Saint Denis, ker muslimanski verski fundamentalizem prepoveduje igranje nogometa. Dvorana Bataclan, ker džihadisti ne marajo glasbe. Terase lokalov med deseto in enajsto četrtjo, se pravi kraji sedanje pariške movide, ker Islamsko državo zelo moti druženje, zabava, kaj

še prijateljsko nazdravljanje in izmenjava mnenj.

Ko filme spremljamo na filmskih platnih, se med nami in še tako grozljivo zgodbo postavi logična distanca. To nam seveda omogoča, da zgroženo sledimo dogajanju, da pa ko izstopimo iz dvorane vemo, da nas na cesti čaka druga svet in da so črne zastave islamskega kalifata še vedno daleč od nas.

Prejšnji petek so tiste zastave plapolale tudi po Parizu, na avtomobilih, ki so drveli med cestami in bulvarji in iz katerih so se neusmiljeno sprožali strelji.

Umetnost, pa čeprav samo sedma, že dalj časa pripoveduje o tem, kar se dogaja v Afriki in na Bližnjem in Daljnem Vzhodu. Kar nekaj režiserjev je v zadnjih letih svoje filme posvetilo Čeceniji in sanjam Arabske pomladi. Več filmov že dalj časa opozarja, da, kot je pred dnevi zapisal Gabriele Romagnoli, kdor se bori proti Zahodu, »prihaja iz puščave in pridiga puščavo, ki jo seveda želi vsiliti tudi nam«. Filmi in predvsem režiserji, ki so se v teh krajih rodili in jih seveda zelo dobro poznajo, na festivalih in v kinodvoranah, na vse to že dalj časa opozarjajo ...

lga

MEDIJI IN TEROR

Aljoša Fonda

aljos.fonda@primorski.eu

Race, bivoli in šakali

Islamist z eksplozivom in koranom?

Ne, kanadski sikh z iPadom!

Splet in še posebno Facebook poleg svobode izražanja in komentiranja omogočata širjenje oslarij. To opazamo tudi v dneh po terorističnih napadih v Parizu, ko se po medmrežju širijo neverjetne in predvsem napačne informacije. Tisoči lahkovernežev, ki nepreverjeno informacijo ali izmišljotino s hitrim klikom širijo dlje med znance in neznance, delajo škodo, saj se resnica tako izgubi v morju objav. Tako beremo, da naj bi nekdo teden pred pokoli na Facebooku napovedal teroristične napade v Parizu, a da ga ni nihče upošteval; gledamo fotografije o pariških dogodkih, ki so v resnici stare več mesecev ali let; beremo o požaru v francoskem begunskem centru, ki naj bi ga maščevalno zanetili policisti. Najdejo se tudi običajne zarotniške teorije, češ »teroriste je plačala Cia, saj vemo, da so si Američani sami zrušili nebotičnika« ...

Protistrup za spletno dezinformacijo naj bi bili tradicionalni mediji, ki pa včasih v naglici nasedejo »novinarskim racam« (Italijani so si za nepreverjene informacije izbrali drugo žival: pravijo jim »bufale«, torej bivolice) in položaj poslabšajo. Naglica je v dobi spleta velik izziv, ne sme pa biti izgovor. Informacija, ki se je (menda tudi po zaslugi oblasti) razširila v medijih, da je črni seat, v katerem naj bi bili teroristi, iz Francije prispel v Italijo, ni bila resnična: na koncu so ga našli v Parizu. V nebo vpjijo pa je primer »sefija«, ki naj bi ga terorist posnel v hotelski sobi. Objavil ga je nek islamistični portal, našel ga je novinar dnevnika Il Fatto Quotidiano, povzel pa še Il Giornale. Nasmejan moški s turbanom, opasan z eksplozivom, ima v rokah koran. Gre pa za amatersko fotomontažo. Na originalnem posnetku ni eksploziva, namesto korana pa drži revček računalnik iPad. Človek, ki je na sliki prepoznal sebe, je na Twitterju sporočil sledeče: »Živim v Kanadi, nikoli bil v Parizu.« Ni musliman, temveč indijski sikh, ukvarja se z videoigami. Zgodí se, napake delamo vsi.

Naslov, ki ga je dnevnik Libero po atentatih ustrelil na naslovni strani (»Bastardi islamici«), pa ni napaka; je zlonamerno ščuvanje k sovraštvu. Vprašajmo se, kako se pred takim naslovom počuti povprečen musliman ali pa njegov otrok. Nek novinar je Liberovega odgovornega urednika Maurizioa Belpietra prijavil sodstvu, drugi so na portalu Change.org že zbrali preko 120.000 podpisov za njegovo izključitev iz novinarske zbornice.

DEŽELA IN KMETIJE

Ivan Žerjal

ivan.zerjal@primorski.eu

Mešani občutki

Že na začetku moram priznati, da nisem nikakršen izvedenec za kmetijstvo, zato se v tem zapisu ne bom podajal v tehnične ocene načrta za razvoj podeželja, ki bi bile malodane tvegane. Vseeno po vsem tistem, kar se je slišalo od predstavnikov Dežele na torkovi predstavitvi v Briščkih ter od predstavnikov kmetovalcev in srenj, zlasti tistih s Krasa, pri človeku prevladujejo mešani občutki.

Če po eni strani Dežela poudarja vlaganja v razvoj kmetijstva in podeželja, izobraževanje, spodbujanje mladih kmetovalcev in odškodnine za kmete na območjih z omejenimi naravnimi danostmi oz. pogoji razvoja ter na zaščiteneh območjih Natura 2000 (mimogrede: kako to, da drugod ta zaščitena območja ne povzročajo težav kmetom, medtem ko pri nas na mladega vinogradnika, ki se je odločil urejati pašne, budno pazi »angel varuh«?), pri čemer pa je za nekatere sporen način podeljevanja sredstev, saj bi morala po njihovem mnenju Dežela poskrbeti za sistem aktivne zaščite ozemlja, ne pa suhoparno dajati odškodnino v višini nekaj manj kot petsto evrov na hektar (vsota bi se s časom prepolovila). Na predstavitvi v Briščkih je bila postavljena tudi zahteva po odpravi omejitve, a so deželni predstavniki dejali, da to ni mogoče. Zakaj, niso povedali.

Vendar: načrt je zdaj tu in treba ga bo maksimalno izkoristiti. Pred tem pa ga bo potrebno tudi dobro preštudirati, kar pa ne bo lahko, saj, kot se opozarja z več strani, gre za približno tisoč strani dolg in zapleten dokument. Časa pa ni veliko, saj Dežela namerava objaviti prve razpise že v teku tega leta.

NAČRT ZA RAZVOJ PODEŽELJA - Prvi vtisi po torkovi predstavitvi v Briščkih

Kako bo načrt vplival na slovenske kmetovalce?

Mnenja E. Bukavca (Kmečka zveza), D. Žbogarja (Coldiretti) in V. Vremca (Agrarna skupnost)

Zamujena priložnost, neupoštevanje krajevne specifičnosti, a tudi korak naprej v primerjavi s preteklimi načrti, vsekakor zapleteno besedilo, ki ga bo treba dobro preštudirati in se vanj vživeti. Tak vtis so si o novem deželnem načrtu za razvoj podeželja po torkovi predstavitvi v Briščkih ustvarili deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, član pokrajinskega vodstva Zveze neposrednih obdelovalcev Coldiretti Dimitri Žbogar in predsednik Agrarne skupnosti tržaške pokrajine Vladimir Vremec.

Bukavec: Dežela ni upoštevala svoje specifičnosti

Pet-šest: to je ocena, ki jo po besedah Edija Bukavca novemu deželnemu načrtu daje Kmečka zveza. Dežela Furlanija Julijska krajina namreč ni upoštevala svoje posebne specifičnosti in avtonomije, ki temelji na prisotnosti manjšin, ki imajo tudi svoje specifične gospodarske probleme, pravi Bukavec, ki je kritičen tudi do namere, da bodo prispevki šli samo aktivnim kmetovalcem: »To je slabo za našo skupnost, ker na ozemlju, kjer živimo Slovenci, bi morali predvideti podpore za vse, ki obdelujejo zemljo, tudi tiste, ki to delajo part-time, ker je naša skupnost vezana na teritorij. Če ne pomagajo, jo izločajo iz teritorija, tega pa naša dežela ni upoštevala in to je zelo hudo.«

Bukavec se tudi ne strinja z načinom reševanja vprašanja odškodnin za kmetovalce na zaščiteneh območjih: »Ne moreš mi blokirati teritorija, me prisiliti, da pasem in mi dati petsto evrov, ko ti lahko teritorij spremenim v vinograde, s katerimi bi bila naša skupnost bogatejša,« pravi Bukavec, ki zahteva tukaj razvojni program oz. masterplan, ki bi se moral povezati z načrtom za razvoj podeželja. Tega ni, medtem ko bi morala Dežela oblikovati izredni instrument za spodbujanje aktivne zaščite.

Glede povezovanja kmetij v t.i. verige je predstavnik KZ mnenja, da jih je na področjih, kot so npr. Kras in Brda, težko oblikovati, »pa tudi podjetnika ne moreš siliti nekam, kamor noče, šel bo, če se mu

Edi Bukavec

ARHIV

splača, če vidi perspektivo.« Načrt je po Bukavčevih besedah naravnano tako, da imajo od njega korist predvsem kmetijsko močnejši predeli v Furlaniji. Poleg tega ima načrt 900 strani, težko ga je brati in razumeti, Dežela pa ga tudi ni dala prevesti v slovenščino. »To niso malenkosti, če človeka ne spoštujemo v njegovem dostojanstvu, ki stoji tudi v identiteti, ki je tu slovenska.« Skratka, KZ ni zadovoljna, a bo skušala narediti vse, da se bo iz tega dalo iztržiti čim več, zaključuje Bukavec.

Žbogar: Imeti je treba bolj kompleksno vizijo

Ocena predstavnika Coldiretti Dimitrija Žbogarja pa je, da so se deželni uradi pri pripravi načrta nekoliko izboljšali oz. da se učijo na napakah iz preteklosti, saj je bil zadnji načrt za razvoj podeželja zelo slab in malo uporaben. »Iz take hitre predstavitve se mi zdi načrt boljši, logično je kompleksnost vprašanja sredstev za kmeta vsekakor še velika. Recimo, da upamo na boljše,« pravi Žbogar, ki glede odškodnin za zaščitena območja Natura 2000 opozarja, da se je vprašanje vleklo že precej časa: »Zdaj so končno naredili, bomo videli, kako bo to dejansko potekalo.«

Vsekakor je za Žbogarja načrt za razvoj podeželja danes edini vir javnega

Dimitri Žbogar

ARHIV

financiranja kmetijstva. »Treba se je dejansko vživeti v ta načrt, drugače ga ne utegnemo izrabiti. Zato je tudi važno, da naši kmetovalci dobro razmislijo, da razumejo načrt in skušajo pripraviti projekte, ki bodo usklajeni s pogoji, ki jih ta postavlja.« Razmišljati bi morali začeti o prehrabnih verigah: »Imeti moraš bolj kompleksno idejo oz. vizijo dela, ki skrbi tudi za prodajo in promocijo. Za nas je zelo važno pridelovanje, ker imamo bolj skromne danosti, zato se moramo v tem bolj izobraziti, da skušamo pridelovati brez prevelikih stroškov. Uskladiti je treba pridelovanje, predelavo in v našem primeru skrbeti, da je celotna veriga v naših rokah in da se na to pripravimo. Seveda to ni lahka zadeva, vendar je morda edina, ker mi ne moremo drugače, kot da pridelujemo, predelamo in prodajamo,« pravi Žbogar.

Vremec: Vprašanje, če bo to zares koristno

Načrt je napisan na precej zapleten način in razumevanje celote ni lahko, pravi predsednik Agrarne skupnosti Vladimir Vremec. Na sredini seji glavnega odbora so odločili, da je treba vso stvar dobro prebrati, dalje na osnovi pridobljenih vtisov se srečati z nekom, ki je na tem področju pri

Vladimir Vremec

ARHIV

Kmečki zvezi najbolj podkovan in komaj potem začeti misliti na pravo strategijo koriščenja sredstev. »Paleta področij, ki pridejo v poštev za člane agrarnih skupnosti, ni tako široka, ampak so vendarle neke nove možnosti, za katere pa je treba ugotoviti, koliko bodo za nas koristne. Zelo dobra postavka je npr. za urejanje poti, kjer je za razliko od prejšnjega načrta predvideno stokratno kritje stroškov. Zelo nas zanima prispevki za pašo, ampak na Krasu paša poteka tudi na gozdnih površinah,« pravi Vremec, za katerega je trenutno malo prezgodaj govoriti o vtisih.

Predsednik Agrarne skupnosti je tudi podal primerjavo s Slovenijo, kjer ni bilo tovrstnih težav: »Oni imajo lepe brošure na maksimalno 20 straneh in človek si ustvari lepo sliko, kako in kaj, medtem ko je tu zalogaj približno tisoč strani. To je neverjetna razlika v odnosu in tu si bomo nekako podajali kljuko vrat, da si razčistimo pojme. Bojim se, da bomo komaj začeli zelo težavno razčiščevanje pojmov in potem bodo na tekočem traku presenečenja z birokrati in dovoljenji. Mislim, da bo to zamujena priložnost, ker so po drugi strani še blazne omejitve na vsakem koraku in se potem kmetovalec sprašuje, če se mu splača izgubljati čas in trositi denar za načrte, tako da je zelo odprto vprašanje, če bo ta stvar zares koristna,« pravi Vremec.

Ivan Žerjal

OPČINE - Na pokrajinski cesti pri Štajbcah

Trk na nevarnem odseku

Brez hujših posledic razen gmotne škode - Spolzko cestišče med dvema ovinkoma

Vpletena sta bila dva fiata, voznika se nista resneje poškodovala

FOTODAMJ@N

Ovinkasti odsek pokrajinske ceste št. 9, ki povezuje Opčine s Colom, je bil včeraj malo pred 14. uro prizorišče prometne nesreče. Voznica se je z avtomobilom fiat povzela proti Colu, ko je med obema mostovoma blizu železniške postaje pri Štajbcah na mokrem cestišču zavrla ter pri tem izgubila nadzor nad vozilom, ki se je obrnilo okoli svoje osi in pri tem trčilo v avto fiat panda, s katerim je voznik pripeljal iz nasprotne smeri.

Omembe vrednih telesnih poškodb po navedbah službe 118 ni bilo (prispel je rešilec), avtomobila pa sta močno poškodovana. Na prizorišču so bili karabinjerji. Voznica naj bi zavirala, ker so se po dežju znašli na cesti zemlja, listje in trava, samo cestišče menda ni v posebno dobrem stanju: obrabljeno je, zemlja pa se zlahka znajde na asfaltu.

SINDIKATI - Včerajšnji protest povsem uspel

Saba: stavkalo je skoraj 90% zaposlenih

Zaposleni pri parkiriščih družne Saba so včeraj prekrizali roke

Včerajšnja stavka zaposlenih pri parkiriščih družbe Saba je popolnoma uspešna. Udeležilo se je skoraj 90 odstotkov uslužbencev. Ti so med dnevom »nadzorovali« parkirišča in razdeljevali avtomobilistom letake, v katerih so pojasnili vzroke - multinacionalka Saba skuša enostransko, brez kakršnega koli dogovaranja, uresničiti ukrepe v škodo zaposlenih - za stavko.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - V sredo zvečer pred izglasovanjem rebalansa proračuna

Občina Trst v EZTS, začenja se novo obdobje

Tržaški občinski svet je na sredi- ni seji soglasno sprejel pristop k Evropskemu združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS), s tem pa se bo v bistvu lahko začelo novo obdobje, če bo za to seveda dovolj politične volje. Pristop k EZTS morata zdaj izglasovati le še dve manjši občini, nakar bo vse pripravljeno za nastanek nove skupine občin od Doberdoba in Tržiča do Milj in Pulja. Trst bo težišče združenja in bo njegova naloga, da posreduje statut predsedstvu italijanske vlade, ki ga bo sprejela v roku 6 mesecev.

EZTS bo lahko torej kmalu zaplul s polnimi jadri, pomena nove zveze pa so se v tržaškem občinskem svetu zavedali dejansko vsi, torej tudi člani desnosredinske opozicije. Kot je na primer spomnil občinski svetnik Roberto Antonione, je bilo nekaj takega pred 20 leti nepojmljivo. Časi so se očitno spremenili in je zavel nov veter, ki bo še spodbujal sodelovanje med občinami iz raznih držav, ki bodo skupaj načrtovalle prihodnost ozemlja in njegovih prebivalcev. Za to bo potrebna, kot reče- no, politična volja in tudi precej zdrave pameti, ker bo treba učinkovito koristiti priložnosti, ki se bodo ponujale, in smotno uporabljati temu namenjena evropska finančna sredstva. Še posebej pa bo potrebno skupno načrtovanje, ki so ga na čezmejnem območju večkrat predlagali, ponekod so udeleženi, a mnogokrat so zamislili ostale le na papirju.

Pomen pristopa k EZTS je med ostalimi poudaril tudi pristojni občinski odbornik Roberto Treu, ki je to označil za skoraj zgodovinski dogodek. Dovolj je pomisliti, da je pri tem EZTS udeleženih 24 občin in sodelujejo tri univerze. A še zlasti pomembno je dejstvo, da bo EZTS združeval ljudstva in narode, ki so bili več let tudi krvavo ločeni.

V obdobju, ki ga je mnogo let zaznamovala gospodarska kriza in ko prihaja danes do zahtev po ponovnem zapiranju meja, je to še kako pomemben izziv.

Aljoša Gašperlin

Občinski svet odobril rebalans in potrdil postavke

Tržaški občinski svet je v noči na četrtek sprejel rebalans proračuna za leto 2015 in za triletnje 2015-2017. Rebalans je skupščina odobrila s 24 glasovi levsosredinske večine, medtem ko je desnosredinska opozicija glasovala proti.

Kot smo že poročali, je vsebino dokumenta orisal občinski odbornik za finance Matteo Montesano, svoje poročilo pa je podal tudi predsednik občinske komisije za proračun in občinski svetnik stranke Slovenske skupnosti Igor Švab, ki je poudaril, da je občinska uprava kljub težavnim časom posrbela za ukrepe na socialnem, šolskem, kulturnem, športnem in gospodarskem področju. Manever je vreden 3.612.183,81 evra, pri tem med postavkami velja omeniti 390 tisoč evrov, namenjenih gledališčem, in 300 tisoč evrov za načrtovanje posegov v starem pristanišču. Med odobrenimi prispevki je tudi 125 tisoč evrov za ureditev trga pred cerkvijo na Proseku in 20 tisoč evrov za popravilo vodnjaka pri pokopališču v Križu. Obe postavki sta predvideva-

»Obvezana« štirna pri pokopališču v Križu

FOTODAMJ@N

la popravka svetnika Švaba, ki ju je Montesano osvojil. Švab je bil tudi podpisnik drugih sprejetih popravkov za popravilo vodometna na Velikem trgu (148 tisoč evrov) in ponovno postavitev spomenika Karlu von Zinzendorfu na Opčinah (16 tisoč evrov).

Trg pred cerkvijo na Proseku

FOTODAMJ@N

Spomenik Karlu von Zinzendorfu

FOTODAMJ@N

OBČINA TRST

Marjan Kemperle

marjan.kemperle@primorski.eu

Postavke in vonjave

Na zadnji seji tržaškega občinskega sveta je bilo otipljivo zaznati, kako dragocena je prisotnost slovenskih predstavnikov v mestni skupščini. Svetnik Slovenske skupnosti (in predsednik finančno proračunske občinske komisije) Igor Švab je predložil popravka k novembrskemu rebalansu proračuna, in sicer za ureditev trga pred proseško cerkvijo ter razmajane štirne pred kriško cerkvijo. Obenem je bil soprodpisnik amandmaja za ponovno namestitve spomenika Karlu von Zinzendorfu na Opčinah.

Vsi trije popravki so bili odobreni. Postali so proračunske postavke na seznamu občinskih javnih del.

Seveda, sprejem postavk le nekaj mesecev pred iztekom mandata bi znal zadisati z vonjem skorajšnje volilne kampanje.

V preteklosti so imeli prav na Proseku in v Križu opravka s podobnimi proračunskimi postavkami. Dipiazzova uprava je v prvih letih svojega prvega mandata kot za stavo vključevala v seznam javnih del postavko, ki je napovedovala skorajšnje razširitev proseškega pokopališča. Potem pa se je zgodilo, da je bila postavka najprej preložena iz leto v leto, nato jo je nadomestila druga postavka, tista, ki je napovedovala pripravo študije o razširitvi proseškega pokopališča, nazadnje pa je tudi ta postavka izpadla iz proračunskih knjig. Tako je pokopališče na Proseku ostalo tako, kakršno je bilo pred Dipiazzovo upravo.

Taista desnosredinska občinska uprava je vključila v proračun popravilo skrlaste strehe cerkvice sv. Roka v Križu. V pričakovanju prepotrebne posega je ogradila nevarno območje z zidarskim odrom. Cosolinijeva uprava je postavko o popravilu strehe podedovala, a zidarski oder še vedno sili avtomobiliste v vijugasta izogibanja kovinskim drogom.

Večletna izkušnja zatorej velevala, da sta ureditev trga pred proseško cerkvijo in štirne v Križu zaenkrat le proračunski postavki. Dragoceni, a le postavki. Ko bosta deli izvedeni, bo jasno, da nista dišali le po predvolilnem vonju.

DANES NA SEJI Prostorski načrt in Cristicchi

SIMONE CRISTICCHI

V občinskem svetu se bo danes okrog 20. ure začela razprava o novem splošnem prostorskem načrtu. Za skupščino se obeta večtedensko naporno delo, saj bodo morali vzeti v pretres približno 800 ugovorov oziroma 267 popravkov. Sicer bo občinski svet (začetek seje ob 16.30) tudi obravnaval več resolucij. Med temi je tudi podelitev častnega meščanstva Simoneju Cristicchiju, ki jo je predlagal župan Roberto Cosolini.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ - Srečanje Seznanili so se s potrebami Stadiona 1. maj

V prejšnjih dneh je na deželnem sedežu Sveta slovenskih organizacij potekalo srečanje o prihodnosti Stadiona 1. maj v Trstu. Deželni predsednik SSO Walter Bandelj, tržaški pokrajinski predsednik SSO Igor Švab ter odborniki Ivan Peterlin, Ivo Corva in Marij Maver so se podrobno seznanili z zgodovino, s sedanjim stanjem in potrebami ter z načrti za prihodnost tega osrednjega slovenskega športnega objekta v Trstu, piše v tiskovnem sporočilu SSO. O tem so govorili nova predsednika SZ Bor in KK Bor Gorazd Pučnik ter Igor Kocijančič ter predsednica društva Škamperle Bogomila Kravos. SZ Bor, društvo Škamperle in družba Slovenska matica so namreč lastniki družbe SIS (Società impianti sportivi), ki upravlja Stadion 1. maj.

Pučnik, Kocijančič in Kravosova so izpostavili zgodovinski pomen, ki ga ima Stadion za Slovence že od prvih povojnih let, kot tudi obseg uporabnikov, ki vanj zahaja. Na Stadionu 1. maj poteka tudi redna telesna vzgoja za dijakine in dijakine slovenskih višjih šol. Gre za prostor, v katerem se vsak dan zbere veliko število uporabnikov, v glavnem mladih.

V sporočilu piše, da je trenutno največji problem te športne strukture pridobivanje sredstev, ker gre za zasebno lastnino. Z leti so večja obnove dela zaradi dotrajanosti stavb postala neodločljiva. V tem smislu bi bila potrebna pomembna začetna naložba in uvrstitev Stadiona med primarne organizacije, med katerimi so že ostali domovi. Stadion 1. maj je namreč za Slovence iz Trsta in bližnjih vasi ter občin strateško središče.

Vsi trije sogovorniki so predstavnikom SSO priznali, da objekta ne bo mogoče upravljati samo z javnimi sredstvi, če bo do teh prišlo. Zaradi tega so pomislili na sodelovanje z drugimi slovenskimi ustanovami in na boljše trženje prostorov. Predstavniki SSO so se jim zahvalili za razpoložljivost in poudarili, da je Stadion nedvomno pomemben za celotno slovensko narodno skupnost na Tržaškem. »Vzdrževanje imovine je z leti postalo zelo zahtevno vprašanje, ki ga SSO obravnava tudi v zvezi s stavbami, ki so last oziroma jih upravljajo nekatere članice na Goriškem in Tržaškem,« se glasi zaključek sporočila.

ŠTIVAN - Vodstvo papirnice grozi zaposlenim Burgo ne priznava pravice do stavke

Če je deželna vlada na torkovem omizju v Rimu udarila po mizi in se domala razjezila z vodstvom skupine Burgo, se ta zdaj maščuje nad šibkejšimi in celo postavlja pod vprašaj pravico do stavke. Pisma, ki ga je Burgo včeraj naslovil na zaposlene, si namreč ni mogoče razlagati drugače.

Kot smo že poročali, je prišlo v Rimu do rahlega premika in je skupina Burgo na pritisk ministrstva in deželne uprave v zvezi z napovedanim zaprtjem druge proizvodne linije izrazila pripravljenost, da vzame v pretres možnost alternativnih rešitev. Vodstvo papirnice je tudi zapisalo sindikate, naj zamrznejo vse protestne pobude do 26. novembra, ko bo v Rimu novo srečanje. V ponedeljek in torek sta bili namreč triurni stavki, v sredo pa je bila sindikalna skupščina. Sindikati so odgovorili, da bodo zamrznili proteste, če bo Burgo preklical postopek za mobilnost 153 ljudi. Vodstvo Burga tega ni sprejelo. Sindikati so zato odločili, da se nadaljuje stanje pripravljenosti in razglasili splošno stavko, ki predvideva dvournno ali enournno stavko po turnusih vsak dan do 26. novembra.

Po srečanju, ki je bilo včeraj dopoldne na devinsko-nabrežinskem županstvu med načelniki svetniških skupin in predstavniki enotnega sindikalnega predstavništva zaposlenih v papirnici, pa je vodstvo Burga v odgovor posredovalo delavcem pisno sporočilo. V njem je zapisano, da bodo zaradi protesta morda prisiljeni začasno prekiniti proizvodno dejavnost in da bodo zainteresirane delavce zato kratko malo predvideli dopust.

To pomeni prepovedati stavko in s tem spodkopavati delavske pravice in sploh postavljati pod vprašaj demokracijo in svobodo, so poudarili vodje svetniških skupin in predlagali, da se devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja in župani drugih udeleženih občin (Tržič, Trst, Štarančan, Ronke, Doberdob) čim prej sestanejo z vodstvom papirnice Burgo.

A.G.

MEDNARODNI DAN O PRAVICAH OTROK - Posvet, nagrada Luchetta, Telefono azzurro

Vsak deseti otrok živi na vojnem območju

20. novembra 1989 so predstavniki 150 držav podpisali mednarodno konvencijo OZN o pravicah otrok, vsako leto pa se na ta dan praznuje mednarodni dan. Občina Trst bo priredila dva dogodka, v vseh italijanskih mestih (in tudi v Trstu, v Miljah ter na Krasu) bo zaživila kampanja organizacije proti nasilju nad otroki Telefono azzurro (Modri telefon), mednarodna novinarska nagrada Luchetta pa objavlja nov razpis.

Občina Trst z zdravstvenim podjetjem ter organizacijama Unicef in Slow Food prireja dvodnevni posvet o vzgoji, okolju in trajnostnem razvoju, ki se bo **začel danes ob 16.30** in nadaljeval jutri na sežu šole za menedžment MIB (program je na strani www.triestescuolaonline.it). Predavatelji bodo obravnavali različne teme – od pedagoških pristopov do odnosa do okolja, prehrane itd. Sodelujeta tudi Coldiretti in Kmečka zveza. **Danes ob 15. uri** pa bo v knjižnici deželne svete (Ul. Giustiniano 6) odprtje razstave *Ko bi jaz bil župan* v okviru projekta za tržaški občinski svet mladih (na ogled bo do 30. novembra).

Z novim razpisom se začneja pot do 13. mednarodne novinarske nagrade Luchetta, posvečene pokojnim Marcu Luchetti, Saši Ota, Dariu D'Angelu in Miranu Hrovatinu, na temo otrok in mladostnikov: po Unicefovih podatkih živi danes 230 milijonov otrok (vsak deseti) na vojnih območjih. Nagrada je razdeljena v pet novinarskih razredov, informacije so na spletni strani www.premioluchetta.it.

Telefono Azzurro (Modri telefon) pa vabi na tisoč trgov v Italiji, kjer bodo prostovoljci zbiralili prostovoljne prispevke v za-

Zadnjo nagrado Miran Hrovatin za najboljšo fotografijo so podelili španskemu fotoreporterju Joseju Manuelu Lopezu za sliko »Življenje na pepelu v Mogadišu«, objavljeno v El Pais Semanal. Posnel jo je prav v mestu, v katerem je leta 1994 umrl Hrovatin. Lopez se je 2. julija letos udeležil nagrajevanja v gledališču Rossetti, nakar je odšel v Sirijo. 11. julija se je s še dvema rojakoma zadnjič oglašil, nato so jih ugrabili in jih še niso izpustili.

meno za svetlobne hišice. S tem bodo darovalci pomagali okrepiti klicne centre telefonske številke 19696, ki so lani prejeli 60.000 klicev na pomoč, po enega vsakih sedem minut. V tržaški pokrajini bodo na Borznem trgu (jutri popoldne in v nedeljo cel dan), na Trgu Marconi v Miljah (v nedeljo dopoldne), pred cerkvijo v Sesljanu (v nedeljo dopoldne) ter na Opčinah (v soboto in nedeljo pred italijansko, v nedeljo dopoldne pred slovensko cerkvijo).

Dan otrokovih pravic v Boljuncu

Ob današnjem dnevu otrokovih pravic, s katerim Združeni narodi spodbujajo spoštovanje osnovnih pravic otrok, jih ščitijo in varujejo pred vsakršno obliko nasilja in izkoriščanja, organizira združenje TerraSophia popoldanski program, na katerem bo vsak otrok med igro in zabavo lahko spoznaval in poudarjal svoje pravice. »Pričakujemo vas, dragi otroci, da nas skupaj s starši, obiščete **danes od 16. do 18. ure** v naši ludoteki za gledališčem Prešeren v Boljuncu,« vabijo prireditelji.

LA CONTRADA - Od petka do ponedeljka

Komedija Krojač za dame Georges Feydeauja

V Bobbiovi dvorani v Ghirlandaiovi ulici v Trstu gledališče La Contrada nadaljuje abonmajski program z vodvilsko komedijo Krojač za dame Georges Feydeauja, francoskega mojstra preciznih pripovednih zapletov, v katerih glavni junak nezadržno drsi v katastrofo, čeprav se na vse moči trudi, da bi se izkopal iz težav. Tokrat gre za doktorja Molineauxa, ki se za zmenek z ljubico sreča v bivši krojačnici; ker se vrata ne zapirajo, ga v njej zaloti ljubičin soprog, zato se Molineaux pretvarja, da je krojač, a se stvari zamešajo, ko v prostor stopi še cela vrsta oseb, ki so v takih ali drugačnih odnosih z nezvestima ljubimcema.

Dobro zgrajene komedije, ki gledalce nepogrešljivo spravlja v smeh, se je tokrat lotil priznani italijanski režiser Valerio Binasco, ki je v predstavo posrečeno vtil italijanski duh, medtem ko v vlogi lažnega krojača prepričljivo nastopa Emilio Solfrizzi. Duhovito so oblikovane tudi vse ostale vloge, še zlasti lik služabnika družine Molineaux, ki ga igra Cristiano Dessi.

Predstava spada v abonmajski niz, ki predvideva samo štiri ponovitve, in bo na sporedu od petka, 20., do vključno ponedeljka, 23. novembra. (bov)

Na RTV Slovenija danes o dolinski občini

Na prvem programu RTV Slovenija bo danes ob 21.25 v okviru oddaje na Lepše govor tudi o dolinski občini. Podrobneje bo oddaja poročala o Dolini Glinščice in njenih krasotah ter o konjušnici na Dolgi kroni.

Poklon spominu Gabrieleja Foschiattija

Tržaška občinska uprava bo danes ob 9. uri položila venec ob obeležje, ki v spominskem parku na griču sv. Justa spominja na Gabrieleja Forziattija. Forziati je umrl leta 1944 v nacističnem uničevalnem taborišču v Dachauu. Venec bo v imenu občinske uprave položila občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, prisotna pa bo tudi vnukinja Antonella Coen, hčerka Gabrielle Foschiatti.

V Miljah besede moških o ženskah

V občinski umetnostni galeriji Giuseppe Negrin na Trgu marconi 1 v Miljah bo danes ob 18. uri srečanje na temo Besede moških o ženskah, ki ga prireja komisija za enake možnosti miljske občine. Pobudo bodo uvedle predsednica miljske komisije za enake možnosti Gabriela Giurovich, predsednica tržaške ženske komisije Ondina Ghersin in koordinatorka projekta Edoarda Grego. Riccardo Amodio, Renzo Sagues, Romana Olivo Succhielli, Enzo Succhielli in Igor «Terčon» bodo brali odlomke iz del Milтона, Homera, Platona, Tolstoja, Andrića in drugih (moških) avtorjev.

POKRAJINA - Za dijake nižjih srednjih šol

Informativno srečanje Jaz vem kaj več o tem

Na Pomorski postaji bo v ponedeljek, 23. novembra, v dvorani Saturnia ob 16. uri informativna pobuda za dijake in njihove družine, katere namen je pomagati pri sprejemanju pomembne odločitve, kam po končani nižji srednji šoli. Šesto izvedbo informativnega srečanja za izbiro nadaljnjega šolanja z naslovom Jaz vem kaj več o tem prireja pokrajinska uprava v sodelovanju s pristojnim deželnim odborništvom in z deželnim šolskim uradom, tokrat pa bo namenjena 1.765 dijakom in dijakinjam.

Pobudo je predstavila včeraj pokrajinska odbornica za šolske politike Adele Pino in poudarila, da je to prva resna odločitev, ki jo morajo sprejeti mladi v svojem življenju. Pokrajina Trst je zato odločila, da jim pri tem pomaga s pomočjo šolnikov iz raznih šol. Na Pomorski postaji bodo nudili informacije s pomočjo stojnic s predstavniki slovenskih in italijanskih višjih srednjih šol. Sledila bodo poročila predstavnikov javnih institucij. Po odbornici Adele Pino in deželnim odbornic za delo, izobraževanje in šolo Loredani Panariti ter pokrajinski predsednici Marii Teresi Bassa Poropat bodo govorili namestnik generalnega direktorja deželnega šolskega urada Pietro Biasiol, vodja DŠU za šole s slovenskim učnim jezikom Igor Giacomini, ravnatelj in zastopnik večstopenskih šol v tržaški pokrajini Gianfranco Angeli, ravnateljica in zastopnica višjih srednjih šol v tržaški pokrajini Clementina Frescura, Francesca Pedron v imenu deželne agencije za delo, predsednik TBS Group Diego Bravar in predsednik zveze Federalberghi-Confcommercio Guerrino Lanci. V bližnji dvorani bosta Manuela Astori in Elisa Not ob 17. uri predstavili spletne instrumente za lažjo izbiro šole, Veronica Stumpo in Anna Casa-

sola iz pokrajinskega urada za zaposlovanje pa bosta na razpolago za individualno svetovanje. Udeležencem bodo posredovali USB ključek z vsem informativnim gradivom.

Loterija 19. novembra 2015

Bari	69	2	43	18	76
Cagliari	6	21	65	57	35
Firenze	43	8	13	1	4
Genova	50	29	49	40	57
Milan	69	45	58	6	46
Neapelj	47	20	59	37	86
Palermo	48	81	52	78	71
Rim	31	5	45	28	3
Turin	84	1	19	29	31
Benetke	31	74	52	84	1
Nazionale	59	72	30	76	61

Super Enalotto št. 139

25	28	44	52	87	89	jolly 10
Nagradni sklad						28.152.197,87 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-- €
2 dobitnika s 5 točkami						93.777,04 €
463 dobitnikov s 4 točkami						409,97 €
18.947 dobitnikov s 3 točkami						19,91 €

Superstar

	9
Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
1 dobitnik s 4 točkami	40.997,00 €
89 dobitnikov s 3 točkami	1.991,00 €
1.603 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
10.310 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
24.359 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, PETEK, 20. novembra 2015

SREČKO

Sonce vzide ob 7.10 in zatone ob 16.30
- Dolžina dneva 9.20 - Luna vzide ob 13.28 in zatone ob 1.20.

Jutri, SOBOTA, 21. novembra 2015

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,6 stopinje C, zračni tlak 1021,6 mb ustaljen, vlaga 94-odstotna, veter 2/10 km na uro jugozahodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,1 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 22. novembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 - 040 767391.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do danes, 20. novembra, v Ul. Ginnastica 72. Pogoji razpisa na www.skladtoncic.org.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo skupne govorilne ure (roditeljski sestanek) v četrtek, 26. novembra, ob 17.30 za btenij in ob 18.30 za trienij obeh smeri.

URAD ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠOL-SKE STORITVE sporoča, da je zaradi izčrpanja lestvice za š.l. 2015/16 v občinskih otroških jasli v Dolini, ponovno odprl vpisovanja za slovenski in italijanski oddelek. Informacije in vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

POSTANI NAŠ SLEDILEC
@primorskiD

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

Sklad Mitja Čuk

vabi na otvoritev razstave

“Černigoju v spomin”
ob 30.obletnici umetnikove smrti

danes, ob 18.30 uri
v Bambičevi galeriji na Opčinah

Uvodna misel
prof. Franko Vecchiet

Sodeluje
otroški pevski zbor osnovne šole
“Avgust Černigoj” s Proseka

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 22. novembra.

Tel. 040-229439

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA

v Bazovici do 6.12.2015.

Vabljeni!

338-6048054

Zaprto ob sredah.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

N'PULJH v Saležu je odprta osmica Fabjan. Vabljeni.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotu. Tel. št.: 040-200156.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu 42. Tel. št.: 040-327135 ali 338-3916147.

VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

Poslovni oglasi

GOSTILNA NA KRASU

išče kuharja/kuharico z izkušnjami.

Tel 348-7883930

Mali oglasi

POSOJAM NA DOM napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel. št.: 339-8201250.

PRODAJAM ape car, P3 z volanom, v odličnem stanju, letnik 1985. Tel. št.: 366-1528715.

PRODAM 2 cisterni iz nerjavečega jekla, 390 litrov vsaka - na olje. Cena po dogovoru. Tel. št.: 0039 333-1597015.

PRODAM 4 zimske gume yokohama 165-70R-14 po dobri ceni. Tel. št. 340-6106716.

PRODAM zimske gume z jeklenimi platišči za vozila renault - goodyear ultragrip7+ 195/65R15 po ugodni ceni. Tel. št.: 338-2105138.

STANOVANJE, Ul. Matteotti (TS), delno opremljeno, 50 kv.m., zadnje nadstropje z dvigalom, dajemo in najem za 400,00 evrov (stroški posebej). Tel. št.: 338-1464643.

V PREBENIGU imamo tri psičke majhne rasti. Ljubitelji naj se oglasijo na tel. št.: 040-231855, 040-213821.

V ROJANU podarim pohištvo zaradi selitve. Tel. št.: 329-4372448, 349-7769394.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30 »007 Spectre«.

ARISTON - 17.00, 21.00 »Dobbiamo parlare«; 19.00 »Rams - Storia di due fratelli e otto pecore«.

FELLINI - 16.40, 20.20 »Iqbal - Bambini senza paura«; 18.15, 22.00 »A testa alta«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.10,

20.00, 22.00 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00 »45 anni«; 21.45 »By the sea«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.00, 22.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 15.40, 18.20, 21.00, 22.00 »Igre lakote: Upor, 2. del«; 17.20, 20.00 »Igre lakote: Upor, 2. del 3D«; 22.40 »Ljubezen 3D«; 19.30 »Mali princ«; 17.00 »Mali princ (sinhr.)«; 16.00 »Mali princ (sinhr.) 3D«; 17.10, 18.30, 20.30, 21.20, 22.35 »Spectre«; 18.00, 20.10 »Steve Jobs«; 15.30 »Ups! Noe je odšel...3D«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2«; 17.30, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2 3D«; 19.45 »007 Spectre«; 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Loro chi?«; 16.40, 22.00 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 16.40 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 18.20, 20.15 »Gli ultimi saranno ultimi«; 18.30, 20.15, 22.00 »Premonition«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.50, 16.20, 18.35, 19.05, 21.50 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2«; 17.00, 22.00 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Loro chi?«; 19.10, 21.30 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 15.50, 18.45, 21.40 »007 Spectre«; 16.40, 19.00, 21.20 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 16.40, 19.45 »Premonitions«; 21.20 »Gli ultimi saranno ultimi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 19.50, 22.15 »Hunger games - Il canto della rivolta, pt. 2«; Dvorana 2: 18.15 »Matrimonio al sud«; 20.00, 22.10 »Il segreto dei suoi occhi«; Dvorana 3: 17.30 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 20.30 »007 Spectre«; Dvorana 4: 17.45, 20.00 »Mr. Holmes e il mistero del caso irrisolto«; 22.10 »Gli ultimi saranno ultimi«; Dvorana 5: 17.45, 20.15, 22.10 »Loro chi?«.

Izleti

SPDT organizira v soboto, 21. novembra, pohod na Volnik, v spomin na pre-rano preminulega prijatelja, dolgoletnega člana in odbornika Marija Miliča. Zbirališče v Zagradcu ob 14. uri. Vabljeni.

TS360, v sodelovanju z založbama Mladika in ZTT, prireja avtobusni izlet na 31. slovenski knjižni sejem v sredo, 25. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00, ob 9.20 z Opčin (bivša Lj. banka), povratek v Trst okrog 17.30. Info in prijave na tel. št. 040-363494.

UNINT - Šola Umetnosti (MFU-Kulturni dom Ferriz Olivares) vabi v nedeljo, 29. novembra, na vodeni ogled razstave »Metamorfoza genija - El Greco« v Trevisu z Leonardom Calvom. Info na tel. št. 338-3476253.

SPDT organizira v nedeljo, 6. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznano«. Avtobus bo odpeljal ob 8.30 s Trga Oberdan in ob 8.45 iz Bazovice (pri Kalu). Vpis do vključno ponedeljka, 30. novembra, na tel. št. 040-413025 (Marinka) ali 040-220155 (Livio).

SKD VESNA prireja v soboto, 5. decembra, avtobusni izlet v Celovec na tamkajšnji božični sejem. Vključena sta prevoz in kosilo. Informacije in prijave: Tatjana (340-6709578), Ivana (340-8177156) in Mitja (333-4463154).

ZSKD organizira v soboto, 5. decembra, v sklopu projekta Mladi na odkrivanju kulturne dediščine, ekskurzijo v Gorico in Benečijo na spoznavanje slovenskih ustanov in na ogled slovenskega multimedialnega centra SMO v Špetru. Brezplačen izlet je namenjen mladim do 30 let. Info po tel. št. 040-635626 ali info@zskd.eu.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, slično mesto vzhodnega in zahodnega sveta. Program in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8 - 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Čestitke

Raztežaj za raztežajem sta Veronika in Tibor izplezala do pomembne življenjske špice. Tu se jima v navezi pridružuje mala MILA, ki ju bo spremljala v osvajanju vseh nadaljnjih vrhov. Tatku in mamiči čestitamo vsi pri AO in odboru SPDT!

Vedno korajžni in živahni MARJUČKI VIŽENTIN iz Nabrežine, ki je praznovala visok jubilej, želimo še naprej zdravja in vedrega razpoloženja Anita, Peter, Martin in Sidonia.

Obvestila

BAKLADA V DOLINI ob 400. obletnici Habsburško - Beneške vojne, ki se je začela v Dolini 20. novembra 1615: zbirališče ob 19. uri pred cerkvijo sv. Martina na Bercah, sledi sprevod vil do središča Doline, kjer bo potekala spominska slovesnost zgodovinskega dogodka. Sodeluje Inštitut Pangerc, SKD V. Vodnik, Dolinska župnija, Tržaška škofija. Vabljeni vsi srečani.

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, organizira v nedeljo, 22. novembra, zadnji brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015: V odkrivanju doline Glinščice«. Trajanje približno 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Zbirališče ob 9. uri v sprejemnem centru doline Glinščice v Boljuncu. Info in prijave do danes, 20. novembra, na info@riservavalrosandra-glin-scica.it, tel. št. 040-8329237 (pon-pet. 9.00-13.00)

50-LETNIKI IZ BREGA organiziramo večerjo v soboto, 28. novembra. Vpis do sobote, 21. novembra, v cvetličarni v Boljuncu.

DELAVNICA SOMATSKEGA GIBANJA - SKD Igo Gruđen obvešča, da bo v nedeljo, 22. novembra, potekala triurna delavnica pod vodstvom priznanega fizioterapevta Aleša Ernsta. Pričetek ob 15. uri v prostorih KD I. Gruđen v Nabrežini. Število mest je omejeno. Predhodni vpis na tel. 349-6483822 (Mileva).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da v nedeljo, 22. novembra, ob 18. uri bo koncert v telovadnici v Sovodnjah (ob 15. uri odhod avtobusa s Padrič). V torek, 24. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah, redna pevska vaja. V sredo, 25. novembra, ob 20.45 seja odbora.

DSI vabi v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, na večer posvečen 40-letnici delovanja Slovenske skupnosti. O preteklem delu in novih nalogah bodo govorili Rafko Dolhar, Igor Gabrovec in Peter Močnik.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in kmetovalce, da so v teku srečanja, ki jih prireja Dežela FJK za predstavitev novega Programa razvoja podeželja (PRP) za obdobje 2014/20: 23. novembra, ob 17.00 v Cervignanu; 24. novembra, ob 10.30 v Codroipu.

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografija o predlagani razstavi) sprejme na segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega sveta, da bo seja v ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri na sedežu SKD Igo Gruđen, Nabrežina 89.

ZADRUGA DOLGA KRONA DOLINA, v sodelovanju s Kmečko Zvezo in KGZ Nova Gorica, prireja srečanje »Kako z oljko v zimskem in spomladanskem času« v ponedeljek, 23. novembra, ob 18. uri na Dolgi Kroni v Dolini. Predavala bo specialistka za sadjarstvo in oljkarstvo univ. dipl. ing. agr. Irena Vrhovnik. Prijave na anadolina2@gmail.it, tel. 338-5722967 ter v petek in soboto, ob 17. do 20. ure (v soboto tudi 11.00-13.00) na Dolgi Kroni.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi svoje člane na društveno večerjo, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 19.30 v Saležu št. 108. Obvezna prijava v tajništvo društva najkasneje do srede, 25. novembra.

OBČINA DOLINA sporoča, da je do 25. novembra (pon.-pet. 8.30-12.15; pon. tudi 14.30-16.45) mogoče predstaviti vlogo za dodelitev v brezplačnem kommodatu kompostnika za domače kompostiranje. Obrazec na www.sandorligo-dolina.it ali na občinskem sedežu.

PRVA SVETOVNA VOJNA PRI NAS - Predavanje zgodovinarjev Gorazda Bajca in Boruta Klabjana, v okviru pobud ob postavitvi spomenika padlim v 1. svetovni vojni, bo v sredo, 25. novembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Toplo vabljeni!

SLOVIK - Ekonomija, finance in podjetništvo za začetnike (za študente, maturante, mlajše kadre, ki želijo postati podjetniki) v soboto, 5. in 12. decembra, obsega 2 x 3 krajše delavnice (skupaj 12 ur), v Trstu in/ali Gorici. Prijave do srede, 25. novembra, na info@slovik.org.

40-LETNIKI s Tržaškega, združite se! Če na tvojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovrstniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob 19.30 v restavraciji v Repnu. Potrdi svojo prisotnost z imenom in tel. št. na 40letniki@gmail.com.

35-LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Projekt je omogočila dežela FJK (Servizio volontariato, solidarietà ed immigrazione).

ZSKD obvešča včlanjene zbre, da je na www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

KLAPA 1936 iz dolinske občine organizira v nedeljo, 13. decembra, že tradicionalno božično kosilo. Za informacije po tel. št.: 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Just).

KNJIŽNICA BORISA PAHORJA v Kulturnem domu Prosek - Kontovel izposoja čtiva ob ponedeljkih, od 18.30 do 19.30. Vabljeni!

Prireditve

DRUŠTVO ZVEZDA vabi danes, 20. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju na koncert ciganske, balkanske in ljudske argentinske glasbe dua Jolly »del Folk«.

SKLAD MITJA ČUK vabi danes, 20. novembra, ob 18.30 v Bambičevo galerijo na Opčinah, Proseška ul. 131-133, na otvoritev razstave »Černigoju v spomin« ob 30. obletnici umetnikove smrti. Uvodna misel prof. Franko Vecchiet. Sodeluje OPZ OŠ Avgust Černigoj s Proseka. Urnik razstave do 4. decembra: 10.00-12.00, 17.00-18.00 (pon.-pet.) in po dogovoru (tel. 040-212289).

GLASBENA MATICA IN SSG vabita na koncert kitarista Marka Ferija in flavtista Giovannija Maregginija, ki bo v sklopu »Nedeljskih glasbenih matinej v SSG« v nedeljo, 22. novembra, ob 11.00 v Foyerju Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

SKD LONJER-KATINARA vabi na celovečerni koncert ob 10. obletnici Pevskega zbora Tončka Čok iz Lonjerja v nedeljo, 22. novembra, ob 18.30 v Športno kulturnem centru v Lonjerju. Sodeluje Nomos Ensemble Wind Quartet.

SSG in Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel vabita na ogled uprizoritve »Kako postati Slovenci v 50. minutah«, ki bo v nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

TFS STU LEDI - »Čez tri gore, čez tri dole...«, čezmejno srečanje folklornih, glasbenih in ljudskih pevskih skupin. Sodelujejo: FS Gartrož - Nova Gori-

ca, Hruški fanti, glasbena skupina Volk Folk, plesalci in pevke TFS Stu ledi. V nedeljo, 22. novembra, ob 16. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Toplo vabljeni.

SLOVENSKI KLUB vabi v torek, 24. novembra, ob 20. uri v Gregorčičevo dvorano v Trstu na ogled kratkega filma v italijanskem jeziku »Drago«, ki je nastal na podlagi diplomske naloge režiserja Massimiliana Miliča. Film in režiserja bo predstavil zgodovinar Gorazd Bajc.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU prireja v sredo, 25. novembra, ob 18. uri srečanje s pesnikom in pisateljem Markom Kravosom. Za glasbeno kuliso bo poskrbel kitarist Glasbene Matice Maks Škerk iz razreda prof. Janoša Jurinčiča. Vabljeni!

SPDT vabi v sredo, 25. novembra, na predavanje časnikarja in zgodovinarja Nicolaja Giralidija, ki bo v društvenih prostorih Kulturnega društva Barkovlje, Ul. Bonafata 6. Začetek ob 20.30. Z gostom, avtorjem dela »La Grande guerra a piedi. Od Londona do Trsta preko fronte prve svetovne vojne«, se bo pogovarjal Gregor Znidarčič.

DSMO K. FERLUGA IN SSG vabita na ogled predstave »Kako postati Slovenci v 50. minutah«, ki bo potekala v četrtek, 26. novembra, ob 20. uri v dvorani Roma v Miljah.

DSMO K. FERLUGA, NŠK in Občinska knjižnica E. Guglia - Milje vabijo na otroški urici v četrtek, 26. novembra, v občinski knjižnici v Miljah, Trg Republike 4. Alenka Hrovatin bo od 16.15 do 17.00 pripovedovala otrokom do 3. leta, od 17.15 do 18.00 pa otrokom od 4. do 8. leta.

SKD BARKOVLEJE, Ul. Bonafata 6, vabi v petek, 27. novembra, ob 20.30 na srečanje dveh zborov »Je petje najlepše opravilo«. Nastopata ŽVS Barkovlje, vodi Aleksandra Pertot in MePZ Lipa iz Bazovice, vodi Tamara Ražem Locatelli.

GLASBENA MATICA, s pokroviteljstvom Generalnega konzulata RS v Trstu, vabi na predstavitev zgodovinske monografije »Trst. Umetnostni izraz ob nacionalnem vprašanju - Glasba, likovna in besedna umetnost ob slovensko - italijanski meji v drugi polovici 19. stoletja«, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 17.30 v veliki dvorani Trgovinske zbornice v Trstu, Borzni trg 14.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi na jubilejno 50. revijo odraslih zborov Pesem jeseni 2015, ki bo v soboto, 28. novembra, ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

SKD LIPA vabi v nedeljo, 29. novembra, ob 18. uri v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na Večer spomina - ob 70. obletnici osvoboditve Bazovice. Pogovor z domačini bo vodila Luan Grilanc.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 29. novembra, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na ogled komedije »Svakinja da te kap« v izvedbi KD Kraški dom - Repen in Razvojnega združenja Repentabor.

SSG IN DRUŠTVO ZVEZDA vabita v ponedeljek, 30. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Massaccio 24) na ogled uprizoritve »Kako postati Slovenci v 50. minutah«.

GLASBENA MATICA vabi na prireditve »(L)jubilej - novih 70 let ljubezni do glasbe«, ki bo v sredo, 2. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

Prispevki

V spomin na predrago Gordano darujeta Miranda in Dario (Prebeneg) 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na drago Anico Gruđen darujeta Bogomila in Nadja Lupinc 50,00 evrov za zgoniško cerkev.

V spomin na Aleksejo darujeta Zoja in Franco 50,00 evrov za AŠD Sloga Tabor.

V spomin na drago Aleksejo darujejo Lučana, Neda in Slava 60,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

MLADI KREATIVCI

Mladinski pevski zbor Anakrousis v ritmih swing in jazz glasbe

OD PROF. MAURIZIA MARCHESICHA NA ŠSREDNJI ŠOLI PRI SV. IVANU DO JARIJA JARCA IN MEDNARODNIH TEKMOVANJ

več fotografij na
www.primorski.eu

Članice in člani mladinskega pevskega zbora Anakrousis (z dirigentom v sredini) med pavzo vaj v prostorih v Ul. sv. Frančiška

FOTODAMJ@N

Stereotip, da se pri nas danes mladi družijo na Krasu in v športnih društvih prav gotovo ne drži za skupino mladih višješolcev in nekaterih študentov, ki enkrat tedensko s svojo energijo in dobro voljo, v ritmih swinga in jazz, oživijo stavbo v Ulici San Francesco v Trstu. To je mladinski pevski zbor Anakrousis.

Vse se je začelo s profesorjem Maurizio Marchesichem na nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu v Trstu. »Prvi zbor je nastal leta 2009, ustanovil ga je Maurizio Marchesich na nižji srednji šoli pri Sv. Ivanu. Leta 2013 je ta zbor razpadel, mi pa smo si želeli peti naprej. Januarja 2014 smo sklicali prvi sestanek in povabili Jarija, začelni sedmim članom se je pridružilo še pet novih in tako smo spet začeli«, je Jasna Gornik, ki z zborom sodeluje že od srednje šole, na kratko orisala zgodovino mladega zbora, ki deluje približno dve leti. Danes sestavlja zbor

pet fantov in deset deklet. Pojejo pretežno swing in jazz glasbo, oziroma bolj moderne popevke, pove Jasna: »Naj bi peli moderne skladbe, večkrat pa vseeno pojejo mešano. Beseda anakrousis pomeni predtakt, ki je značilen za različico swing in jazz glasbe.«

V dveh letih je mladi zbor dosegel že nekaj uspehov. Letos maja so se predstavili na tekmovanju v Vittorio Venetu, na mednarodnem tekmovanju v Città di Palmanova pa so osvojili prvo nagrado.

Pevci se v svojih izkušnjah razlikujejo, nekateri pojejo že od malih nog, večino je zaznamovala nižja srednja šola pri Sv. Ivanu, nekateri pa so se zboru pridružili pred kratkim. Petra Loredan pravi, da se je zboru pridružila pred enim mesecem, ker ji je všeč petje. Sanja Maria Viviani, Nicole Gustini in Erika Labiani pa so že od srednje šole navezane na petje. Mirko Marušič, ki prihaja iz Doberdoba, je začel pe-

ti lansko leto: »Povabil me je Jari in mi je bilo všeč, tako se zdaj dvakrat na teden vozim na Tržaško.« Gabriel Žetko pravi da mu je všeč, ker so med seboj vsi prijatelji in se je oblikovala lepa skupina.

Kaj pa dirigent? »Je zahteven, a upravičeno, saj nas dobro pripravi. Ko je treba delati, delamo, ko se smejemo, pa se smejemo. Pomaga nam dosegati cilje«, pove Desiree Celin. »Všeč nam je, ker je zelo razgledan, lep in mlad!«

Anakrousis se srečuje dvakrat tedensko, enkrat v Trstu enkrat v Gropadi, »kadar jih prime in so finance« pa hodijo tudi po nekaj dni na intenzivne vaje. Bili so že v Logarski dolini, na Šibeniku in v Lokvah. Letos imajo za sabo že nekaj koncertov; poleti so imeli projekt s Praško akademijo skupaj z ostalimi mladinskimi in otroškimi zbori, pred kratkim pa so začeli tudi sodelovati z Glasbeno matico. »Naš cilj so mednarodna tekmo-

RAI 3 BIS TDD predstavlja zgodovinarko Marto Verginella

MARTA VERGINELLA

FOTODAMJ@N

Drevisnja poglobitvena oddaja slovenskega deželnega časnikarskega oddelka RAI s pričetkom okrog 20.50 po tretji televizijski mreži RAI 3 bis TDD Predstavlja bo posvečena priznani zgodovinarki in univerzitetni docentki na ljubljanski univerzi Marti Verginelli. Dušan Jelinčič se bo s svojo gostjo pogovarjal o zadnjih tragičnih dogodkih v Parizu ter o begunski krizi, predvsem pa o t.i. socialni zgodovini, o prvi in drugi svetovni vojni na obmejnem območju, o politični rabi spomina, o ženskem vprašanju, in o problematiki organizacije TIGR. Režiserka oddaje je Martina Repinc.

POSTAJA ROGERS - Danes ob 17.30

Proti »zdravljenju« s prisilnimi jopiči

Fotografija Antonia Fortarezze po Andrei Mantegni

Pred več kot pol tisočletja je italijanski umetnik Andrea Mantegna naslikal ležečega Umrlega Kristusa. Njega je fotograf Antonio Fortarezza povzel in namestil na mizerno posteljo, da bi s svojo fotografijo opozoril na stanje opuščnosti in zapuščenosti, v katerem se nahajajo številni bolniki.

Prav o njih bo govor danes ob 17.30 v Postaji Rogers na tržaškem nabrežju na srečanju z naslovom: Prisilni jopiči? Ne, hvala ... Prireja ga skupina Gruppo di Protagonismo, ki se sklicuje na 32. člen italijanske ustave, ki zagotavlja pravico do zdravljenja in do zdravja. Na srečanju bodo mladi prostovoljci, ki opravljajo civilno službo pri tržaškem oddelku za mentalno zdravje, intervjuvali psihiatrijo Giovanni Del Giudice, avtorico knjige ... in ti ga takoj razveži, v kateri obravnava primere mrtvih zaradi uporabe prisilnih jopičev.

Dirigentova izkaznica: Jari Jarc, 28 let, Doberdob

Imaš vzdevek?

Džaro

Tvoja najljubša knjiga?

Pustolovščine Arthura Gordona Pyma, Edgar Allan Poe
Kaj počneš ob prostem času?

Rad streljam, zbiram harmonike iz vseh časov (trenutno jih je v zbirki 10), sem strasten bralec in so mi neizmerno všeč pesmi in glasba iz 50. let, všeč mi je hoditi na katerikoli koncert. Igram in pojem s skupino Jari in jarc, spremljam zbor Kombinatk iz Ljubljane, imam svoj trio Midva z Aljošo Saksida in igram klavir v skupini Las siete notas del cha cha. Sodelujem pa tudi z oddajo Športel.

Zakaj te imajo tvoji pevci v Anakrousisu tako radi?

Ker so moji piščančki (smeh). Šalo na stran, mislim, da nisem toliko starejši od njih, hkrati pa sem bolj odrasel, a ne toliko, da bi me imeli za strogega profesorja. Rad jih imam, kakor da bi bili mlajši bratje in sestre, jaz pa njihov starejši brat.

Kako si začel glasbeno pot?

Diplomiral sem iz harmonike na konservatoriju v Pesaru pod mentorstvom Dorine Cante in se pozneje vpisal na nadaljevanje študija na tržaški konservatorij. Po naključju so me na Opčinah vprašali, ali bi vodil moški zbor Tabor in sem sprejel. Svojo pevsko pot pa sem pravzaprav začel s tečajem jazz - petja pri Glasbeni matici z mentorko Andrejko Možina. Ko so me povabili, da bi vodil mešani zbor Skala-Slovan iz Gropade, sem se začel resno izpopolnjevati. Ta zbor še vedno vodim, poleg tega pa učim harmoniko, teorijo in nauk o glasbi na Glasbeni matici. (bf)

vanja. Morda se bomo prihodnje leto udeležili mednarodnega tekmovanja v Pragi. Anakrousis niso zaprta skupina, za kogar koli bi se jim želel pridružiti, je odprta avdicija, ki sicer ni mačji kašelj, saj se kvaliteta zbora viša skupaj z njihovimi željami in cilji.

Iz pevske vaje na šoli Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu se je leta 2009 nedvomno razvil eden najboljših mladinskih

zborov, ki ustvarjajo glasbeno sceno v našem prostoru. Srednješolci so zdaj na višji šoli ali študentje, skupno petje pa jih še vedno združuje, z nekaterimi novimi člani. Kaj bo sledilo, bodo odločili pevci sami, zaenkrat imajo visoke in ambiciozne cilje, kot se za mlado skupino glasbenih navdušencev spodobi. »Mi smo namreč klapa-power!«

Barbara Ferluga

Aforizmi in misli

V prostorih železniškega muzeja pri Sv. Andreju bodo danes ob 17. uri predstavili knjigo Carla Genza Aforizmi e pensieri (Aforizmi in misli). O avtorju bo spregovoril Fabio Venturin. Predstavitve prireja društvo Camminatrieste.

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Slovensko stalno gledališče, Kulturno društvo Raz/seljeni, Glasbena Matica v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slofest-om

Sabrina Morena, Martina Kafol, Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan

KAKO POSTATI SLOVENC V 50 MINUTAH

režiserka: Sabrina Morena
igra: Daniel Dan Malalan
Boštjan Zavnik - harmonika

dan, 20. novembra, ob 20.30

v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini s sodelovanjem Kulturnega društva Igo Gruden

www.teaterssg.com

POSTANI NAŠ SLEDILEC @primorskiD

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Lot Vekemans
ISMENA, NJENA SESTRA
režiser Igor Pison

DANES, 20. novembra, ob 20.30
v soboto, 21. novembra, ob 20.30
v nedeljo, 22. novembra, ob 16.00
(z avtobusnim prevozom)
ponovitve se nadaljujejo do 12. decembra
v Klubskem prostoru z italijanskimi nadnapisi

zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

BLAGAJNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

TRG SV. ANTONA - Odprtje priljubljene praznične pobude

Francoski božični sejem pod vtisom atentatov v Parizu

Med kioski, polnih dobrot, so na varnost pazili oboroženi karabinjerji in vojaki

Božično-novoletni semnji, postavljanje jelk, okraševanje ulic, stojnice z darili in svežimi napitki. Veseli december se že nekaj časa začne novembra ... In nič drugače ne bo letos, saj se je v Trstu včeraj začel prvi praznični sejem, ki je v znamenju francoskih izdelkov. Več o letošnji izdaji prazničnega francoskega božičnega semnja je na včerajšnjem srečanju z novinarji na Trgu sv. Antona Novega povedal občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus, ki je spomnil, da bomo praznično vzdušje začeli s francoskim sejmom, nato bo sledil Miklavžev sejem v Drevoredu XX. septembra, nakar bo na vrsto prišel še tradicionalni tržaški božični sejem.

Sejem, ki ga pripravlja francoska združba Jocab, odprta pa se je udeležila tudi francoska častna konzulka v Trstu Christia Chiaruttini Leggeri, je izredno priljubljen med Tržanami in kot tak tudi uspešen. To so na včerajšnjem srečanju z novinarji povedali vodje zadruge, ki so bili vidno pretreseni in ganjeni zaradi terorističnih napadov v Parizu. Tržčanom so se zahvalili za solidarnost in podporo Franciji in razložili, da so jih nedavni dogodki v Parizu še toliko bolj pretresli, ker so nekateri člani zadruge potujočih trgovcev Parizani. Posledice francoskih atentatov bomo žal na svoji koži občutili tudi obiskovalci francoskega sejma, saj so po naročilu tržaške Prefekture poostriili varnostne razmere, pa čeprav je ogroženost Trsta nizka. Kljub temu je Prefektura sprejela varnostni ukrep in sejmsko prizorišče zavarovala s karabinjerji in predstavniki vojske. Po uvodnem pozdravu so organizatorji s kolarcem šampanjca in v družbi predstavnikov občinske uprave, novinarjev in obiskovalcev poudarili, da je po vsakem kolektivnem šoku in emocijah treba spet stopiti na noge, ter napovedali prijetno desetdnevno druženje.

CHRISTIA CHIARUTTINI LEGGERI

FOTODAMJ@N

Za sejmem je sicer značilna kakovostna ponudba, ki se lahko kosa z najelitnejšimi evropskimi božičnimi sejmi. Na tem božičnem sejmu ne bomo našli cenenih indijskih šalov, rokavic in druge »eksotične« kramarije, ki je običajno prisotna na vseh drugih sejmihi. Kupiti pa je mogoče praznične prte, krpe in podobne kuhinjske pripomočke. Prodajajo tudi živopisane zvezdaste lampijone, »bunkice« za božično drevo, mila, začimbe in dišave .... Do nedelje, 29. novembra, bodo obiskovalci lahko uživali tudi ob francoskih sirih, francoskih vinih, medenjakihi, čokoladnih bonbonih in celo ob kolačih, ki so bili najljubša jed kraljev in cesarjev, ob teko imenovanih macarons - francoskih piškotih iz beljaka in mletih mandljev z različnim nadevom. V leseni hiški v Ul. Ponchielli se nahaja prodajalec, ki prodaja znameniti fois gras oz. pašeto iz gosjih jeter. Cene pločevink so sicer različne, a kljub temu jih ne moremo označiti za ugodne. V isti hiški so na prodaj še druge pašete, ki so cenovno veliko bolj dostopne. V sosednji hiški pa se dobi bretonski in normandijski jabolčnik (cidre), fermentirana alkoholna pijača (med 2 in 4% vol. alkohola), proizvedena iz jabolčnega soka in priljubljena predvsem v Normandiji in Bretanji.

Naj spomnimo, da bo francoski sejem odprt od 10.00 do 20.00 ure, ob petkih in sobotah pa še nekoliko dlje. Hiške s kulinaricnimi dobrotami se nahajajo na Trgu sv. Antona, kjer so postavili tudi lesene klopi in mize.

Sanela Čoralič

Levo francoska kuhinja na odprtem; desno prisotnost oboroženih sil javnega reda med stojnicami

FOTODAMJ@N

ODBOR DOLCI - Na Joycejevem mostu v spomin na žrtve terorizma

Razsvetljeni most

Odbor Danilo Dolci vabi danes ob 17.30 občane, da se zberejo pri Joycejevem mostu (t.i. Ponte curto) pri Ponterošu in prinesejo s sabo svečo. Na ta način bodo razsvetlili most in se 8 dni po terorističnih atentatih v Parizu spomnili žrtev vseh vojn in izrazili nasprotovanje vojn, terorizmu ter verskem in rasnemu sovraštvu. Odbor Dolci je izrazil globoko solidarnost žrtvam pariških atentatov in njihovim družinam ter sploh francoskemu narodu. Toda spomniti se je treba tudi sirskega, iraškega in nigerijskega naroda, ki dnevno trpijo, pravi odbor Dolci, ki obsoja nasilje, ki seje teror v Sredozemlju, v Evropi, na Bližnjem vzhodu in v Afriki. Dalje se odbor Dolci zavzema za mir ter svari pred posploševanjem, ker eno je islam, drugo so islamski skrajneži.

Občina Trst preklicala prometno zaporo

Tržaška občinska uprava je sinoči preklicala prometno zaporo v mestnem središču zaradi prekomerne onesnaženosti zra-

ka, ki jo je odredila prejšnji konec tedna. Za zaporo so se bili odločili, ker so nizka oblačnost, megla in vlažno ozračje, ki so v zadnjih dneh kraljevali nad Trstom, zadrževali tudi drobne prašne delce PM10. Glede na to, da vremenske napovedi družbe Osmer kažejo na krepko izboljšanje, se je tržaška občinska uprava odločila za preklic prometne zapore, piše v tiskovni noti. Kmalu naj bi namreč zapihal nov veter, ki bo odpihal tudi vse prašne delce PM10, zagotavljajo vremenoslovci, ta veter pa naj bi začel pihati že danes.

Dela v Ul. Roma s polno paro

Javna dela za obnovo Ul. Roma potekajo zelo hitro, je sporočila tržaška občinska uprava. Dela za obnovo odseka med Ul. Ghega in Ul. Milano so se zaključila predčasno že včeraj in bo torej ta odsek danes odprt za promet. Danes se bodo nadaljevala dela na odseku med Ul. Milano in Ul. Valdirivo.

NABREŽINA

Aleš Ernst z delavnico gibov

V nedeljo, 22. novembra, bo v prostorih Kulturnega doma Igo Gruden v Nabrežini potekala zanimiva delavnica. Od 15. ure dalje se bodo udeleženci priučili zavestnih gibov in osvojili nekaj znanja iz zelo uspešne tehnike pod strokovnim vodstvom Aleša Ernsta, ki sam sebe in svojo vadbo predstavlja tako:

»Sem učitelj klinične somatike. V zadnjih štirih letih se intenzivno ukvarjam z poučevanjem in razvojem klinične somatike. Pomagal sem več tisoč ljudem najti rešitev iz dolgoletnih kroničnih bolečin in nepravilne držje. Sem avtor knjige Z lahkotnimi gibi iz kroničnih bolečin. Sodelujem z vrhunskimi športniki pri njihovem okrevanju in izboljševanju rezultatov ter z podjetji pri poučevanju boljšega delovanja in boljšega prilagajanja na spremembe v poslovnem okolju.

Vodil vas bom skozi delavnico, da boste bolje občutili in razumeli pomen gibov in kaj se ob njih naučite o sebi. Popravljali boste napake v gibih, ki jih sami ne občutite, zelo dobro pa občutite bolečino ki jih te napake povzročajo. Tako boste še dodatno okrepili razumevanje pomena zavestnega vpliva na gibanje telesa.«

Kogar zanima vsebina te izjave, si lahko ogleda še druge podrobnosti na facebooku. Kdor pa želi poizkusiti v živo, naj pokliče št.:349 6483822.

DOLINA - Spomin tudi na Pariz

Baklada ob 400-letnici bitke za Socerb in Dolino

Danes poteka natanko 400 let od beneško-habsburške vojne na območju dolinske občine. V noči med 20. in 21. novembrom 1615 je potihlo, skoraj neopazno prijezdilo na Socerb nad Dolino nad tisoč oboroženih vojakov beneške vojske. Najprej so obkrožili vas, nato pa so začeli z obleganjem socerbskega gradu. Tam so naleteli na močan odpor habsburške vojske, ki je bila v gradu. Bojevali so se do zgodnjih jutranjih ur. Ko je Benečanom postalo jasno, da je bil njihov nočni napad neuspešen, so se umaknili in se razdelili v dve skupini. Ena skupina se je podala proti Dolini. Ko so prišli na kraj, so najprej sežgali antično naselje nad Dolino imenovano Berce, nato pa vas Dolino, kjer je stala župnijska cerkev. Benečani so med spopadom naleteli na močan odpor domačinov in habsburške vojske, ki jih je prisilila k umiku, vseeno pa jim je uspelo zažgati vas. Takrat je zgorela župnijska cerkev in župnijski dvorec, v katerem sta bila bogat arhiv in knjižnica. Vsi dragoceni dokumenti, ki so bili tam shranjeni, so izpuhteli v ognju.

Zgodovinski dogodek je za Dolino pomemben, saj predstavlja datum preloma oziroma novega začetka. Cerkev so ponovno sezidali leta 1633.

V spomin na ta zgodovinski dogodek bo noč v Dolini spominska slovesnost. Ob 19. uri se bodo ljudje zbrali pri cerkvi sv. Martina na Bercah, naselje katerega so Benečani najprej požgali. Od tam bo ob 19.15 štartala baklada proti dolinskemu vaškemu jedru. Nato se bodo navzoči zbrali pred zvonikom in cerkvijo sv. Urha, kjer bodo prisluhnili govoru univerzitetnega zgodovinarja prof. Fulvia Colomba, nadalje bodo spregovorili dolinski župnik, predstavnik Srednjeevropskega inštituta za zgodovino in kulturo ter ostalim predstavnikom skupnosti.

Dogodek bo tudi priložnost za spomina na vse žrtve zadnjega terorističnega atentata v Parizu.

Spominsko slovesnost organizirata Srednjeevropski inštitut za zgodovino in kulturo J.Pangerc in SKD V.Vodnik v sodelovanju s tržaško škofijo, dolinsko župnijo in Pokrajino Trst.

Varen dom proti alkoholu

Drevi ob 19. uri bodo v kavarni San Marco predstavili načrt, na podlagi katerega bodo ženskam, ki se borijo proti odvisnosti od alkohola, ponudili varen dom. To pa je prvi korak na poti ponovne vključitve v družbo. Gre za projekt tržaškega Rotaract Cluba v sodelovanju z oddelkom za odvisnosti zdravstvenega podjetja in ob podpori družbe za neprofitna stanovanja Ater. Mladi Rotaract Cluba so zbrali 4000 evrov, darovali pa jih bodo zdravstvenemu podjetju, ki bo s temi sredstvi uredil stanovanje, ki ga na območju Rocola daje na razpolago družba Ater. »Težave, povezane z alkoholom, so žal v naglem porastu, stopnja rasti ženskega alkoholizma pa je večja od moške,« pravi predstavnica Rotaracta Marianna Vitale Poropat.

Okoljske katastrofe

Več kot tristo odvetnikov, inženirjev in kemikov se bo udeležilo današnjega srečanja v veliki dvorani tržaške univerze, kjer bo od 9. ure dalje govor o kaznivih dejanjih, povezanih z okoljem in okoljskih katastrofah. Srečanje prirejajo tržaško združenje odvetnikov kazenskega prava, odvetniška zbornica, Univerza v Trstu in deželna agencija Arpa.

DJ s kazensko ovadbo

Osebe družbe Siaa s sedeža v Benetkah ter iz podružnice v Trstu je v sredo ponoči skupaj s policijo med pregledom v nekem lokalu v središču Trsta ugotovilo, da je DJ kršil zakon o avtorskih pravicah. Uporabljal je namreč nezakonite kopije pesmi in glasbenih albumov. Njega so kazensko ovadili, zasegli pa so mu naprave, na katerih so shranjene pesmi.

Izliv plinskega olja

Tržaška lokalna policija je imela včeraj med 11. uro in 17.30 opravka s plinskim oljem, ki se je iz neznane ga vozila izlilo na Katinarsko cesto ter del Reške ceste. Promet je bil zaradi tega dolgo oviran.

Popravek

Prejšnji teden se je v članek o festivalu tržaške popevke vrnila neljuba napaka. Pesem Go l'acento carsolin je na besedilo Kim Furlan uglasbil Tommy Budin, 15. decembra pa jo bo izvajala skupina I sCarsolini.

KNJIŽEVNOST - Roman To noč sem jo videl tudi v italijanščini Jančarjev zgodovinski roman o stiskah in dilemah posameznikov

TRST - »Naša zgodba se dogaja v dvorcu na Gorenjskem, daleč od blo-denj velike zgodovine, ki razsaja po Evropi ob zaključku prve polovice dvajsetega stoletja, med ljudmi, ki so hoteli samo živeti. Ampak prav zgodovina je tem ljudem že pripravila svoj epilog.«

Veronika Breclj, prevajalka romana Draga Jančarja To noč sem jo videl, je tako uvedla sredin večer v dvorani Srednjeevropske pobude, med katerim je prevod romana, Stanotte l'ho vista, doživel krstno predstavitev. Delo mariborskega pisatelja je izdala založba Comunicarte, večer pa je nastal v sodelovanju s konzorcijem Slovnik. Roman pripoveduje zgodbo graščakinje Veronike skozi glasove petih pripovedovalcev: oficirja jugoslovanske vojske, služkinje, Veronikine matere,

nemškega zdravnika in oficirja ter mladega kmeta.

Z avtorjem in prevajalko se je pogovarjal urednik založbe Univerze v Trstu EUT Mauro Rossi. »Drago Jančar je bralcem postregel s stilistično mojstrovino,« je dejal Rossi in nadaljeval z mislijo, da »gre za izjemno polifonijo glasov, ki temelji na rašomonski strukturi (v svojem filmu Rašomon jo je prvi preizkusil japonski režiser Akira Kurosawa). Gre za zgodovino, ki pospeši uso-de posameznikov in se poigrava z njihovimi eksistencami.«

Jančar je prisotnim razložil, da se je navdih za roman rodil iz prebiranja realne kronike. »Ta realna kronika me je tako prevzela, da se mi je graščakinja prikazala čez noč, zato ima roman ta začetek in naslov. Nisem hotel pisati psihološke ali realistične zgodbe: pi-

sal sem o duhovih. Vsi glasovi knjige pripovedujejo o Veroniki, ampak se v resnici izpovedujejo in navajajo svoje zgodbe, ki nastajajo na ruševinah zgodovine, morale in eksistence v Evropi štiridesetih let.« Pri pisanju romana je namreč Drago Jančar izhajal iz resnične zgodbe Ksenije Hribar in njenega moža, ki so ju partizani leta 1944 odvedli v gozd, kjer ju je pričakala smrt. Živel sta v gradu Strmol na Gorenjskem.

Med zelo dobro obiskanim večerom je pozdrav prijatelju prinesel tudi Boris Pahor. Spomnil se je mladega Draga Jančarja, ki je sodeloval s tržaško revijo Zaliv, in nelahkih posledic, ki jih je zaradi tega sodelovanja doživel v domovini. Mariborski pisatelj je sicer priznal, da knjige ni pisal z mislijo na te dogodke. V nadaljevanju večera, tik pred zaključkom, pa dodal: »Roman obravnava zgodovinska poglavja, na katere so v Sloveniji še zelo občutljivi, pa vendar ni izzval nobene večje polemike. Branim vsakega od petih pripovedovalcev romana, za vsakim stojim, skušam razumeti njihove stiske in moralne dileme. Knjiga je verjetno prepričala bralce ravno zaradi tega.«

Literarno vodilo pri reševanju vzlov zgodovine naj bo torej prej razumevanje stisk in moralnih dilem kot obsojanje in naganje krivd. Naj torej prevajalska spretnost Veronike Breclj, občutek za pomembne zgodbe založbe Comunicarte in njenega urednika Massimiliana Schiozzija ter evropska veličina Draga Jančarja prepričajo tudi italijanske bralce romana To noč sem jo videl. (mlis)

Z avtorjem Dragom Jančarjem in prevajalko Veroniko Breclj je tržaško predstavitev sooblikoval Mauro Rossi

FOTODAMJ@N

DVORANA TRIPCOVICH - Solisti Veneti in violinist Uto Ughi

Zanos virtuoza

TRST - Solisti Veneti, komorni orkester, ki ga je Claudio Scimone ustanovil v Padovi leta 1959, je postal prava blagovna znamka, privlačna in razpoznavna, s formulo, ki se je izkazala kot zelo posrečena: Vivaldi in drugi mojstri italijanskega baroka, pa tudi neodkriti ropisi, po malem tudi nekaj sodobnejše glasbe, pretežno pa popularne in dopadljive skladbe, ki strežejo okusu širokega občinstva, tudi takega, ki ne zahaja redno v gledališče. To je bilo razvidno iz mase, ki se je pred dvorano Tripovich zbrala že pol ure pred začetkom koncerta in napolnila dvorano do zadnjega kotička, nemalo zaslug pa ima pri tem tudi Uto Ughi, svetovno znani violinist, ki je tržaški publiko od nekdanje zlo pri srcu. Tako Scimone kot Ughi nam dokazujeta, da je staranje relativna stvar: enainosemdesetletni dirigent je na odru sicer nekoliko krhek, še vedno pa zanesljiv vodja ansambla, deset let mlajši Ughi pa na oder stopa z mladostnim korakom in igra z zanosom, ki bi mu ga lahko zavidali mnogo mlajši kolegi: le malo kateri bi zmogli nepretrgano igrati eno uro - dva violinska koncerta in tri dodatke -, zato nič čudnega, če je bil koncert pravi triumf za mojstra.

V ansamblu Solisti Veneti, ki so ga ob tej priložnosti okrepili tudi pihalci in trobilci, so igrali tudi nekateri člani orkestra tržaškega gledališča Verdi, med katerimi odlični koncertni mojster Stefano Furini, solo fagotist Matteo Rivi in solo hornist Nilo Caracristi, ki so bili s kolegi izvrstno uigrani. Občinstvo je ganjeno poslušalo marseljezo, ki jo je orkester uvodno zaigral v znak sožalja in solidarnosti s francosko državo, nato je kleno in solidno zazvenel Vivaldijev koncert v d-molu RV 127. Sledila je prava redkost skladatelja, ki je bil nečak Mozartovega

Violinist Ughi in dirigent Scimone med tržaškim koncertom

FOTODAMJ@N

tekmecca Antonia Salieria: Girolamo Salieri, klarinetist, ki je po študiju na Dunaju prišel v Trst, kjer je nadaljeval svojo žal kratko kariero, kajti umrl je leta 1838, star komaj šestinštirideset let. Uvod in variacije na temo iz Rossinijeve opere Edoardo e Cristina je solist Lorenzo Guzzoni podal izredno muzikalno, briljantno in tehnično suvereno; gromki aplavzi so najprej nagradili klarinetista, nato pa Ughija, ki je svoj nastop začel z Mozartovim Koncertom v G-Duru KV 216. Odločen zamah v prvem stavku, nato nežno in pojoče oblikovana božanska melodija drugega stavka, lahkotnost tretjega: vse je mojster izpeljal v lepem sozvočju z orkestrom, ki je pod Scimonejevim vodstvom uglašeno spremljal solista. Sledil je Paganinijev Koncert št. 4 v d-molu, skladba, ki je z drugim stavkom oča-

rala samega Schuberta, ko jo je na Dunaju slišal v avtorjevi izvedbi: ne bomo trdili, da je Ughijeva igra brezhibna, kajti intonacija se v visokih legah včasih zamaje, na vsakem koraku pa občutimo zanos virtuoza, ki partituro obvlada tudi v najbolj vratolomnih pasažah.

Ughijevi nastopi imajo praviloma dolg rep dodatkov in kljub naporu, ki ga zahtevata tako Mozart kot Paganini, se mojster ni oddolžil s preprosto skladbico, temveč svojo vitalnost in tehnični nivo dokazal z izvedbo Fantazije Carmen Pabla De Sarasateja; zaigral je sicer samo prvi del, kot drugi dodatek pa smo poslušali znamenito Beethovno Romanco op. 50 za violino in orkester; nazadnje pa še pravljčni Adagio iz Vivaldijeve Zime, ki je zaokrožil zelo uspešen večer.

Katja Kralj

SSG - V nedeljo prvi koncert zanimivega niza

Pet matinej

TSRT - Glasbene matineje, ki so lani prvič potekale v Slovenskem stalnem gledališču, so s spodbudnim odzivom občinstva, zanimivimi ponudbami in prijetnim vzdušjem prepričale organizatorje, da bo nadaljevanje komornih glasbenih srečanj v letošnji sezoni dobrodošla dopolnitev bogatega programa tržaškega teatra. Tudi tokrat jih prirejata SSG in Glasbena matica, umetniški vodja cikla pa je Črtomir Šiškovič.

Letos bodo nedeljske matineje bogatejše, saj bodo obsegale pet koncertov. Prvič bo eden posvečen stari glasbi, zaključni dogodek pa bo potekal v režiji Glasbene matice z nastopom nekaterih od najbolj nadarjenih učencev. Po vsakem koncertu bodo organizatorji ponudili vsem poslušalcem aperitiv in možnost, da se zadržijo ob pogovoru s prijatelji in izvajalci.

Prva nedeljska matineja vabi v nedeljo, 22. novembra, v foaje balkona tržaškega Kulturnega doma, kjer bosta zaigrala priložnostno združena solista, flautist Giovanni Mareggini in tržaški kitarist Marko Feri. Mareggini je eden od ustanoviteljev skupine Icarus, s katero je nastopil na najpomembnejših festivalih in v prestižnih gledališčih (La Scala v Milanu, La Fenice v Benetkah, gledališče Colon v Buenos Airesu ...). V Italiji je sodeloval s priznanimi igralci in kantavtorji (na primer Lucio Dalla). Marko Feri pa se lahko ponaša z mednarodno dejavnostjo, predvsem kot solist, a igra tudi v duu, triu in kvartetu kitar, z godalnimi kvarteti, s številnimi zbori, kot solist z orkestri. Program matineje ponuja skladbe evropskih avtorjev prejšnjega stoletja: od Francoza Ibarta, mimo Španca Rodriga, do Pavleta Merkuja.

Naslednjo matinejo bo 20. decembra izoblikoval zagrebški godalni kvartet Sebastian. Klasični program v izvedbi kvarteta, ki je član Mednarodnega sklada Yehudi Menuhin v Parizu, predvideva tudi koncert a quattro Za-

drčana in Tartinijevega učenca Micheleja Stratica.

V nedeljo, 17. januarja, bo publika odkrivala bisere iz opusov italijanskih skladateljev 17. in 18. stoletja: arije, sonate, tokate in kantate v izvedbi tržaške sopranistke Laure Antonaz (ki je letos nastopila tudi na Salzburškem festivalu) in vsestransko dejavnega čembalista Luce Ferrinija.

V nedeljo, 28. februarja, bo violinist Črtomir Šiškovič predstavil Borgogellijevo priredbo Vivaldijevih Štirih letnih časov za violino in dve harfi. Z njim bosta nastopili harfistki Simona Mallozzi in Rosanna Valesi, ki bosta oblikovali tudi medigre med stavki.

Cikel nedeljskih matinej bo 3. aprila sklenila revija mladih talentov Glasbene matice, ki se uveljavljajo na raznih tekmovanjih in pomembnejših odrih.

Vsi koncerti se bodo pričeli ob 11. uri, vstopnice pa stanejo 5 oziroma 7 evrov. Sponzor Glasbenih matinej 2015/2016 je Zadruga kraška banka.

Glasne za begunce

LJUBLJANA - V Atriju ZRC SAZU na Novem trgu bo nocoj ob 20. uri dobrodelni koncert Glasne za begunce. Pobudo zanj je dala Glasne - iniciativa žensk v glasbi, ki je nastala junija letos in se zavzema za večjo vidnost in enakopravno zastopnost žensk v glasbenem poslu. Glasne v sodelovanju z zavodom Emanat prirejuje koncert, katerega izkupiček bo v celoti namenjen begunkam in beguncem (nastopajoči in organizatorji so se honorarjem odpovedali). Nastopile bodo, med drugimi, Brina Vogelgnik, Xenia Jus, Katarina Juvančič, Bogdana Herman, sledil bo afterparty v Pritličju, kjer bodo glasbo vrtele didžejke Zana, Nina Dragičević, Nibeye, Tristiana in druge.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Royal Blood

Alternativni rok, garage
Warner Bors. Records, 2014
Ocena: ★★★★★★☆☆

Danes bomo izjemoma pokukali v lansko leto in predstavili glasbeni projekt Royal Blood. Gre za angleški perspektivni glasbeni duo, ki je lani izdal svoj istoimenski prvenec Royal Blood.

Rok skupino Royal Blood sta pred dvema letoma ustanovila pevec in basist Mike Kerr ter bobnar Ben Thatcher. Komaj petindvajset let stara glasbenika, doma iz Brightona, sta se odločila za poseben glasbeni recept, ki ga sestavljajo le bas in bobni. Glasbenih dvojic smo v zadnjih letih slišali kar nekaj, med najbolj znane spadata prav gotovo benda The White Stripes in The Black Keys, pri katerih so glavni elementi kitara in bobni - angleška fanta pa sta namesto kitare raje zbrala bas. Podobno je že storila glasbena dvojica Death From Above 1979, njen zbor pa je bil bolj podoben svojevrstnemu dance panku.

Kerr in Thatcher mešata tako bluz in hard rock elemente kot tudi metal, pank, garage in psihedelični rok, končni rezultat pa je res imeniten. Tudi Kerrov vokal, neke med Jackom Whiteom (The White Stripes) in Matthewjem Bellamyjem (Muse), je kot nalašč za to posebno glasbeno mešanico.

Skupina Royal Blood je takoj zaslovela na angleškem otoku in v nekaj mesecih postala nova »next big thing«. Bend je nastopil na marsikaterem pomembnem glasbenem festivalu (Download, Glastonbury, Reading) in kmalu nato podpisal pogodbo z glasbeno velikanko Warner Bros Records. Po krajši plošči Out Of The Black je tako lani zagledal luč prvenec Royal Blood. Ploščo sestavlja deset komadov za malo več kot pol ure dobre glasbe. Prva na vrsti je pesem Out Of The Black, ki je bila že prisotna na istoimenski krajši plošči. Gre za idealen predstaviten komad, poln basovskih rifov, ritem pa se stalno spreminja. V bistvu tako, kot bi sound, ki ga je skupina Muse imela v prvih letih glasbene kariere, spojili z zasedbo The White Stripes, nad vsem pa prevlada Kerrov vokal. Ravno tako dober je tudi single Figure It Out, še boljši pa krajši komad You Can Be So Cruel z enostavno melodijo, ki pa se poslušalcu takoj vtisne v spomin. Naslednje pesmi sledijo bolj ali manj istemu glasbenemu kalupu. Prva liga!

GORIŠKA - Učinki podnebnih sprememb tudi pri nas vse opaznejši

Neurja, plazovi in segrevanje morja

Po neurju v Gradežu

Plaz v Št mavru

Morske mesece opažajo tudi v Tržaškem zalivu

Podnebne spremembe nikakor niso abstrakten pojem, o katerem razpravljajo zgolj vremenoslovci in izvedenci. Gre za resno zadevo, saj so učinki globalnega segrevanja še kako vidni tudi pri nas. »Zelo velik problem predstavlja povečanje padavin, vse bolj pogosta so močna neurja; morje se segreva, zaradi česar je v njem enkrat polno meduz, drugi pa prihaja do cvetenja alg. Posledica močnega deževja so plazovi, ki jih je v gričevnatem svetu naše pokrajine vse več. Podnebne spremembe so seveda rezultat človekovega ravnanja, zlasti onesnaževanja, ki ga človek povzroča s svojimi dejavnostmi, čeprav to nekatere države še vedno zavračajo,« pojasnjuje pokrajinska podpredsednica Mara Černic in napoveduje, da ravno goriška pokrajina posveča podnebnim spremembam in njihovim vzrokom posvet. Potekal bo v petek, 27. novembra, ob 9.30 v konferenčnem centru tržaške univerze v Ulici Alviano v Gorici.

V zadnjih letih je bilo tudi v Furlaniji Juljski krajini več silovitih neurij in viharov, vendar je doslej najmo-

čnejši prizadel sosednji Veneto. 8. julija letošnjega leta se je v kraju Mira razbesnel vihar, ki so ga vremenoslovci na podlagi petstopenjske lestvice uvrstili v kategorijo F4. Med poletjem je bilo več neurij tudi v raznih krajih Furlanije Juljske krajine; 19. junija so opazovali iz deželnega observatorija Osmer našli devet-

Leta 2008 je med nevihto drevo padlo na šotor v Gradežu in povzročilo smrt norveškega turista in njegovega 8-letnega sina

najst neviht, medtem ko je v noči med 24. in 25. avgustom najmočnejše neurje v letošnjem letu v Furlaniji Juljski krajini prizadelo Gradež. V nekaj urah je padlo 181 milimetrov dežja. V Gradežu se sicer še vedno spominjajo avgusta 2008, ko je vihar vrtinec pustošil po mestu in zahteval dve smrtni žrtvi. Močan veter je takrat

izrul več dreves, eno je padlo na šotor, življenje sta izgubila 44-letni norveški turist in njegov osemletni sin.

Posledica obilnih padavin so tudi usadi, zaradi katerih imajo največ težav v gričevnatih predelih goriške pokrajine. Večji usad že dalj časa ogroža občinsko cesto v Št mavru, njegova sanacija se bo predvidoma začela prihodnje leto. Plazovi povzročajo preglavice tudi Števerjanem; lani je bila zaradi sanacije enega izmed njih nekaj tednov zaprta cesta v Ščednem, pred nekaj leti je bila zaradi obnavljanja cestišča zapora potrebna med Bukovjem in Valeriščem.

Učinke globalnega segrevanja opažajo tudi naravoslovci in morski ribiči. V zadnjih letih so v Tržaškem zalivu vse pogostejši ulovi tujerodnih rib, kar je posledica tako imenovane tropikalizacije Jadrana. Z juga se proti severu seli več ribjih vrst, ki za življenje potrebujejo toplejšo vodo. Med ribolovom in plovo je marsikateri športni ribič že opazil večje primerke morskega meseca (v latinščini *Mola mola*), med lovom brancinov pa je marsikdo že ujel kako delfinko (v italijanščini *lampuga*, v latinščini *Coryphaena hippurus*) ali lico (v latinščini *Lichia amia*). Ravno pred nekaj tedni so gradeški ribiči v svojo mrežo ujeli primerke sinje rakovice (v latinščini *Callinectes sapidus*). Gre za tujerodno vrsto, ki s svojo prisotnostjo jemlje življenjski prostor avtohtonim rakom.

GORICA Kakšno bo vreme?

Posvet na sedežu univerze

Na posvetu o podnebnih spremembah z naslovom *Kakšno bo jutri vreme v Gorici?*, ki bo potekal v petek, 27. novembra, ob 9.30 v konferenčni dvorani tržaške univerze v Ulici Alviano v Gorici bosta uvodoma prisotne nagovorila deželna odbornica za okolje Sara Vito in predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Za njima bodo spregovorili še direktor observatorija Osmer Stefano Micheletti, Sebastiano Cacciaguerra, ki bo predstavil deželni energetski načrt, Andrea Wehrenfenning iz zveze Legambiente, duhovnik Franco Gismano, upravitelj podjetja Biolab Stefano Santinelli in Paola Del Negro iz oceanografske postaje OGS. V nadaljevanju bodo predstavili še projekt What's Up.

Petkov posvet bo vodila podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic. Posvet bo namenjen višješolskim dijakom, ob enem pa bo odprt tudi za javnost.

GORIŠKA - Odpadki Stopnja recikliranja narasla za tri odstotke

Količina recikliranih odpadkov je v prvih šestih mesecih letošnjega leta narasla za tri odstotke. »Podatke je treba še preveriti in jih potrditi, vsekakor naj bi odpadki, ki jih namenimo recikliranju, dosegli 65,2-odstotni delež,« poudarja podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic in pojasnjuje, da je bilo lani recikliranju namenjenih 62 odstotkov vseh odpadkov. »Vsak prebivalec goriške pokrajine je med lanskim letom povprečno proizvedel 450 kilogramov odpadkov, skupno se jih je na pokrajinski ravni nabralo kar 67.000 ton,« razlaga Černičeva in pojasnjuje, da je povečanje odstotka recikliranih odpadkov vezan na smeti, ki jih pobirajo s pomočjo tovornjakov in vozil za pometanje cest. »Po novem lahko recikliranju v specializiranem obratu v Venetu namenimo tudi smeti, ki jih naberejo med pometanjem cest. V glavnem gre za pesek, ki ga zberejo in odajo cementarnam; kar je biološkega, gre v razgraditev. Vodo filtrirajo in dajo na razpolago raznim industrijskim obratom, tako da končajo v odlagališču le ostanki motornega olja in razni minerali,« pravi Mara Černic in napoveduje, da pokrajina se tudi letos vključuje v prireditve ob svetovnem dnevu za znižanje količine proizvedenih odpadkov.

Prvi dogodek bo v soboto, 21. novembra, med 14. in 17. uro v palači Attems Petzenstein, kjer združenje Noi dell'arte prireja ustvarjalno delavnico z odpadnim materialom. V župnišču sv. Jožefa v Stražcah bo v nedeljo, 22. novembra, med 15. in 19. uro srečanje ob prisotnosti učencev osnovne šole Pecorini. V goriškem Kinemaxu bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30 projekcija filma *True cost*. V Ikei v Vilešu bodo v četrtek, 26. novembra, med 17. in 19. uro predstavili delovanje pokrajinske izposojevalnice eko-pleničk. V Fari bo nazadnje v soboto, 28. novembra, med 9. in 15. uro tržnica, na kateri si bo predmete mogoče zamenjati. Pri projektu sodeluje tudi umetnostni licej Max Fabiani, na katerem so razni odpadni material uporabili za oblikovanje raznih modnih kreacij in izdelovanje raznih predmetov.

MARA ČERNIC BUMBACA

GORICA - V gorah nad dolino Reklanice

Rešili 72-letnega pogrešanega planinca

Izgubil se je zaradi goste megle, prespal v votlini in v jutranjih urah prispel do območja, kjer je bil signal mobilnega telefonskega omrežja dovolj močan, da je lahko klical na pomoč službo 118.

V gorah nad dolino Reklanice pri Kluzah na Videmskem se je v sredo popoldne izgubil 72-letni goriški planinec. V gore se je odpravil sam, vendar se zaradi goste megle v popoldanskih urah ni znal vrniti na izhodišče svojega pohoda. Moški se je znašel sredi območja, kjer ni bilo signala mobilnega telefonskega omrežja. Zaradi tega je poiskal vot-

lino, v katerih je preživel noč. Včeraj okrog 8. ure se je odločil za stop z gore; komaj je prišel na območje s telefonskim signalom, je s svojim prenosnikom takoj klical na pomoč službo 118. Reševalne akcije so se udeležili gorski reševalci iz Moznice in finančni stražniki iz karsarne Na Žlebeh in iz Tolmeča. Na iskanje sta se odpravila tudi dva reševalna psa. Okrog 10. ure so reševalci našli pogrešanca in ga pospremili v dolino, kamor so prišli po pol drugi uri hoje. 72-letni planinec je bil utrujen, vendar v dobrem zdravstvenem stanju.

GORICA - Finančni stražniki ovadili zakonca

Goljufov stečaj

Na nezakonit način sta odvzela sredstva podjetju, ki je bilo tik pred stečajem

Avtomobil finančne straže

Zaradi goljufigavega stečaja so finančni stražniki iz pokrajinskega poveljstva ovadili dva goriška zakonca. Preiskavo je koordinirala goriška javna tožilka Laura Collini, finančni stražniki so vzeli pod drobnogled delovanje podjetja, ki je šlo v stečaj leta 2013. Omenjena zakonca sta podjetje vodila in sta bila tudi njegova delničarja; podjetju sta odvzela 300.000 evrov, čeprav je bilo tik pred stečajem. Po besedah finančnih stražnikov sta zakonca dobro vedela, da je podjetje v težavah, saj ni bilo več v stanju plačevati svojih dolgov. Kljub temu sta nadaljevala s poslovanjem in premoženju podjetja odmaknila še 172.000 evrov, pri čemer sta

opravila nekaj plačil po 50.000 evrov.

Zakonca sta tudi ponaredila del knjigovodske dokumentacije, zato da bi stečajni upravitelj ne uspel ugotoviti dejanskega premoženjskega stanja njunega podjetja. Zakonca sta z goljufovimi ravnanjem nadaljevala tudi, ko se je stečajni postopek začel. Stečajnemu upravitelji nista posredovala bilanc in druge dokumentacije.

Na goriškem sodišču se je pred kratkim zaključila preiskava, ob zaključku katere so ugotovili, da sta zakonca med letoma 2010 in 2011 na prihodkih, ki so rezultat njunega goljufigavega ravnanja, utajila davčni blagajni še 63.000 evrov davka Irpef.

PODGORA - Občina ne ve, kdo jih je odpeljal

»Izginili« so trije nagrobni kamni

Nagrobne kamna Josipa Cotiča ni več

BUMBACA

S podgorskega pokopališča so izginili trije stari nagrobni kamni, zato krajanji sprašujejo goriško občinsko upravo, kdo in kam jih je odpeljal. »Že več let je bil na kapelico podgorskega pokopališča naslonjen nagrobni kamen pokojnega vaškega župnika Antona Stepančiča, ki je umrl leta 1876. Pred 2. novembrom je občina opravila nekaj del na pokopališču; mislim, da se je to zgodilo 30. oktobra. Nekaj dni zatem sem opazil, da starega nagrobne kamna ob kapelici ni bilo več. Takoj sem klical v občinski pogrebni urad, vendar doslej mi še niso znali povedati, kam je izginil nagrobni kamen,« pravi Stefano Casagrande iz Podgore in pojasnjuje, da so odstranili s pokopališkega zidu tudi nagrobni kamen Vinzenza Weickereta, direktorja nekdanje podgorske papirnice. »Na kamnu je bilo nekaj stavkov v nemščini, grob je imel preko sto let,« pravi Casagrande, ki ne nazadnje opozarja, da je »zmanjkal« še nagrobni kamen Josipa Cotiča, ki naj bi bil skrbnik parka ob palači družine Attems. Casagrande je na zadevo opozoril občinskega svetnika Slovenske skupnosti Walterja Bandlja, ki je zaprosil za pojasnila občinskega odbornika Alessandra Vascotta.

»Na občini ne vedo, kdo je odstranil z zidu in odpeljal nagrobne kamne, in niti, kje so. To je nedopustno, saj gre za zgodovinsko dediščino Podgore. Zaradi tega bom na zadevo opozoril goriško sodišče, saj je treba ugotoviti, kam so končali podgorski nagrobni kamni,« poudarja Bandelj. »Pred štirimi leti smo zbrali posmrtno ostanke podgorskih partizanov, ki so bili pokopani na raznih koncih pokopališča, in jih položili v skupno grobnico. Partizani so seveda umrli pred sedemdesetimi le-

ti; bo tudi zanje veljala tridesetletna koncesija? Stare grobove bi bilo treba zaščititi, ne pa jih uničevati,« je prepričan Walter Bandelj.

Za pojasnilo smo zaprosili odbornika Vascotta. »Nagrobni kamni so bili naslonjeni na zid kapelice že dalj časa; poleg tega se ni nihče zanimal za podaljša-

nje koncesije, ne sorodniki in niti kak odobor; ki bi lahko poskrbel za nagrobne kamne. Kakorkoli, na občini vseeno preverjamo, ali so nagrobne kamne odpeljali pomotoma. Povedati je treba tudi, da na pokopališčih prihaja do tatvin; ne nazadnje imajo kamnarji navado, da med delom puščajo ostanke kamnov na pokopališčih.

Gergoletov Ples z Marijo

V okviru Gledališča drugačnosti bodo danes ob 10. uri v Kinemaxu na goriškem Travniku vrteli dokumentarni film »Dancing with Maria«, ki ga je režiral Ivan Gergolet. Po projekciji dokumentarca o življenju in delu plesne terapeutke Marie Fux bo javno srečanje z Gergoletom in Martino Serban, ki nastopa v filmu in bo poskrbela tudi za plesni nastop v živo.

Proti nasilju nad ženskami

V okviru prireditev ob svetovnem dnevu proti nasilju nad ženskami bo danes ob 10. uri v pokrajinski sejni dvorani v Gorici javno srečanje, ki ga prireja sindikat CİSL FNP. Vrteli bodo film »Siamo tutti figli di una donna«, sledilo bo odprtje razstave umetnic.

Sedež za združenje Faro

Združenje Faro, ki nudi pomoč otrokom z disleksijo in disgrafijo, je dobilo nov sedež, in sicer v tretjem nadstropju palače Alvarez v Gorici. Prostore daje brezplačno na razpolago goriška pokrajina. Na novem sedežu bodo vodili projekt pošolskega pouka, ki je namenjen otrokom z učnimi težavami. Uradno odprtje novega sedeža bo danes ob 17. uri.

Čokoladni praznik v Gradišču

V Gradišču se vrača čokoladni praznik Chocofest. Uradno odprtje 18. izvedbe bo danes ob 19. uri, ob 21. uri bo zabava ob glasbi. Najrazličnejše dobrote iz čokolade bo mogoče okusiti tudi jutri in pojutrišnjem.

NOVA GORICA - Hidrotehnik bo še naprej upravljal s porečjem Soče

Argumenti prepričali vlado

Koncesijo je sprva prejela celjska družba Vekton - V Hidrotehniku so trdili, da je vlada tako podelila slovenske vode v upravljanje Hrvatom

Koncesijo za upravljanje s porečjem Soče je slovenska država naposled le podelila dosedanjemu upravljavcu, družbi Hidrotehnik. Le-ta se je namreč, potem ko je bil za koncesionarja že drugič izbran konzorcij pod vodstvom Vektona, znova vložila zahtevek za revizijo postopka izbire.

V Hidrotehniku so za Primorski dnevnik pojasnili, da so s sprejeto odločitvijo vlade zadovoljni. Vlada je namreč njihovemu zahtevku za revizijo ugodila, razveljavila predhodno sprejeto odločitev o izboru družbe Vekton v konzorciju s hrvaškim podjetjem in Hidrotehnik izbrala za koncesionarja za upravljanje s porečjem Soče.

»Navedena odločitev je namreč edina zakonita in razumljiva, kar je očitno ugotovil tudi sam naročnik. Dejstvo je, da konzorcij z družbo Vekton na čelu niti ne izpolnjuje pogojev iz razpisne dokumentacije niti ne more izvajati nalog, ki so pred-

met koncesije,« so dodali v Hidrotehniku.

Odločitev sicer po naših podatkih še ni pravnomočna. »Zoper navedeno odločitev vlade se lahko vložijo zahtevek za revizijo v roku osmih delovnih dni od prejema ter odločitev, pri čemer nam datum

Koncesija za upravljanje s porečjem Soče zajema vzdrževanje Soče, Vipave, Idrijce in še sto pritokov

prejema navedene odločitve s strani družbe Vekton ni poznan,« so povedali v Hidrotehniku, kjer ne razpolagajo z informacijo, da bi Vekton morda vložil zahtevek za revizijo. Za komentar glede vladne odločitve smo se obrnili tudi na Vekton, a nam odgovorov niso posredovali.

Spomnimo naj, da je vlada koncesijo

To lahko prispeva k nesporazumom, zato smo sprožili preiskavo, da bi ugotovili, kaj se je pravzaprav zgodilo trem nagrobnim kamnom, ki jih ni več,« pravi Alessandro Vascotto. Zadeva bo po vsej verjetnosti odmevala tudi na prihodnjem zasedanju goriškega občinskega sveta, ki bo 23. novembra. (dr)

jo za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb v porečju Soče sprva podelila celjski družbi Vekton. Ta je v ponudbi nastopal kot vodilni član konzorcija, v katerem sta še dva partnerja, med njima je bila hrvaška Vodoprivreda Zagreb. Dosedanji imetniki koncesije - gre za ljubljansko družbo Hidrotehnik, ki ima enoto tudi v Novi Gorici in ki so se na razpis tudi prijavili - so po podelitvi koncesije Vektonu opozarjali, da je odločitev vlade nezakonita in da bo vso delovno silo zagotavljalo hrvaško podjetje s hrvaškimi delavci, torej - je opozarjal direktor Hidrotehnika, Klemen Zajc - je vlada slovenske vode podelila v upravljanje hrvaškim rokam.

Državna revizijska komisija je nato v letošnjem marcu po pritožbi neizbranih ponudnikov izbirlo preklicala in zadevo vrnila v odločanje. Vlada je nato tudi na drugem odločanju izbrala Vekton z utemeljitvijo, da je najcenejši ponudnik ter da izpolnjuje razpisne pogo-

je. Pri Hidrotehniku so nato že drugič zahtevali revizijo postopka izbire z utemeljitvijo, da ima Vekton od julija letos neprekinjeno blokirane vse transakcijske račune več kot 60 dni, da je evidentiran kot davčni dolжник in da vso delovno silo zagotavlja hrvaško podjetje s hrvaškimi delavci. Na Vektonu so tedaj pojasnili, da v njihovo družbo vstopa finančno močan partner in da so ob prijavi na javni razpis za koncesijo za urejanje voda izpolnjevali vse razpisne pogoje.

Koncesija za upravljanje s porečjem Soče zajema vzdrževanje reke Soče, Vipave, Idrijce s skupno okoli sto pritoki. Med naloge koncesionarja spadajo obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture, zagotavljanje vodovarstvenega nadzora in izvedba ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti škodljivega delovanja voda. Hidrotehnik vodotoke v porečju Soče vzdržuje okoli deset let.

Katja Munih

RONKE - Tudi prispevki za društva

Z rebalansom denar za vzdrževalna dela

Ronški občinski svetniki so v sredo odobrili rebalans proračuna, ki je vreden nekaj več kot 500.000 evrov. Večji del denarja bo namenjen vzdrževalnim in gradbenim posegom, decembra bodo predvidoma pripravili še en rebalans, ki bo vezan na nove deželne prispevke. Preko 43.000 evrov so namenili vzdrževanju občinskih cest ter ulic Dante in Petrarca; za financiranje dejavnosti krajevnih športnih društev bo šlo 16.000 evrov, temu znesku je treba dodati še 6000 evrov za kulturna društva in 3000 evrov za druge organizacije. Okrog 30.000 evrov bo šlo za

božične prireditve, 20.000 evrov pa za vzdrževanje zelenic v rajonu Pater. 58.000 evrov so namenili zaščitenim stanovanjem za starejše občane, 21.000 evrov bo na voljo družinam v obliki prispevkov za plačevanje najemnin stanovanj. 29.600 evrov so dali na razpolago za vzdrževanje občinskih poslopij, 36.600 evrov bo šlo za vzdrževanje nižje srednje šole Leonardo Da Vinci in 11.000 evrov za vrtec v Ulici Stagni. Nakup novih igral za občinske parke bo vreden 11.000 evrov, medtem ko bodo 26.000 evrov porabili za ureditev območij ob nekaterih novogradnjah.

Policisti na prizorišču nesreče

BUMBACA

LOČNIK - Prometna nesreča Poštar v bolnišnici po izsiljeni prednosti

55-letnika s helikopterjem odpeljali v Videm

V Ulici Udine v središču Ločnika se je včeraj nekaj pred 14. uro pripetila huda prometna nesreča. 55-letni poštar B.M. je bil s svojim službenim skuterjem namenjen proti Mošu, ko mu je nekaj metrov po semaforiziranemu križišču vozilo izsililo prednost in zapeljalo z zasebnega dvorišča proti sredini cestišča. Poštar je čelno trčil v vozilo, padel na tla in obležal ob robu ceste. Na kraj so le nekaj minut zatem prihiteli reševalci iz službe 118, ki so poškodovancu nudili prvo pomoč na prizorišču nesreče. V Ločnik je priletel tudi helikopter službe 118, s katerim so poškodovanca odpeljali na zdravljenje v videmsko bolnišnico; moški, ki je doma iz Moša, si je poškodoval glavo in doživel pretres možganov.

V središču Ločnika se je v preteklosti že zgodilo več nesreč; posebno nevarni so prehodi za pešce, ogroženi so tudi kolesarji in vozniki motornih koles, saj je glavna ločniška ulica ozka in polna prometa.

GORICA - Kulturni dom obeležuje svojo 34. obletnico delovanja

Cianove preobrazbe

Občinstvo na odprtju v galeriji Kulturnega doma

BUMBACA

Uvod v obeleževanje 34. obletnice goriškega Kulturnega doma je bilo sredino odprtje razstave furlanskega likovnega umetnika Evarista Ciana. Ustvarjalec iz Rude se po trinajstih letih vrača v galerijo slovenskega hrama kulture, ki želi z razstavo dodatno okrepiti povezanost slovenskega in furlanskega sveta. To je v imenu gostitelja uvodoma poudaril Igor Komel, ki je o Evaristu Cianu tudi dejal, da je iskren prijatelj Kulturnega doma. Komel je med drugim opozoril na teroristične napade v Parizu in na to temo izpostavil ugotovitev, da se edino kultura lahko zoperstavi tako blaznim oblikam nasilja nad človekom. Kulturni dom in sorodne ustanove - je še dejal Komel - imajo poslanstvo, da s svojim delom utrjujejo sožitje in prijateljstvo med pripadniki različnih narodov.

O Evaristu Cianu in njegovem obsežnem likovnem delu je spregovoril kritik Joško Vetrih. Povedal je najprej, da je to umetnik, ki vseskozi ohranja svojo samostojnost in ki zna usklajevati svoje notranje potrebe, ki izhajajo iz vpetosti v neko kulturno okolje, s prirojeno kritično držo do prevladujočih umetnostnih tokov. Na začetku svoje likovne poti - je nadaljeval Vetrih - je Cian utemeljeval svoje ustvarjanje na ikonografskih predlogah iz človeškega in naravnega okolja spodnje Furlanije. Slikal je osamljene murve, vinske trte, prizore iz družinskega okolja, domače ljubljence, sovaščane in prijatelje itd. Kasneje so se tem motivom pridružili avtoportreti in portreti prijateljev ter vidnejših predstavnikov s področja kulture, politike in športa, pa še slike, ki neprikrito odražajo njegov socialni, politični in okoljevarstveni protest.

V likovnih delih, ki upodabljajo slikarjev atelje, se dobro obnese »urejena zmeda« oziroma predstavitev stvarnosti na platnu, presejane skozi filter spomina. Goreče proteste iz prvega obdobja slikarjevega ustvarjanja - je še ugotavljal kritik - pa je s časom nadomestilo bolj umirjen vzmišljanje o aktualnih in bivanjskih vprašanjih, ki se zrcalijo v biprostem in razgledanem likovnem izražanju Evarista Ciana.

K mikrofonu je stopil tudi likovni kritik in dolgoletni Cianov prijatelj Diego Colovini, ki je izpostavil ravno spremembe v slikarjevem pristopu do umetniškega izražanja. Najprej je bilo Ciano slikanje osredotočeno na odprte krajine, nakar se je umetnik skoraj izključno posvetil zaprtim prostorom in tudi tako razodeval svoj intimistični pogled na svet okoli sebe. Pohvalne besede o ustvarjalnosti umetnika iz Rude je izrazil še Luciano Chinese, galerist iz Vidma. Za izrečene besede se je Evaristo Ciano vsem zahvalil.

Razstava v pritličju in prvem nadstropju Kulturnega doma bo odprta do 9. decembra, ogled je možen ob delavnikih od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure ter zvečer ob prireditvah. (vip)

GORICA - Knjige brez publike

»Gorica = periferija obrobja«

Prosto po Prešernu: Slep je, kdor se knjigo ukvarja, / Lah mu svoje osle kaže, / slava piscem vedno laže, / knjige jim ostajajo brez branja.

Desetletja se zavzemamo za pretakanje slovenske besede v izražanje večinskega naroda. Besedila iz osrednjega slovenskega prostora, prevedena v italijanski in imajo dolgo, a količinsko skromno zgodovino. Za knjižne proizvode iz predmestnega prostora je usoda bila še bolj mačehovska. Potem se pripeti, da projekt Jezik-Lingua uvrsti v svoje načrte prevod osmih knjig tukajšnjih avtorjev. Ne vem, kakšno je bilo zanimanje, kolikšna je bila privlačnost knjig v Trstu. Drugi sklop je bil v Gorici, in sicer v sredo v dvorani Fundacije Goriške hranilnice. Predstavitve se je udeležilo komaj kaj več kot dvajset ljudi, od katerih je več kot polovica bila pripadnikov naše narodne skupnosti. Nobenega ni bilo iz mestne italijanske literarne, zgodovinske, umetniško likovne, šolske, upraviteljske, politične ali splošno intelektualne srenje. No, tudi za slovenske kroge takšen dogodek ni predstavljal praznika. Tudi takšnih, ki prisegajo na oceno, da z jezikom ostanemo in brez njega uto-nemo, ni bilo na spregled. Izjemo sta predstavljala zastopnik SSO-ja in novogoriški raziskovalec o izdajah slovenskih literarnih del v italijanski. Solniki so se iztrošili dva dni prej na posvetu »pod lipami«, da bi pa krdelce dijakov prisostvovalo dvojezični izdaji besedil Borisa Pahorja, Alojza Rebule, Marka Kravosa in podpisanega, ne sodi med pričakovanja. Res je, da je tudi »štiripersna deteljica avtorjev« bila glede prisotnosti razpolovljena, a tega javnost pred sredo zvečer ni vedela. Bile pa so tam na brezplačno (!) razpolago knjige.

Dodajmo, da se je zanimanje radijske postaje v teku dneva razblinilo in je televizijska ekipa bila brez novinarja; italijanski tehnik pa mi je dejal: »Ne smem postavljati vprašanj, povejte v mikrofoni, kar sami želite.« Gorica = periferija obrobja.

Sicer pa je vse potekalo kot po maslu. Zamejci smo s 5.000 prireditvami v zadnjem desetletju, kaj šele prej, pravi mojstri. Napoved, pozdravi, premisleki, izvajanja glavnih gostov, beseda publiki. Odgovorni za projekt Ivan Corva je poslušalce seznanil z okvirjem in izvedbo prevajanja, tiskanja in razdeljevanja knjig. Marco Menato, ravnatelj državne knjižnice, ki je večer sklical in priredila, je načel pojav neodzivnosti italijan-

Andrea Bellavite in Martina Clerici (desno), Aldo Rupel, Marko Kravos in Martina Kafol (spodaj)

BUMBACA

DOBERDOB - Nocoj Pet občinskih priznanj občanom in društvom

Po podelitvi projekcija dokumentarca *Ujeta voda*

Na sedežu Kulturnega društva Jezero v Rimski ulici 24 v Doberdobu bo občinska uprava nocoj ob 20. uri podelila priznanja petim zaslužnim občanom in društvom. Župan Fabio Vizintin bo priznanje za mednarodne dosežke na kulturnem področju izročil režiserju Ivanu Gergoletu, avtorju dokumentarca *Dancing with Maria*, za mednarodne dosežke na športnem področju bo nagrajen Cristian Faidiga, za športne dosežke na državni ravni pa bo priznanje prejela Mara Lavrenčič. Občina bo za športne dosežke nagradila še športno združenje Mladost, za mednarodne dosežke na pevskem področju pa otroški pevski zbor Veseljaki. Večer se bo nadaljeval s projekcijo dokumentarca *Ujeta voda - L'acqua catturata* avtoric Nadje Velušček in Anje Medved.

ske javnosti do pretakanja med kulturama in napovedal dolgoročni načrt povezovanja goriške in novogoriške knjižnice. Usklajevalka nadaljnjih posegov Martina Kafol, ki je bila pri projektu zraven v imenu ZTT, je povabila poročevalca Andreja Bellaviteja, da je okviril štiri avtorje, hkrati je prisotne seznanil z vsebino in sporočilnostjo knjig Letta genijev, Nomadi brez oaze, Četvororečje in Čirkus. Šlo je za osrednjo os večera, okoli katere so se nizale razlage prevajalke Martine Clerici ter dopolnila Marka Kravosa in podpisanega. Prevajalkino temeljno sporočilo je bilo, naj se slovenski prevajalci svojih del po opravljenem prevodu naslonijo še na prevajalca italijanskega materinega jezika.

Kravos je povedal, kako je bil ves čas nastajanja prevodov zraven in pojasnil nekaj zanimivosti o samem besedilu in njegovem naslovu. Poudaril je koristnost vzporednega dvojezičnega tiska. Podpisani je pojasnil vzroke svojega pisanja, ki se v objavljeni knjigi osredotoča na stapljanje z naravo in telesno prizadetost. Srečanje se je zaključilo s kramljanjem v bližnji hali.

Aldo Rupel

GORICA - DS

»Dežela naj zagotovi večjezične statute«

Prejšnji teden so se na predlog koordinatorke goriškega dela slovenske komponente Demokratske stranke Alenke Florenin sestali goriški člani, ki so med drugim ocenili zadnje dogodke glede reforme krajevnih uprav. »120-dnevno podaljšanje terminov za uvajanje reforme krajevnih uprav je lahko prava priložnost za ponovno preučitev in preoblikovanje samega zakona,« pravijo udeleženci večera, ki so prepričani, da je treba stvarnost krajevnih uprav preurediti, saj je v zadnjem desetletju prišlo do ogromnih sprememb. »Občinam so dodelili vedno več pristojnosti, število osebja pa se nenehno krči, kar povzroča velike težave, še zlasti manjšim občinam. Primanjkuje torej denarja in osebja, zato je treba celoten sistem premisliti, da bi lahko nudil kakovostne storitve tudi z manjšimi sredstvi na razpolago. Seveda reformi, ki se tako globoko spušča v reorganizacijo storitev, je treba ponuditi tehtno podlago: preučiti je treba delovanje vseh ustanov, se soočiti s problemi, ki bi jih tako korenita sprememba lahko povzročila, in ponujati pravočasne odgovore za reševanje težav. Prepričani smo, da bo deželna uprava v naslednjih mesecih ponudila konkretna navodila za premostitev tehničnih težav, ki so bremenile Občine. Upoštevajoč pretekle izkušnje krajevnih uprav, menimo, da bi bilo treba iti v smer dograjevanja deželnega zakona 1/2006 (t.i. zakon Iacop). Treba je spodbujati združevanje raznih služb za zagotavljanje visokokakovostnih storitev občanom, kajti prisiljevanje ne more prinesiti pozitivnih učinkov. Pri združevanju služb gre za zelo kočljivo zadevo, zato je komponenta pripravljena, da morajo biti uprave pripravljene na tovrstni korak, saj bi v obratnem primeru prišlo do skrajne institucionalne zmede, ki bi samo povzročala škodo občanom,« pravijo člani komponente in pozivajo deželno upravo, naj poskrbi za prepotrebno spremembo v zakonu, ki mora docela zagotoviti spoštovanje zakonskih predpisov glede zaščite slovenske narodne skupnosti v Italiji. »Dežela si ne sme privoščiti, da ne bi bili statuti, ki zaobjemajo območja, kjer je prisotna slovenska manjšina, večjezični in toliko manj, da ne bi dosledno vsebovali vseh predvidenih zaščitnih norm. Nesprejete trojezične uradne naziva goriške unije bi torej moralo biti nesporejmljivo s strani Dežele, ki se proglašajo za srce srednje Evrope in kjer bi zaščita pravic vseh narodnostnih skupnosti morala biti nekaj samo po sebi umevnega. In toliko bolj nesporejmljivo je to, kar se dogaja na območju videmske pokrajine.«

Prisotni člani so zato soglasno potrdili potrebo, da se zadeve čim prej ustrezno uredijo in da se ne postavi v dvom enovitost manjšinskih pravic.

GORICA - Palača Coronini

Nova spletna stran za večjo privlačnost

S pomočjo svetovnega spleta računajo na večjo prepoznavnost in privlačnost. Fundacija Coronini Cronberg bo danes ob 17.30 v nekdanjih konjušnicah palače Coronini na goriškem Vialu predstavila svojo novo spletno stran, ki so jo izdelali s prispevkom dežele Furlanije Julijske krajine. Spletna stran je v celoti prenovljena v primerjavi s prvim portalom Fundacije, ki so ga izdelali leta 2007.

Novo spletno stran je oblikovalo goriško podjetje ML Grafica; izdelali so jo na platformi Wordpress, dostopna je preko računalni-

ka in vseh mobilnih naprav. Na spletni strani so razne informacije o Fundaciji Coronini Cronberg, o zgodovini palače in njenega znamenitega parka; turisti bodo na spletni strani lahko našli tudi urnike odprtja in cenik. Stran dopolnjuje spletna trgovina, v kateri bo mogoče kupiti kataloge, knjige in tudi vina z blagovno znamko Coronini. Na spletni strani bo možen tudi interaktivni ogled palače. Na današnji predstavitvi bo prisoten Ettore Romoli, ki mu kot županu pripada tudi predsedovanje Fundacije Coronini Cronberg.

NOVA GORICA - Vršilec dolžnosti Peruničič na čelu Goriškega muzeja

Novogoriški svetniki so na včerajšnji seji mestnega sveta za vršilca dolžnosti direktorja Goriškega muzeja imenovali Vladimirja Peruničiča, ki sedaj opravlja delo strokovnega sodelavca župana za investicije, pred tem pa je bil načelnik občinskega oddelka za družbene dejavnosti. Goriški muzej je v začetku meseca po smrti direktorja Matjaža Breclja ostal brez vodstva, saj Breclj pomočnika ni imenoval.

Peruničič bo delo opravljal do izbire novega direktorja, ampak največ za leto dni. Župan Matej Arčon je včeraj na seji povedal, da bo občina razpis za novega direktorja objavila še v letošnjem letu. (km)

Vladimir Peruničič FOTO K.M.

DANES V GORICI

Kdo je ukradel mejo?

V okviru niza knjižnih srečanj »Il libro delle 18.03«, ki poteka na pobudo goriškega avtobusnega podjetja APT, bo danes poseben dogodek. Z začetkom ob 18.03 bodo v dvorani železniške postaje v Gorici predstavili knjigo »Chi ha rubato il confine?« (Kdo je ukradel mejo?) avtorja Maura Manzina, sicer novinarja tržaškega dnevnika Il Piccolo. Ob av-

torju bosta spregovorila Dimitri Volcic, ki je h knjigi prispeval spremno besedo, in Marino Vocci. Knjiga na 98 straneh, ki jo je izdala založba Goliardica, ponuja razmislek o današnjem času s pomočjo skoka v preteklost - v čas carine, tihotapljenja, političnih predsodkov, družinskih in osebnih tragedij, povezanih z mejo. Pisec, ki je prve besede spregovoril v slovenščini, skozi lastno doživljanje razlaga mejo, ki je ljudi starejše in srednje generacije trajno zaznamovala.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU
LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Razstave

KD SOVODNJE obvešča, da bo razstava »Beseda barvi« umetnic Janine Cotič in Loredana Zega na ogled še v nedeljo, 22. novembra, od 14.30 do 17.30 v prostorih Kulturnega doma Jožef Češcut v Sovodnjah.

NA PLACUTI prirejajo v župnijskih prostorih v spomin na bombardiranje Placute med prvo svetovno vojno razstavo z naslovom »Gorizia, Piazzutta novembre 1915: una pagina della Grande Guerra« danes, 20. novembra, ob 20.30. Nastopil bo pevski zbor Monte Sabotino.

Gledališče

»ALTRE ESPRESSIVITA' - GLEDALIŠČE DRUGAČNOSTI« v gledališču v Krminu ob 20.30 »Fotogrammi« (gledališka skupina Azzurro iz Medee); ob 21. uri »A mio agio nel disagio« (Overnight in art iz Romane) ob 22. uri »Il viaggio« (združenje Mulino Rosenkranz iz Pordenona); vstop prost.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE na Goriškem: v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž drama Maje Haderlap »Angel poza-be« v režiji Igorja Pisona; več na www.teatressg.com.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 20. novembra koncert polifoničnega zbora iz Rude. 23. novembra »Operetta burlesca«, nastopajo Viola Carinci, Roberto Galbo, Francesco Guida, Carmine Maringola; informacije pri blagajni gledališča v Trziču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromonfalcone.it.

NOVA GORICA Hit gosti predstavnik sicilskih šol

Novogoriški Hit gosti predstavnike srednješolskih institucij in turističnih operaterjev iz Sicilije s ciljem promocije turističnih vsebin spomina na prvo svetovno vojno in delovnih usposabljanj dijakov v sklopu evropskih programov.

»Po dobrih izkušnjah z organizacijo delovnih usposabljanj dijakov iz južne Italije v preteklem in letošnjem letu v družbi Hit skupaj s turističnim operaterjem Propaganda Viaggi iz Palermo načrtujemo tudi v prihodnjem letu kandidirati na razpisih programov PONC5, ki so financirani iz evropskih strukturnih skladov,« pojasnjuje v Hitu. S tem namenom in hkrati za promocijo itinerarjev, povezanih z vsebinami spomina na prvo svetovno vojno, do konca tedna v Sloveniji gostijo dvajset vodstvenih predstavnikov srednješolskih izobraževalnih institucij in tri predstavnike turističnih operaterjev z Sicilije. Hit je pred kratkim vstopil tudi čartersko povezavo Slovenije z letališči južne Italije.

Gostje so obiskali muzej v Kobaridu, Postojnsko jamo ter razstavo Expo Postojnska jama Kras in Ljubljano. Danes bodo šli na ogled kostnice v Redipulji. (km)

ŠTMAVER - Maša Spomin in hvaležnost stranke SSK

Stranka Slovenske skupnosti (SSK) se bo danes ob 19.30 v cerkvi v Štmavru z mašo spomnila na Mirka Špacapana, ki je bil dolga leta vodilna osebnost pri SSK, cenjen zdravnik in vsestranski družbenopolitični delavec, ter na vse pokojne javne upravitelje in politične delavce, ki so zastopali stranko.

Na dan, ko bi Mirko Špacapan obhajal svoj rojstni dan, bo maša izraz hvaležnosti »za vse, kar so na politični ravni prispevali Špacapan in številni slovenski možje ter žene v korist slovenske narodne skupnosti na Goriškem in na deželni ravni. Papež Frančišek je namreč septembra 2013 izjavil, da se dober kristjan mora ukvarjati s politiko in da kdor vodi narod, ga mora tudi ljubiti,« so povedali pri SSK.

Mašo bo daroval župnik Marjan Markežič, pel pa bo mešani pevski zbor Mirko Špacapan iz Podgore pod vodstvom Petra Piraha. Podgorski zbor bo izvedel peto mašo, ki jo je spisal in uglasbil ravno Mirko Špacapan v spomin na očeta Bogomirja. Krajšo misel bo na začetku obreda podala goriška občinska svetnica Marilka Koršič.

vini jestvin v Doberdolu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v zgodovinski beneški vili Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Na račun 20 evrov.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželnega sveta, da bo seja v ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri na sedežu SKD Igo Gruden v Nabrežini 89.

Prireditve

AŠKD KREMENJAK prireja v petek, 27. novembra, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska 20, predstavitev koledarja za leto 2016 »100-letnica prve svetovne vojne« - slike od Trsta do Svetih Višarj po Sloveniji in Italiji. Govornik večera bo prof. Aleš Breclj. Nastopil bo moški pevski zbor Jezero.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič vabita na »Srečanje pod lipami« v četrtek, 26. novembra, ob 20. uri KC Lojze Bratuž v Gorici. Gost bo akademski slikar Andrej Jemec, ki razstavlja svoja dela pod skupnim naslovom »Med tukaj in onkraj«. O svojem likovnem ustvarjanju in slovenski družbi se bo pogovarjal z novinarko Eriko Jazbar in umetniško zgodovinarico Vereno Koršič Zorn.

SKRD JEZERO vabi na odprtje razstave fotografij »Pes, najzvestejši prijatelj tudi v vojaških jarkih prve svetovne vojne« v četrtek, 26. novembra, ob 19. uri v društvenih prostorih v Doberdolu. Sodelujejo Vili Prinčič, ki bo predstavil svojo knjigo »V Brucku taborišču« in dijaki Glasbene matice z nizom skladb, prepletenih z branjem poezij iz knjige »Oblaki so rudeči«.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo danes, 20. novembra, ob 17.30 Moni Ovadia predstavil knjigi furlanskega pisatelja Valerija Marchija »Il sindaco ebreo« in »L'orribile calunnia«.

VEČER NA TEMO VARNOSTI pred tatvinami in goljufijami, ki ga prireja po-

je in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

57. REVUIA PEVSKIH ZBOROV CECILJANKA bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v soboto, 21. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri. Posvečena bo skladatelju Ubaldu Vrabcu ob 110-letnici rojstva; vstop prost. Prireja Zveza slovenske katoliške prosvete.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejajo KD Sovodnje, občina Sovodnje, VZPI-ANPI sekcije Sovodnje, Rupa, Peč in Gabrje v nedeljo, 22. novembra, ob 18. uri v občinski telovadnici koncert tržaškega partizanskega pevskega zbora »Pinko Tomažič« (v sklopu programa »Across the border«) in slavnostno proslavo ob 70-letnici.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB sporoča, da bodo v nedeljo, 22. novembra, od 8. do 12. ure in v ponedeljek, 23. novembra, od 8. do 13.30 volitve v zavodni svet za triletnje 2015-2018. Starši, ki imajo otroke na različnih stopnjah šol ravnateljstva, volijo enkrat na volišču svojega najmlajšega otroka. Volišče št. 1 je v osnovni šoli Prežihovega Vrance v Doberdolu za nižjo srednjo šolo, za osnovno šolo Voranc in za vrtec Čriček. Volišče št. 2 je v osnovni šoli Ljubke Šorli v Romjanu za vrtec Barčina in za osnovno šolo Ljubke Šorli. Volišče št. 3 je v osnovni šoli Petra Butkovića Domna za vrta Živ Žav in Čira Čara za osnovno šolo Vrh in za osnovno šolo Petra Butkovića Domna; informacije po tel. 0481-78009.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 22. novembra, skupaj s Kraškimi krti ogled zaklonske Kleine Berlin v Trstu in obisk Speleovariuma na tržaškem nabrežju. Zbirališče bo pri Rdeči hiši v Gorici ob 8. uri, vhod v rove ob 9.30 (Ulica Fabjo Severo 17), zaključek ob 13. uri; informacije na tel. 340-8247660 (Livio P.), 338-3550948 (Mitja M.).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgo-

Gervasoni v galeriji

V galeriji Lojzeta Spazzapana v Gradšču bodo danes ob 18. uri odprli razstavo industrijskega oblikovanja podjetja Gervasoni, ki ga navdihuje narava. Razstavljeni predmeti segajo v obdobje 1882-2015.

L'Isonzo v Zdravščinah

Na sedežu kulturnega društva v Ulici IV Novembre 44 v Zdravščinah bo danes ob 18. uri predstavitev knjige »L'Isonzo« avtorjev Andree Bellaviteja in Massima Crivellarija.

Saletta drevi na odru

V Kulturnem domu v Gorici bo noč ob 20.30 gledališka predstava »I botoni de la montura«, v kateri nastopa priljubljeni goriški igralec Gianfranco Saletta z ansamblom narečnega gledališča. Predstavo prireja združenje Terzo Teatro v okviru festivala »Castello di Gorizia«, predprodaja vstopnic poteka v knjigarni Antonini na Korzu Italia.

Koncert božičnih pesmi

Mladinski center Vrtobja bo drevi ob 20. uri gostil koncert Božična pravljica, na katerem bosta Manca in Benjamin Izmajlov z gosti izvajala melodije iz muzikalov, operet, najlepše popevke in božične pesmi; vstopnina znaša 14 evrov. (km)

krajinško poveljstvo karabinerjev v sodelovanju z občino Sovodnje bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri v dvorani Zadržne banke v Sovodnjah. **OBČINA RONKE** v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz prireditev z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare«: 20. novembra ob 18.30 bo Lucio Fabi predstavil svojo knjigo »Viva il fascio e l'acqua calda«; do 20. novembra razstavlja svoje fotografije Katia Bonaventura.

V ŽUPNIJSKI DVORANI V PODTURNU v Ul. Veniero 1 v Gorici bo danes, 20. novembra, ob 18. uri Marco De Giorgio predstavil knjigo »Cocciniglie« Massima Grusovina.

GORIŠKA MOHORJEVA družba vabi v ponedeljek, 23. novembra, ob 17. uri na predstavitev knjižne zbirke za leto 2016 v prostorih galerije Ars nad Katoliško knjigarno v Gorici.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi na predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču... 1915-1918«, ki opisuje begunstvo prve svetovne vojne. Predstavitev bo v partizanski knjižnici v večnamenskem centru v Jamljah 24. novembra ob 20.30. Nastopala bosta ŽPZ Jezero in flavtistka Štefanja Šuc.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi na predavanje o varnosti državljanov, ko bo v četrtek, 26. novembra, ob 19. uri v Tumovi dvorani na Verdijevem korzu 51 v Gorici govoril o preprečevanju tatvin in goljufij kapetan goriškega pokrajinskega poveljstva karabinerjev Lorenzo Pella v sodelovanju z goriško pokrajino in drugimi ustanovami.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejajo KD Sovodnje in občina Sovodnje 1. decembra ob 18. uri v občinski knjižnici predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču... 1915-1918«.

Pogrebi

DANES V FARI: 14.20, Giovanni Medeot (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 10.00, Milena Pasqualini (iz trziške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču; 11.30, Eugenio Barbiani (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

ŽARIŠČE

Večina katoličanov se zaveda, da čas, v katerem živimo, zahteva drzne odločitve

TOMAŽ SIMČIČ

Od 9. do 13. novembra t.l. se je v Firencah odvijalo V. vsedržavno zborovanje italijanskih katoličanov. Prvo je bilo leta 1976 v Rimu, sledila so jim še ona v Loretu (1985), Palermu (1995) in v Veroni (2006). Njihov namen je, da vsakih deset izmerijo pulz katolištva v Italiji in nakažejo smernice za naprej. Geslo letošnjega srečanja je bilo: »Za novi humanizem v Jezusu Kristusu«. Z ozirom na to ni naključje, da so škofje za sedež zborovanja izbrali Firence. Firence so bile namreč zibelka »humanizma«, kulturnega gibanja, ki je v 14. in 15. stoletju postavilo enega od temeljnih zidakov moderne Evrope.

V šoli smo se učili, da je humanizem »v središču pozornosti namesto Boga postavil človeka«. Takšno opredelitev humanizma pa je do neke mere mogoče zagovarjati le v okviru povsem specifične, sicer zelo razširjene, a ideološke interpretacije, ki evropsko zgodovino razume kot postopno, a dosledno človekovo »osvobajanje« od Boga. Le to naj bi se začelo s humanizmom ter nadaljevalo s protestantizmom, razsvetljenstvom in francosko revolucijo vse do raznih »emancipacij« 20. in 21. stoletja. Izbira italijanskih škofov pa je izšla iz povsem nasprotnih predpostavke, to se pravi iz prepričanja, da je humanizem 14. in 15. stoletja ne le zrasel in se razvil iz krščanskih temeljev, ampak da je v svojem bistvu bil in ostal krščanski pojav. S tem je izbira naslova zborovanja pravzaprav že nakazala njegove zaključke, in sicer da je najbolj pristna in dosledna oblika humanizma tista, ki se oplaja ob krščanstvu, in prvi vrsti ob njegovem ustanovitelju Jezusu Kristusu.

Ni moj namen, da bi tu utemeljeval zaključke firenškega zborovanja. Kot eden od njegovih udeležencev pa želim posredovati nekaj vtisov, ki utegnejo biti zanimivi za širši krog bralcev.

Zborovanja so se udeležili škofje, predstavniki duhovnikov, redovnikov, redovnic in laikov iz vseh 223 italijanskih škofij, vsega nad 2000 zborovalcev, katere je spremljalo okrog 400 novinarjev, dopisnikov, snemalcev itd. Skratka, velikopotezen, tudi z organizacijskega vidika zahteven dogodek, ki je privabil zanimanje krajevnih in vsedržavnih, zaradi obiska papeža Frančiška pa tudi svetovnih medijev. Tako kot prejšnji je tudi letošnji shod vključeval številne dejavnosti: obrede in molitve, ekumenska in medverska srečanja, kulturne dogodke (likovne razstave, koncerte itd.), spoznavanje nekaterih dobrodelnih, kulturnih in socialnih dejavnosti krajevnih Cerkev, predavanja, delo po skupinah, plenarna zasedanja ter, na koncu, oblikovanje zaključkov. Razprava je bila uglasena na pet glagolov, povzetih po papeževi apostolski spodbudi Evangelii gaudium, in sicer: »preseči«, »oznanjevati«, »preživati«, »vzgaјati« in »preobraziti«.

Vsebinski in obenem emotivni vrhunec zborovanja sta bili nedvomno srečanja s papežem Frančiškom v torek, 10. novembra, in sicer zjutraj v katedrali Santa Maria

del Fiore in popoldne na nogometnem stadionu »A. Franchi«. Papež se ni izneveril pričakovanjem in je z zanj običajno neposrednostjo pozval italijansko Cerkev, naj se otrese vsakršnih skomin po oblasti in naj se ne boji »si umazati rok« z evangelijskim pričevanjem v najbolj kočljivih in družbeno izrinjenih okoljih. Njegove besede so dale ton vsemu nadaljnjemu delu, razpravam v delovnih skupinah, pa tudi zaključkom, pa čeprav ovitih v zapleten in mestoma hermetičen način izražanja, značilen pravzaprav za vsako interesno skupino, tudi cerkveno.

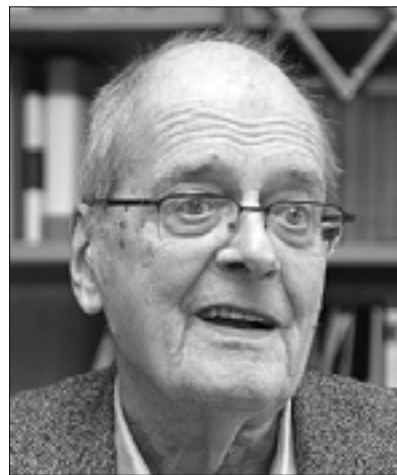
Toliko o vsebini. Kaj pa vtisi? Če izvzamemo srečanje s papežem, ki je vsekakor poglavje zase, je najzanimivejši del dogajanja na tovrstnih srečanjih tisti, ki se odvija zunaj uradnega programa: tu gre za možnost navezave osebnih stikov, pogovore, izmenjave izkušenj in mnenj. Pa tudi sprotni komentarji, pogledi, vtisi, ki jih deliš s sosedi, aplavzi med plenarnim zasedanjem marsikdaj povedo več kot uradni referati in brezbarvne sinteze. In prav na podlagi te neposredne izkušnje sem si ustvaril vtis, da se večina italijanskih katoličanov (tako klerikov kot laikov) zaveda, da čas, v katerem živimo, zahteva od Cerkev nove, drzne in nekonvencionalne odločitve. Zaveda se tudi, da večina izbir 2. vatikanskega koncila še čaka na uresničitve. Med večino zborovalcev je prevladovalo prepričanje, da je čas ideoloških konfrontacij mimo in da sta dialog in sodelovanje z vsemi akterji družbenega življenja tudi za katoličane imperativ časa. V tem pogledu kake izrazite razdeljenosti na t.i. »napredno« in t.i. »konservativno«, vsekakor tako, ki bi – vključno s papeževim govorom – škofovsko konferenco moralo naginiti vsaj k razmisleku o nujnosti večje transparentnosti in sprejemanja pogumnejših odločitev. V tem smislu ni naključje, da je na plenarnem zasedanju največji aplavz udeležencev požel navedek iz nekega spisa nekdanjega milanskega kardinala Martinija. Moram pa obenem povedati, da na zborovanju niso prišla do izraza ne »radikalno napredna« ne skrajno »tradicionalistična« in »fundamentalistična« stališča.

Pa še to: tako tržaška kot goriška Cerkev sta se tudi tokrat odločili, da v svojo delegacijo vključita po enega pripadnika slovenske verske skupnosti, pa ne zato, ker bi na zborovanju obravnavali vprašanje ena od oblik potrditve narodno-mešanega značaja našega ozemlja. In to se mi ne zdi zanemarljivo.

Vrnitev v Trst so v petek zvečer zagrenile novice o atentatih v Parizu. Grenkoba pa je omilila zvest, da teden, preživet v Firencah, nikakor ni bil namenjen postavljanju novih zidov, ampak graditvi mostov, kar je pravzaprav najboljša preventiva proti nasilju.

V KANALSKI IN TERSKI DOLINI

Dvojni poklon Merkùju

Desno: Bardop, spodaj portret Pavleta Merkùja

NM, FOTODAMJ@N

KANALSKA IN TERSKA DOLINA – Konec tedna se bodo tako v Kanalski kot v Terski dolini spomnili pokojnega Pavleta Merkùja, slovenista, etimologa, skladatelja in poznavalca ljudskega izročila, ki je s svojimi raziskavami in posnetki prispeval tudi k boljšemu poznavanju slovenskih narečij in ledinskih imen v videmski pokrajini.

Jutri prirejajo zato Združenje don Mario Cernet in Slovensko kulturno središče Planika iz Kanalske doline ter Narodopisni inštitut Urban Jarnik iz Celovca v dvorani vaške skupnosti v Ukvah poseben pevsko-literarni večer.

IDRIJA - Unescov program

Tudi Geopark Idrija in Geopark Karavanke

MEŽICA/IDRIJA – Generalna konferenca Unesca je odobrila statut in smernice novega mednarodnega programa za geologijo in geoparke IGGP (International Geoscience and Geoparks Programme) ter ustanovitev Unesco Globalnih geoparkov znotraj tega programa. V program tako zdaj spadata tudi Geopark Idrija in Geopark Karavanke/Karawanken.

Globalna mreža geoparkov že od svoje ustanovitve leta 2004 dela pod okriljem in s podporo Unesca.

Novi program IGGP zavezuje 120 geoparkov v 33 državah sveta, da delujejo v skladu s smernicami Unesca glede varovanja naravne in tudi kulturne dediščine. Predvsem pa so globalni geoparki s svojimi partnerji promotorji izjemnih geoloških pojavov po svetu in postajajo vse pomembnejši v razvoju geoturizma.

Slovenija s svojo geološko zgradbo ter ostalo naravno in kulturno dediščino predstavlja velik potencial za trajnostni razvoj geoturizma, navajajo v nacionalnem forumu globalnih geoparkov Slovenije, ki bo v prihodnje predstavljal most

povezovanja med Unescovimi slovenskimi geoparki ter skrbel za nadaljnji razvoj geoparkov v Sloveniji na osnovi Unescovega programa IGGP.

Torkova odločitev Generalne konference Unesco bo tudi tema novinarske konference, ki bo tadanjes v prostorih občine Idrija in na katero so medije povabili župan Občine Idrija Bojan Sever, predsednik Nacionalnega foruma globalnih geoparkov Slovenije Bojan Režun in direktorica Unesco Globalnega geoparka Idrija Sanja Marija Pellis. Na novinarski konferenci bodo podali tudi vizijski in program dela Geoparka Idrija ter Nacionalnega foruma globalnih geoparkov Slovenije.

V Dutovljah za Bruna Groeninga

Krog prijateljev Bruna Groeninga vabi na ogled dokumentarnega filma z naslovom "Fenomen Bruno Gröning – Po sledih čudodelnega izcelitelja". Projekcija bo v soboto, 21. novembra 2015, od 14:00 do 19:30 (z dvema vmesnima odmoroma), na Osnovni "oli Dutovlje, Dutovlje 135. Vstop je prost, prosimo za prostovoljni prispevek.

Čas podobo nosi po človeku - večer za Rada Bordona

Knjigarna Libris in Krajevna skupnost Sv. Anton organizirata danes ob 18. uri v dvorani krajevne skupnosti literarni in spominski večer, posvečen pesniku, prevajalcu, uredniku in publicistu Radu Bordonu. Večer z naslovom, po pesnikovem verzu, Čas podoba nosi po človeku, je posvečen stoletnici Bordonovega rojstva. Na njem se bodo spomnili tudi njegovega mlajšega brata Dušana Bordona, po katerem nosi ime ena izmed koprskih osnovnih šol.

Rado Bordon se je rodil v Trstu. Po nastopu fašizma se je družina preselila v nekdanjo Kraljevino Jugoslavijo. Brata Rado in Dušan sta bila že v mladosti kulturno in družbeno angažirana, večkrat zaprta, oba v partizanih, skupaj sta tudi osnovala 24. garibaldinsko brigado Pio Borri, ki je delovala na ozemlju Toskane in Umbrije. Dušana so 1944. leta fašisti smrtno ranili, brat pa ga je pokopal.

Rado Bordon je izdal pesniške zbirke Večne zanke, Ne(s)podobne basni in Sipine. Bil je mojster sonetov, v katerih je pisal o ljubezni in občečloveških temah, v basnih pa je izpovedal še vedno veljavne kritične misli do družbenega dogajanja. Prevajal je iz angleščine, ruščine, poljščine, španščine, francoščine, nemščine in italijanščine.

ljo, ob 15.30, v cerkvi v Bardu bo pel zbor Biser iz Grosuplja. Kulturni program pa bosta sooblikovala še Barski oktet in beneška flautistka Orsola Bannelli, ki je pred kratkim diplomirala na videmskem konservatoriju Tomadini z nalogo z naslovom »Pavle Merkù: kultura in glasba na italijansko-slovenski meji«. Mlada nadarjena glasbenica bo spregovorila o svoji diplomski nalogi, poleg tega pa bo zaigrala tudi Merkùjevo skladbo za flavto "Pesem in ples". Večer prireja Center za kulturne raziskave iz Barda. Naj še dodamo, da je Občina Bardo, ko jo je vodil župan Maurizio Mizza, izdala dve Merkùjevi publikaciji: eno o krajevnem narečju, ki je bila namenjena otrokom, in eno o toponomastiki v zgornji Terski dolini. Sam Merkù je začel tudi pisati glosar terskega narečja, ki ga je nato dokončala Liliana Spinozzi Monai. (NM)

IDRIJA - Lutke

Perkmandelc vabi v rudnik

Po knjigi tudi predstava

IDRIJA - Prigode jamskega škrate Perkmandelca je knjiga, ki sta jo pred dvema letoma s skupnimi močmi izdala Založništvo tržaškega tiska in Turistični rudnik živega srebra iz Idrije. Zgodbo o čudežnem pravljicnem bitju, ki spremlja rudarja med nelahkim delom v podzemlju in bralcem pripoveduje o petstoletni idrijski rudarski tradiciji, je napisal Robi Šabec, ilustriral pa Jurij Pfeifer. Škratove avanture so po novem dostopne tudi v angleškem prevodu (The Adventure of Perkmandelc the Pit Elf), v izvedbi Gledališča senc SKC Danilo Kiš iz Ljubljane pa je nastala tudi lutkovna predstava. Priredbo in režijo podpisuje Šabec, v njej pa nastopajo Sandi Mavrič, Goran Jakovac, Ognjen Radivojević in Tamara Raftović Loštrek.

Predstava Prigode jamskega škrate Perkmandelc bo jutri ob 11. uri na sporedu v prizivnici Antoničevega rova v Idriji. Vstopnina je pet evrov.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

TENIS - Finals ATP Federer in Đoković v polfinalu

LONDON - Švicarski teniški igralec Roger Federer je po dveh zmagah na zaključnem turnirju sezone v Londonu zmagal še svoj tretji dvboj. V njem je s 7:5, 4:6 in 6:4 ugnal Japonca Keija Nishikorija in se kot prvouvrščen v skupini Stan Smith uvrstil v polfinale. Nishikori, ki je v drugem krogu premagal Čeha Tomaša Berdycha, je nudil več kot dostojen odpor Federerju. Švicarski teniški zvezdnik, ki je v torek dobil obračun s Srbom Novakom Đokovićem, je imel nemalo težav, da je strl odpor razpoloženega Japonca. Lanskoletni polfinalist Nishikori se je tako že poslovil od nadaljnjega tekmovanja, saj je v prvem krogu izgubil tudi proti Đokoviću, medtem ko se je 34-letni Federer uvrstil v polfinale. V njem bo igral ali z rojakom Stanom Wawrinkom ali Britancem Andyjem Murrayjem.

Italijana Simone Bolelli in Fabio Fognini sta bila v prvi igri dvojic boljša od indijsko-romunske naveze Bopanna in Mergea s 6:4, 1:6 in 10:5.

SINOČI: Đoković - Berdych 6:3, 7:5 (Đoković se je uvrstil v polfinale)

KOŠARKA: PETI PORAZ MILANA - Evroliga, skupina A: Bayern - Fenerbahçe 67:84, Strasbourg - Crvena zvezda 78:75; skupina B: Cedevita - Olympiacos 70:83, Vitoria - EA7 Milano 94:82 (Blažič 1; Gentile 24); skupina C: Žalgiris - Zieolona Gora - 67:56, Barcelona - Izmir 107:79.

ODBOJKA - Liga prvakov: Modena - Gdansk (Pol) 3:0.

ŠPORTNA LITERATURA

Knjiga o namiznem tenisu

LJUBLJANA - Dolgoletni namiznoteniški delavec Jože Mikeln, nekdanji slovenski selektor ženske reprezentance, je na Kodeljevem predstavil svojo tretjo knjigo z naslovom Namizni tenis: popravljanje napak v tehniki igre. Namijenjena je tako profesionalcem kot tudi rekreativcem, v prvi vrsti pa trenerjem, ki delajo z najmlajšimi, je razložil Mikeln. Mikeln je že pred tem spisal dve knjigi, najprej priročnik Namizni tenis, kasneje še Namizni tenis: načrtovanje dela.

Suspendirali Rusado

COLORADO SPRINGS - Svetovna protidopinška agencija je suspendirala rusko podružnico, ker se ta ni držala pravil. Po dopinškem škandalu, ki je izbruhnil prejšnji teden, se tako nadaljujejo sankcije proti ruskim kršiteljem, Rusiji grozi tudi izključitev z olimpijskih iger 2016 v Riu. Dopinški škandal v Rusiji, ki naj bi več let dovoljevala načrtni doping v atletiki, dobiva nove razsežnosti. Ukrepi mednarodnih organizacij so zdaj doleteli RUSADO, rusko anti-dopiško organizacijo, ki naj ne bi spoštovala pravil.

Pogoji IAAF Rusiji

MONTE CARLO - Mednarodna atletska zveza je po suspenzu ruske atletske zveze zaradi razširjenosti dopinške problematike predstavila načrt za vnovično vključitev Rusije v IAAF. Osnova je načrt s petimi zahtevami in če jih bodo v Rusiji izpolnili, bo IAAF umaknila suspenz. IAAF zahteva takojšnje kaznovanje vpletenih in uveljavitev učinkovitega protidopinškega zakona. Ob tem pa tudi reforme strukturne in administrativne narave v boju proti doping u ter transparenten in učinkovit sistem testiranja.

ODBOJKA - Liga prvakov

Terpin (ne)pričakovano

V Novem Sadu je Števerjanec Jernej Terpin zbral prve »evropske« točke

Krstni nastop na evropski odbojarski sceni je po Mateju Černicu, Lorisu Maniaju in Aljoši Orel v drugem krogu letošnje lige prvakov dočakal tudi Jernej Terpin v dresu ljubljanskega kluba Ach Volley. Nasploh je Terpin (na fotografiji) drugi odbojkar, iz vrst odbojarskega gibanja Slovenec v Italiji, ki je po Mateju Černicu zaigral v najprestižnejšem evropskem klubskem prvenstvu - ligi prvakov. Števerjanec je igral na srečanju proti srbskemu moštvu Vojvodina v Novem Sa-

du in skupno zbral 3 točke (2 neposredni in eno po dotiku bloka). Terpin je v prvem krogu na srečanju proti Modeni obsedel na klopi zaradi lažje poškodbe ramena. Sredin nastop pa je bil zanj pravzaprav presenečenje.

»Treniral sem zelo malo v zadnjem obdobju. Do pretekle srede sem imel visoko vročino in ves teden nisem vadil. Opravi sem le torkov in sredin trening pred odhodom v Novi Sad. Sedel sem na klopi s pričanjem, da ne bom igral. Ko me je tre-

ner Bogdan Kotnik poklical, me je pošteno presenetil. Prostora za tremo ni bilo,« je dejal sprejemalec Ach. Terpin je vstopil na igrišče prvič v drugem setu namesto Samuela Walkerja in nato ponovno v tretjem nizu. »Resnici na ljubo nisem bil deležen številnih žog, saj je podajalec dobro vedel, da sem manj treniral,« je še dodal Terpin.

V naslednjih dneh bo nekdanji odbojkar goriške Olympie skušal nadoknaditi zamujene treninge, vadil bo predvsem v fitnesu. (mar)

INTERVJU - Trener Carpija Fabrizio Castori je bil gost tržaškega združenja trenerjev

Od 3. AL do A-lige

Predsednik Lazia in eden izmed vodilnih mož italijanskega nogometa Claudio Lotito je večkrat v središču pozornosti zaradi nekaterih spornih izjav. Lani je v javnost prodril njegov (zasebni) telefonski pogovor, v katerem je še med sezono zatrjeval, da bi nastopanje v A-ligi ekip kot so Frosinone ali Carpi kvarno vplivala na kakovost in tudi vidljivost italijanske A-lige. Te izjave sicer niso preprečile dvema ekipama, da sta nadaljevali z uspešnimi nastopi in napredovanjem v najvišjo italijansko ligo. Med najbolj zaslužnimi za uspeh Carpija, gre za mestece s približno 70.000 prebivalci v bližini Modene, je bil trener Fabrizio Castori. Castorija je tržaško združenje trenerjev privabilo v Trst, da bi kolegom predaval o »zgodbah o uspehu«. Castori si je namreč priporil A-ligo brez bližnjic, saj za seboj nima bogate nogometne kariere: »Zelo rad sem se odzval povabilu tržaških trenerjev, ker so me toplo sprejeli in mi postavili celo vrsto vprašanj. Najbrž so vedeli, da sem bil dolga leta eden izmed njih. Mislim namreč, da sem eden redkih trenerjev, ki se je preizkusil v vseh ligah. Treniral sem od najnižje, to se pravi 3. amaterske lige, do najvišje lige. Pripovedoval sem jim o teh raznih skokih in spremembah v načinu dela med raznimi kategorijami.«

Kakšen je recept za uspeh?

Mislim, da ti mora biti treniranje enostavno vseč. Moraš skoraj živeti za to. Brez pravih motivacij je napredovanje nemogoče. Nikoli ne smeš misliti, da si dosegel vrh. Znova si moraš postaviti kak nov cilj.

Najbrž mora biti italijanski trener tudi psihološko zelo močan, saj je ta poklic med najbolj prekerimi na Apeninskem polotoku.

In to velja tudi v svetu amaterskega nogometa. Gre za slabe navade, ki so tipične za italijanski nogomet, čeprav zamenjava trenerja večkrat ni učinkovita. Večkrat postane trener alibi za napake drugih. Jaz sem imel to srečo, da sem lahko šest let zapored treniral Toentino, nato štiri leta Lanciano in nazadnje pet let Ceseno. V petnajstih letih sem torej samo dvakrat zamenjal klub. Gotovo imam nekaj zaslug zaradi doseženih re-

zultatov, ker drugače bi me nadomestili, a je treba tudi priznati, da so v teh družtvih imeli nek dolgoročen program, ki ni zahteval od trenerja vsega takoj. Dolgoročno načrtovanje ti omogoča, da se mirno posvetiš rasti mladih igralcev, ki so nato tudi bolje pripravljeni za kakovostni skok in nastopanje v višji kategoriji. Seveda moraš imeti za sabo tudi dobro organizirano društvo, saj brez velikega društva nimaš velikih trenerjev.

Morda je eden od problemov italijanskega nogometa ravno po-

stavljeno. Najprej smo si kot glavni cilj postavili obstanek v ligi. Nato smo dobro trenirali in hitro rasli. Kmalu se je minimalni začetni cilj spremenil, igrali smo na zelo visoki ravni in tako dosegli zgodovinski uspeh. Seveda imamo zdaj nekaj več težav, saj je razlika med B in A-ligo precejšnja. Moramo se še privaditi na prvenstvo, a verjamem, da je obstanek v našem dometu. Če nam ne bo uspelo, pa bomo lahko vseeno zadovoljni z opravljenim delom, ker je trud vedno maksimalen. Menim vsekakor, da je obstanek dosegljiv.

stvo, bil je eden izmed stebrov vezne vrste. Žal se je letos vrnil k Palermu. Vid Belec pa se nam je pridružil šele po tretjem krogu in, ko je prispel, ni bil še v formi, tako da sem mu zaupal vrata šele v zadnjih krogih in na zadnji tekmi je branil odlično. Oba sta še mlada in bosta lahko dodatno napredovala, tudi zato, ker imata vedno pravi pristop. Napredek pa je lažji v društvu kot je Carpi, kjer lahko mlad igralec tudi zgreh, ne da bi ga zaradi tega križali. (I.F.)

Trener Carpija
Fabrizio Castori v
»trimfu« po
letošnjem
napredovanju
Carpija v A-ligo

ANSA

manjkanje resnih društev, pri katerih se dolgoročno načrtuje.

Ne bom sodil, ali je teh društev veliko ali malo, gotovo pa imamo trenerji kar težko delo.

Opišite nam, kako je prišlo do tega navidezno čudežnega napredovanja Carpija v A-ligo.

Tu ne gre za čudeže. V prvi vrsti gre za programiranje. Sestavili smo pretežno zelo mlado ekipo, kjer so bili vsi igralci zelo motivirani in z veliko željo, da se uve-

V teh dveh letih v Carpiju ste treniral dva slovenska igralca, lani Aljaža Struno (letnik 1990, iz Pirana, zrasel pri Kopru), letos pa Vida Belca (letnik 1990, iz Maribora, zrasel v domačem klubu).

Gre za dva čudovita fanta. Olikana, spoštljiva in poslušna, nikoli nisem imel težav z njima. Aljaža sem že treniral pri Ascoliju in sem si ga srčno želel tudi v Carpiju. Ugodili so moji želji in lani je odigral izvrstno prven-

SPORTO - Tina Maze v Portorožu

Učiteljica še ni, smučarka ... ne ve

PORTOROŽ - Tina Maze je na dvanajsti Sporto konferenci, vodilnega dogodka v jugovzhodni Evropi na področju marketinga in sponzorstev v športu, dejala, da nima smisla odpirati debate o tem kako in ali se sploh pripravlja na nadaljevanje športne poti, potem ko se je odločila za enoletni premor. Večina pogovora je bila posvečena njeni marketinški prepoznavnosti. Uvodni dan Sporto konference je zaključila olimpijska zmagovalka in teniškega Roland Garossa Mimo Jaušovec, prvaka lige NBA in evrolige Radoslava Nesteroviča ter njegovega košarkarskega kolega Marka Miliča.

»Učiteljica še nisem, bila pa sem dvakrat na praksi. Otroci so me vaje gledali kot alpsko smučarko, ki tekmuje in se na smučeh spušča po strmih. Otrokom sem morala razložiti, da je tokrat moja naloga in vloga drugačna. Tako kot bi bila vloga novinarke,

ki sem jo tudi preizkusila letos na uvodni tekmi sezone v Söldnu. Jasno pa je, da takšnih različnih vlog človek veliko ne more imeti,« je Mazejeva, študentka na pedagoški fakulteti v Mariboru sredi pogovora opisala del svojega sedanjega vsakdanjika.

Tina Maze ima na družabnih omrežjih več kot 100.000 sledilcev. »Zavedam se pomena družabnih omrežij. Ker sem pač taka, da skušam vsako stvar narediti kar najbolje, sem se posvetila tudi temu. Zelo se posvečam neposredno komunikaciji z navijači. To me navdaja z občutkom zadovoljstva, ki je sicer kratek, vendar mi je bil ob pozitivnih komentarjih ves čas dodaten motiv za tekmovanje,« je pojasnila Korošica.

SLOVENSKI »BRANDI« 2015 - Alpska smučarka Tina Maze, smučarski skalec Peter Prevc in Nogometni klub Maribor so po izboru širše javnosti športne blagovne znamke leta 2015 v Sloveniji; takšen je bil vrstni red tudi lani. Nagrajence so razglasili na slovesni večerji konference Sporto o marketingu in sponzorstvih v športu, ki včeraj in danes poteka v Portorožu. (STA)

Ščitnik je letel v sodnikovo glavo

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je z dvema krogoma prepovedi igranja kaznovala napadalca Brega (1. AL) Jara Martinija. Dolinski Breg bo moral obenem seči v žep: zaradi navijačev, ki so žalili sodnika, kot piše v sporočilu zveze, bodo plavi ob 150 evrov. En krog prepovedi igranja sta prejela še Sebastiano Ferro (Zarja) in Miguel Castrillon (Primorec). V 2. AL je bil nogometaš Muglie Flora diskvalificiran vse do 19. januarja (sodniku je v glavo vrgel ščitnik), Pelesson (Audax) 5 krogov (sodnika je mahnil po prsih), ter Martellos (Moraro) 3 kroge (s pestjo je udaril nasprotnikovega igralca). Kaznovani so bili tudi gajevci: Sovic (2 kroga), Marconi in Finessi.

Mladost že jutri

Doberdobska Mladost bo v okviru nogometne 1. amaterske lige igrala že jutri. Ob 14.30 bodo plavo-rdeči v Doberdobo gostili prvouvrščeno Pro Gorizio. Varovanci trenerja Roberta Gona (na fotografiji) bodo skušali presenetiti Goričane, ki po desetih krogih še niso izgubili. Mladost je doma zmagala tri tekme na skupno pet.

Obvestila

ZSSDI sporoča, da bo seja smučarske komisije ZSSDI v torek, 24. novembra 2015 ob 20.45 na sedežu SK Brdina, Repentaborska ul. 38 na Opčinah.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije in vpis na tel. št. 3405814566 (Valentina).

ŠD KONTOVEL obvešča, da se treningi otroške telovadbe odvijajo ob sobotah v kontovelski telovadnici s sledečim urnikom: letnik 2013/14 od 9.45 do 10.30; letniki 2012/2013 od 10.30 do 11.30. Informacije in prijave na 3288299227 (Tania).

POGOVOR Z NAČELNIKI KOMISIJ ZSSDI - Daniela Ciochi (odbojarska komisija na Tržaškem)

»Šole in kamp z zvezdniki«

Intervju z Danielo Ciochi, novo načelnico tržaške odbojarske komisije ZSSDI, bo le prvi v seriji. V prihodnjih tednih bomo poklicali še druge načelnice in načelnike komisij ter jih spraševali o načrtih, težavah ter aktualnih temah v posameznih športnih disciplinah.

Daniela Ciochi je v torek zvečer predsedovala prvi seji odbojarske komisije ZSSDI za tržaško pokrajino. Slednja je bila tudi prva, ki se je sestala, po izvolitvi novih načelnikov.

Daniela, ali ste se morda seznanila, kaj vas čaka kot načelnica komisije?

Res je, da sem novinka. Čaka me kar nekaj dela. Komisija je neke vrste povezovalna nit med društvi na terenu in izvršnim odborom ZSSDI. Bom neke vrste posrednik. Veliko bom morala komunicirati s predstavniki klubov, ki se ukvarjajo z žensko odbojko. Na srečo imam odlične odnose z vsemi.

Kateri so vaši načrti?

Potrudili se bomo, da bo odbojka vse bolj medijsko razpoznavna. Želimo si večje vidljivosti. Decembra bomo sklicali novinarsko konferenco in govorili o skupnem projektu Zaleta, ki stopa v peto sezono. Januarja bomo skupaj z slovenskim odbojkarjem A-ligaša Piacenze Lorisom Manijem obiskali slovenske šole na Tržaškem. Razmišljali smo tudi o obisku šol čez mejo, na primer v Sežani, na Obali in drugje ob meji. Ženska odbojka je čez nekdanjo mejo zelo malo prisotna. Predvsem v Sežani na primer nimajo ženske odbojarske ekipe. Junija pa bomo skupaj z Manijem, Jasminom Čuturičem in Gregorjem Jerončičem organizirali desetdnevni odbojarski kamp, na katerega bomo povabili tudi druge vrhunske odbojkarje.

Kakšno je zdravstveno stanje ženske odbojke na Tržaškem?

Ojoj ... ko sem bila jaz mlajša odbojkarica, smo pri slovenskih klubih imeli veliko več ekip (Sloga A in B, in tako dalje). Zdaj s težavo sestavimo po eno ekipo v vsaki starostni kategoriji. Morali smo združiti sile. V zadnjih sezonah je trend sicer pozitiven. Pozna se, da delamo kvalitetno.

Zakaj se otroci odločajo za druge športe?

Ponudba drugih športov je zelo široka. Celo vsako leto si izmislijo kako novo disciplino. Obstaja pa še neka druga težava: mladi niso pripravljeni žrtvovati prostega časa za šport.

Moška odbojka je še toliko bolj na udaru, kajne?

Moška odbojka se je od vedno ubadala s to težavo. Fantje so se raje odločali za nogomet oziroma košarko.

Nekoč so odbojarske ekipe naših društev v mladinskih prvenstvih zmagovale tudi na deželni ravni. Zdaj pa ni več tako.

Velja. Vsekakor trudimo se v to smer, saj želimo biti znova kompetitivni in znova osvajati deželna prvenstva.

Kako pa gre s skupnim projektom Zaleta?

Stvar teče, kot mora. Odnosi med društvi so korektni. Pridružila se nam je lepa odbojniška ekipa mladih. Navdušenje je na višku. V članskih ekipah imamo nova trenerja: Jasmina Čuturiča (Zalet Sloga) in Mitjo Kušarja (Zalet Kontovel). Začeli smo neko novo obdobje.

Katero so še vaše druge želje?

Želim si, da bi med seboj čim več komunicirali in se čim več sestajali. Samo tako nastajajo nove ideje in projekti. (jng)

Ekipa Zaleta Sloga, ki igra v deželni C-ligi, predstavlja špico skupnega projekta, ki združuje vse slovenske odbojarske klube na Tržaškem (Bor, Breg, Kontovel, Sloga in Sokol)

FOTODAMJ@N

Tudi igralka in trenerka

Daniela Ciochi, doma z Opčin, je še aktivna odbojkarica. V 1. ženski diviziji igra za ekipo Zalet Breg (v sredo zvečer so zmagale 3:0), katere je tudi trenerka. Daniela (letnik 1976) trenira tudi miniodbojko pri Boru. Odbojko je začela igrati pri šestih letih. Njeno matično društvo je ŠZ Sloga. Ciochijeva je po poklicu uradnica v Sežani.

NOGOMET - Disciplinska komisija Kazen za miljsko Muglio: športni sodnik je upošteval simbolično gesto in opravičilo

Disciplinska komisija tržaške nogometne zveze se je sestala v sredo zvečer in preučila dogodek, ki se je v nedeljo pripetil na tekmi najmlajših med Zarjo in Muglio v Bazovici. Kot smo pisali v sredini številki našega dnevnika, so nogometaši Muglie po tekmi na pročelju zida v slatičnici napisali protislovensko žaljivko. Sodnik je bil priča dogodka. Disciplinska komisija tržaške nogometne zveze ni ostro ukrepala, ker so že dan po tekmi, v ponedeljek, igralci Muglie v Bazovici počistili slatičnico in se opravičili nogometašem ter odbornikom Zarje. Zaradi simbolične geste je športni sodnik omilil kazen: miljska Muglia bo morala plačati le denarno kazen v višini 150 evrov.

NAMIZNI TENIS - Ženska A2-liga Kras ZKB proti starim znancem

Po poldrugem mesecu premora bodo ta konec tedna na sporedu spet namiznoteniške tekme v ženski A2-ligi. Krasovke, v postavi Katja Milič (št. 24 na državnih lestvicah), Eva Carli (št. 25) in Martina Milič (št. 37), bodo branile barve domačega društva v Coccagliu pri Brescii. Tokrat pa ne bosta odpotovali z ekipo Claudia Micolauich (št. 65) in Tjaša Kralj (št. 108). Kras ZKB čakata dve tekmi: najprej z varovankami trenerja Igorja Miliča, ki je svojo namiznoteniško kariero začel prav pri zgornjanskem društvu. Tramin se sicer letos ne poteguje za najvišja mesta kot v prejšnji sezoni, saj v njegovi sredi ni več domačinke, državne reprezentantke Giorgie Piccolin. Ekipo zastopajo nižje kotirane igralki kot Emilia Manukyan (št. 49), Martina Eheim (št. 52) in Silvia Pianca (št. 83). Tale sestava meva na dnu lestvice brez osvojenih točk. V krasovem taboru računajo na nov par točk. Težje bo nedvomno z ekipo Alfieri di Romagna, ki z eno samo točko razlike piha Krasu za ovratnik. Solidne Letizia Giardi (št. 31), Daniela Nita (št. 43) in Laura Galiano (št. 45) znajo biti nevarne igralki, proti katerim bodo krasovke morale stisniti zobe.

Ta konec tedna se bo nadaljevala

Trener Krasa Dušan Michalka in Martina Milič

FOTODAMJ@N

tudi ženska B-liga, in sicer v Trevisu. Kras zaseda prvo mesto na lestvici v družbi TT Trieste-Sistiana. Prav s slednjo ekipo (v njej igra tudi bivša borovka Lara Posega), bodo rdečo-bele morale največ pokazati, da obdržijo vrh lestvice. Lažje naj bi bilo s predzadnjo ekipo D'Aronco Gemona, proti kateri je zgornjski sestav favorit.

V gosteh bodo igrali tudi fantje, ki se bodo v okviru državne C1-lige odpravili na daljše potovanje v Ferraro. Nasprotniki imajo na lestvici par točk več od zgornjske ekipe, končni izid tekme pa bo verjetno do konca negotov. (R)

prej do novice

www.primorski.eu

KOŠARKA Breg v Vidmu, tudi drugi v gosteh

Če je za košarkarje Bora ta konec tedna počitek več kot dobrodošel, saj so varovanci trenerja Oberdana na zadnjih dveh tekmah izgubili, bo Breg v 8. krogu prvenstva deželne C-lige silver lovil peto zaporedno zmago. Varovanci trenerja Krašovca, ki si prvo mesto na lestvici delijo s petimi ekipami (Breg in UBC sta odigrala tekmo manj), se bodo odpravili jutri na gostovanje v Videm, kjer jih ob 19.30 čaka srečanje z moštvom Geatti Basket Time. Videmčani zasedajo predzadnje mesto na lestvici, dosegli pa so doslej le dve zmagi, proti Servolani v 5. krogu prvenstva in proti San Danieleju, ki ima v skupnem seštevku enako število točk kot varovanci trenerja Krašovca. Nasprotnik je torej nepredvidljiv, saj je večino tekem izgubil z zelo nizko koš razliko, podvigu proti San Danieleju pa je dodal tudi spodrseljaj proti Don Boscu (78:48 za Tržačane).

Jutri bosta na igrišču tudi oba naša predstavnika v deželni D-ligi. Drugouvrščeni Sokol bo v 7. krogu prvenstva nastopil ob 19. uri v Trziču proti moštvu, ki je doslej zbral tri zmage in tri poraze, varovanci trenerja Vatovca pa bodo seveda ciljali na to, da podaljšajo niz treh zaporednih uspehov. Nekoliko slabši pa je položaj na lestvici Kontovela. Varovanci trenerja Švaba so - tudi zaradi številnih poškodb in odsotnosti - bili protagonisti nekoliko negativnega začetnega dela prvenstva, saj so doslej dosegli le eno zmago in so predzadnji na lestvici. Tu pa jim dela družbo krminka Alba, ki bo jutrišnji nasprotnik Lisjaka in soigralcev. Obe ekipi krvavo potrebuje ta točka, saj so Krminci zadnjič zmagali v uvodnem krogu prvenstva, to se pravi 9. oktobra, igralci Kontovela pa teden kasneje v 2. krogu.

V **promocijski ligi** na Goriškem bo Dom igral že danes v telovadnici Kulturnega doma v Gorici, kjer ga ob 21.15 čaka srečanje proti Atletismu. (av)

Dobrodošla draga

Mila!

Veroniko, Tiborja in vseh nas pri ŠD Kontovel si razveselila!

Nekaj solidnih uvrstitev

Minuli konec tedna se je v Červinjanu odvijala prva preizkušnja na deželni ravni, ki obenem velja tudi za kvalifikacije za državno prvenstvo. Od najmlajših sta barve Krasa branila Saša Paulina in Erik Giacomini. Saša si je nadel bronasto kolajno, Erik je zasedel 5. mesto. Nežni spol sta zastopali Darshika Bruni in Leslie Hrovatin, ki sta se spopadli v finalu. Darshika je s 3:0 bila boljša od klubске tovarišice. V kategoriji dečkov je zmagal krasovec Luca Ceppa. 3. mesto je zasedel Matteo Parenzan. V kategoriji deklic so štiri krasovke igrale v edini skupini. Presenetljivo se je do 2. mesta prebila Jennifer Hrovatin, Nikita Koren pa je bila 3. Dušan Michalka, trener in tudi igralec, je kot edini krasovec nastopil v kategoriji Top 12 za moške ter se uvrstil na končno 5. mesto. V ženski konkurenci je Claudia Micolauich pometla z vso konkurenco ter v finalu odpravila še Tržačanko Francesco Pilotto s 3:0. Nastopale so še Nikita Koren, sestre Hrovatin, Darshika Bruni in Isabella Torrenti, ki pa se niso uvrstile na višja mesta. V kategoriji moških over 2000 se rdečebeli Luca Ceppa, Alen Corbatti, Paolo Fabris in Roberto Trampus niso prebile iz kvalifikacijske skupine. Ettore Malorgio je običal med najboljših 18. V kategoriji za atlete s posebnimi potrebami pa se je prav Malorgio najbil z zlato medaljo. Alen Corbatti se je uvrstil na 3. mesto, Roberto Trampus pa je bil na koncu 5. (R)

Kakšni smo?

Kaj je osebnost?

Pojma osebnosti v strokovni literaturi ni lahko opredeliti. Eno bolj znanih definicij je izpeljal ameriški psiholog Gordon Allport (1897-1967), ki je osebnost označil kot dinamično organizacijo tistih psihofizičnih sistemov znotraj posameznika, ki določajo njegovo značilno obnašanje in način mišljenja (Allport, 1969). Osebnost določajo tri značilnosti: celovitost, edinstvenost in doslednost. Celovitost osebnosti pomeni, da vsakdo doživlja sebe kot nekaj enovitega. O edinstvenosti ali svojskosti govorimo takrat, ko je vsak človek kot osebnost kvaliteta zase. Doslednost pa se kaže v tem, da se človek kot osebnost vede bolj ali manj dosledno ne glede na to, da se okolica okrog njega spreminja.

Seveda pa je sleherni posameznik en in edinstven, niti dva človeka si nista povsem identična. Osebnost sestavljajo osebnostne lastnosti, od katerih so nekatere zelo specifične (npr. barva oči, las), druge pa splošne (npr. poštenost). V psihologiji se je uveljavila delitev teh lastnosti na področja: temperameta, značaja ali karakterja, dinamičnih potez, sposobnosti in telesne konstitucije. Poleg tega pa na razvoj posameznika vplivajo še trije temeljni dejavniki: dednost, okolje in lastna aktivnost. Zato smo nekateri bolj živahni in odprti, drugi bolj zadržani in umirjeni, tretji vzkipimo za vsako muho, četrti smo stoiško naravnani. Tega, da ni nihče povsem enak drugemu, niti če gre za dvojčka, so se zavdali že veliko pred našim časom.

Hipokratova klasifikacija štirih temperamentov

Od tod znana Hipokratova klasifikacija temperamentov na štiri skupine: kolerike, sangvinike, flegmatike

in melanholike. Hipokrata (pribl. 460-370 pr. Kr.) so njegovi sodobniki smatrali za največjega zdravnika, zato so mu pripisovali veliko število del, ki jih danes poznamo pod naslovom Corpus Hippocraticum. Težko je razlikovati, kateri spisi so res njegovi in kateri ne; kljub temu pa je še danes v medicini (če že ne vsem) znana t.i. Hipokratova prisega. Osnovo njegovega nauka o temperamentih sestavlja teorija o štirih sokovih (kri, flegma, rumeni žolč in črni žolč) v odnosu s štirimi te-

meljnimi telesnimi kakovostmi (občutek mraza, toplote, vlage in suhosti); zdravje odvisi od njihovega medsebojnega ravnesja. Hipokrat je ta nauk oblikoval na podlagi Empedoklevih dognanj o obstoju štirih osnovnih prvin oz. korenin (zemlja, zrak, ogenj, voda), ki pod vplivom dveh nasprotujočih si principov, to je ljubezni oz. privlačnosti in sovraštva oz. odbojnosti, pomenijo izvor vseh stvari. Hipokrat je predpostavil, da so v vsakem človeku ti sokovi med seboj pomeša-

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

**Oni imajo orožje.
Mi jih krepko presegamo - imamo šampanjec.**

Napis na naslovnici revije Charlie Hebdo

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

ni in tvorijo naš temperament (od tod izvor besede temperamentum kot »pravilne mešanice«). Ker pa ponavadi eden od sokov prevladuje nad ostalimi, smo si ljudje med seboj različni.

Ukazovalen kolerik

Kolerik izstopa po močnih čustvih, zlahka se odloča za akcijo in se hitro vznemiri, predvsem pa se hitro razjezi in svojo jezo izraža navzven, zaradi česar hitro prihaja v konflikte z drugimi. Ponavadi ima izredno močno osebnost; njegova narava ga sili v položaj nadzornika, voditelja ali takega človeka, ki rad ukazuje in od ljudi zahteva poslušnost. Ponavadi je kolerik dinamičen, vselej cilja, dosega in uspeva. Z njim shajamo vse dokler se držimo njegovega zlatega pravila: »To naredi takoj in po moje!«. Pogosto tudi izreče, kar tisti hip misli, zato se lahko zgodi, da koga prizadene, čeprav ne namenoma.

Nepredvidljiv sangvinik

Tako kot kolerik tudi sangvinik hitro reagira, vendar njegova čustva niso ne močna ne dolgotrajna. Zlahkoto spreminja razpoloženje: zdaj je jezen in razburjen, čez minutko pa bo že pozitivno razmišljal in se smehljaj. Na splošno je sangvinični temperament nagnjen k vedremu razpoloženju. Pogosto si želi biti v središču pozornosti in s strani okolice biti deležen pohvale. Komplimenti so zanj hrana, brez njih ne preživi. Rad ima in prožnost raznolikost, kar se odseva tudi v njegovi izbiri barv – pogosto nosi pisana, živo obarvana oblačila.

Umirjen flegmatik

Flegmatik redkokdaj čustveno reagira, in če že, je njegovo reagiranje počasno. Ponavadi gre za umirjeno, manj občutljivo in ne preveč razgibano osebnost. Rad ubira srednjo pot, nima takih očitnih posebnosti in tudi ne opaznih napak. Nasplošno se zna prilagoditi vsaki situaciji in je sre-

čen kjerkoli, je pa lahko tudi precej neodločna oseba, zato pogosto potrebuje ob sebi močnega kolerika, ki ima nasprotno zelo rad situacijo v rokah. Ker zna prisluhniti sogovorniku, ima veliko prijateljev. Je mojster v reševanju sporov, ki se običajno vna-mejo med koleriki.

Nikdar zadovoljen melanholik

Melanholični temperament redkokdaj izkazuje čustvene reakcije, kadar pa to počne, počne intenzivno in

dolgoročno. Težko sprejema odločitve, pri njem prevladujejo neugodna čustva žalosti in zaskrbljenosti. Po značaju je pesimističen in zadržan, hkrati pa teži k popolnosti in redu in organiziranosti. Je izjemno misleč človek, redkokdaj se loti razburljivih podvigov. Melanholik zna biti tudi dober poslušalec, je pa zelo občutljiv in se hitro užali. Rad ima mir, tišino in meditacijo.

No, ste se med branjem prepoznali v kaki od teh skupin? Nenapisano zlato pravilo pravi, da je najbolje imeti pozitivne značilnosti vsakega od štirih temperamentov.

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Čez sporno aktualnost do dobrih stvari

Današnji šepet bi bil posvečen Franciji ne glede na to, da se je prejšnji petek zapisal v zgodovino.

Ne glede na vojne, se danes obarvamo v – iz leve proti desni – modro, belo in rdečo in to brez nikakršne facebookove aplikacije. Ne da bi se zme-nili za Hollandove odločitve (vsaj za kratek čas!), se oddaljimo od Elizeja in pariških pločnikov in usmerimo svoj pogled jugovzhodno, proti francosko-italijansko-švicarski tromeji. Dvesto kilometrov od Turina gore pestujejo Grenoble. Mesto, ki je bolj znano ljubiteljem gorskih športov, je v zadnjih dneh pritegnilo pozornost francoskih medijev, ker so (tudi) v njem zasegli orožje domnevnim sodelavcem Islamske države. Če pa to zaenkrat ignoriramo, na spletu najdemo marsikatero zanimivost "grenobloise" – med temi je našo pozornost pritegnila predvsem sledeča.

Gre za pobudo lokalne start-up "Short edition", ki je v sodelovanju z mestno upravo

začela vojno, ki se zelo razlikuje od te, po kateri je zadnje dni znana Francija: vojno proti odvisnosti od tehnologije. Vsi se verjetno bolj ali manj zavedamo, da se pametni telefoni znajdejo v naših rokah pogostejše kot knjige, časopisi in revije. Praktična, majhna, lahka škatlica je neverjetno praktična, zato sežemo po njej, tudi ko ni neobhodno potrebno – npr. v čakalnicah.

Naj bo to pošta ali bolnica, večina oseb, ki čaka na nekaj ali nekoga, brezciljno brska po elektronski pošti, zasleduje znanke po socialnih omrežjih ali iz katerega koli drugega razloga bu-lji v mali ekran. Člani "Short edition-a" so odločili, da se temu uprejo in so grenobleškim čakalcem ponudili alternativo: brezplačne "distributerje kratkih zgodb". Kdor koli bi rad objavil svojo zgodbo, poezijo ali strip, lahko pošlje na elektronski naslov skupine besedilo, dolgo od 6000 do 20000 znakov, izbrane tekste pa potem

tiskajo avtomati, ki so postavljeni na osmih točkah, razpršenih po grenobleških javnih ustanovah. Besedila so objavljena tudi na spletnem mestu skupine, ki šteje več kot 5000 piscev in okrog 150.000 bralcev. Avtomati so oranžno-črni enometrski stolpci s tremi gumbi za tri čakalne dobe (ena, tri ali pet minut). Na podlagi izbire dobi stranka daljši ali krajši tekst, natisnjen na papirnatih trakovih, ki spominjajo na račun: merijo osem centimetrov v širino in do sto dvajset centimetrov v dolžino. Poleg očitne koristi za bralce-čakalce so avtomati tudi koristni za pisatelje, ki so večinoma amaterji, saj se tako lahko začnejo uveljavljati v čedalje bolj kompetitivnem literarnem svetu.

Po prvem letu (tj. oktobra 2016) bodo glede na uspeh avtomatov pobudo še dodatno podprli in jo morda še razširili na druga francoska mesta. Mogoče pa se bo prej našel kdo, ki bo posnemal skupino in zraven avtomata za čakalne listke postavil še magično škatlo polno lepih, natisnjenih besed.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD
predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo
1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00,
9.55, 13.30, 16.35, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie ve-
re **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del
cuoco **14.05** La vita in diretta **15.10** Torto
o ragione? Il verdetto finale **16.55** 58°
Zecchino d'Oro **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30**
Igra: Affari tuoi **21.20** Tale e Quale Show
23.45 TV7

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.15** Nad.: Il tocco di
un angelo **8.00** Serija: Le sorelle McLeod
9.25 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali
11.00 I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20,
20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** 23.10
Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Se-
rija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S.
21.00 LOL **21.15** Film: I tre moschettieri
(pust.) **0.05** Troppo giusti

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Buongiorno Ita-
lia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agora
10.00 Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi
manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00,
19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike
12.45 Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tem-
po e la storia **15.15** Nad.: La casa nella pra-
teria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo
20.00 Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.:
Un posto al sole

21.05 Film: Il fondamentalista riluttan-
te (triler, '12, i. K. Hudson) **23.20** Dok.
film: Io & George

RAI4

14.00 Sabrina, vita da strega **14.45** Starga-
te Atlantis **15.35** Andromeda **16.20** Star
Trek: Enterprise **17.05** Novice **17.10** Robin
Hood **17.55** Beauty and the Beast **18.40**
Reign **19.20** Rai Player **19.30** Supernatural
21.10 Film: Detective Dee e il mistero del-
la fiamma fantasma (pust.) **23.15** Wonder-
land 2015 **23.35** Anica – Appuntamento al
cinema **23.40** Film: Backcountry (horor)

RAIS

14.10 La Terra vista dal cielo **15.05** Brazil:
A Natural History **16.05** Riccardo Muti –
Prove d'orchestra **17.45** Come si guarda
un'opera d'arte **18.10** Novice **18.15** 20.40
Passepartout **18.45** Un lento viaggio afri-
cano **19.40** Memo – L'agenda culturale
20.30 Rai Player **21.15** Dok. film: Un'ora so-
la ti vorrei **22.10** Scaramouche Scara-
mouche **23.25** Terza pagina **23.55** Ghiac-
cio bollente

0.00 Eagles Story

RAI MOVIE

13.10 17.05 Rai Player **13.20** Film: L'isola dei
sopravvissuti (pust.) **15.00** Film: Impicca-

lo più in alto (vestern, '68, i. C. Eastwood)
17.00 0.45 Novice **17.15** Film: Piedone a
Hong Kong (pust., It., '75) **19.15** Film: So-
no fotogenico (kom., It., '80, i. R. Pozzetto)
21.15 Film: Fuori controllo (triler, '10, i. M.
Gibson) **23.15** Film: Parkland (dram., '13, i.
Z. Efron, T. Welling)

RAI PREMIUM

12.25 Nad.: Un posto al sole **13.20** 20.25
Nad.: Terra Nostra **14.05** Nad.: Paura di
amare **15.00** Serija: Last Cop – L'ultimo
sbirro **15.50** Anica – Appuntamento al ci-
nema **15.55** Serija: Impazienti **16.10** Se-
rija: Un medico in famiglia **18.00** Nad.: Va-
leria **18.45** Novice **18.50** Nad.: Legami
19.40 Nad.: La signora in rosa **21.15** Nad.:
Il restauratore **22.20** Tale e Quale Show

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.:
Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ri-
cette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vre-
me in prometne informacije **12.00** Serija:
Detective in corsia **13.00** Serija: La signo-
ra in giallo **14.00** Lo sportello di Forum
15.35 Film: Base Artica Zebra (zf, '68, i. R.
Hudson) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Dalla vostra parte **21.15** Quarto Gra-
do

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, promet-
ne informacije, vreme, borza in denar **8.45**
Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55
Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Una vita **14.45** Uomini e don-
ne **16.00** Grande fratello – Day Time **16.10**
21.10 Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio
Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40**
Striscia la notizia – La voce dell'invasione
23.30 Supercinema

ITALIA1

6.50 Risanke in otoške oddaje **8.25** Serija:
Settimo cielo **9.25** Serija: Royal Pains **12.25**
18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Športna ru-
brika **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.:
Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55**
Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2
Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva
mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim
17.40 Nan.: Mike & Molly **18.05** Nan.: Ca-
mera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del
crimine **23.55** Le Iene

IRIS

13.05 Film: La ripetente fa l'occhietto al pre-
side (kom.) **15.10** Film: Vacanze sulla Co-
sta Smeralda (kom.) **17.05** Film: Goodbye
& Amen – L'uomo della CIA (triler, It., '77)
19.10 Serija: Renegade **20.05** Serija: Wal-
ker Texas Ranger **21.00** Film: Codice Mer-
cury (triler, '98, i. B. Willis, A. Baldwin)

23.10 Film: The Avengers – Agenti spe-
ciali (zf, '98, i. U. Thurman)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vre-
me **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00**
L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà
16.20 Serija: Benjamin Lebel – Delitti
D.O.C. **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby
20.35 Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Pa-
ese delle Meraviglie **22.40** Bersaglio mobile

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint
6.30 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I
menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's
Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.05**
The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Se-
rija: Jane Doe **22.55** Serija: Crossing Jordan

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **9.30** 21.00 Ring **13.00**
Aktualno: Musa Tv **13.15** 17.55, 20.25 Og-
gi è **13.20** 17.00, 19.30, 20.30, 23.00 Dnev-
nik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00**
19.00, 23.30 Trieste in diretta **20.00** Apriti
cielo **20.05** Happy Hour

LAEFFE

11.30 13.30, 20.00 Il cuoco vagabondo
12.35 Bourdain: Cucine segrete **14.30** Chef
Sara sulle Alpi **15.30** David Rocco: Dolce vi-
ta **16.35** Jamie: Menù in 15 minuti **18.35** Il
re dello street food **19.55** Novice **21.05**
Film: Il segreto di Vera Drake (dram.) **23.30**
Serija: Omicidi tra i fiordi

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novi-
ce **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelan-
da **16.15** Fratelli in affari **17.00** L'uomo di
casa **17.30** Giardini da incubo **18.15** Love
It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Af-
fari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10**
Cucine da incubo **22.15** Alessandro Borg-
hese – 4 ristoranti

DMAX

13.20 Cattivissimi amici **14.10** L'idea da 1
milione di dollari **15.05** Bear Grylls: l'ulti-
mo sopravvissuto **15.55** 22.00 River Mon-
sters **16.50** 20.20 Affari a quattro ruote
17.45 Come è fatto **18.35** Affare fatto!
19.30 Rimozione forzata

21.10 L'oro della Siberia **23.00** Prigionie-
ri di viaggio

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20
Kviz: Vem! **11.55** Ugriznimo znanost **12.20**
Nan.: Totalna razprodaja **13.00** 15.00, 17.00,
18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme
13.30 Tarča **14.20** Prava ideja! **15.10** Mo-
stovi – Hidak **15.45** 18.10 Otroški program:
OP! **16.15** Osmi dan **17.30** Razred zase
17.55 Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slo-
venska kronika **20.00** Slovenski pozdrav
21.25 Na lepše **22.00** Odmevi **23.05** Kino-
teka **23.20** Film: 400 udarcev (dram.)

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 18.45 Risanke in
otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **9.00**
0.20 Točka **10.00** Aplavzi! **10.50** Čaroku-
hinja pri atu **11.10** 17.00 Halo TV **12.10**
Dobro jutro **14.35** Sledi **15.10** O živalih in
ljudeh **15.35** Na vrtu **16.05** Dober dan
18.00 Nad.: Obupani starši **19.40** Inf-
odrom **20.00** Zoisove nagrade 2015, prenos
21.15 Igralci brez maske **22.15** Nad.: Po-
pravljen krivica **23.05** Polnočni klub

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv
– Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Ci-
ty Folk **15.00** Vesolje je... **15.30** Film: Ne ti-
kaj bele ženske! **16.55** TG dogodki **17.10**
Glasba zdaj **17.25** Sredozemlje **18.00** To bo
moj poklic **18.35** Vreme **18.40** Primorska
kronika **19.00** 22.00 Vsdanes – Tv dnev-
nik **19.25** Šport **19.30** Vsdanes – Aktual-
nost **20.00** Dok. odd.: K2 **20.30** Najlepše be-
sede **21.00** Kitarika 2006 **21.45** Avtomobi-
lizem **22.15** Iz arhiva po vaših željah **23.05**
Nad.: Galebji otok

POP TV

7.00 Risanke **7.50** 9.40, 10.50, 12.05 Tv pro-
daja **8.10** 17.20 Nad.: Odpušanje ljubezni
9.55 Epilog **11.05** Nad.: Greh preteklosti
12.20 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** 21.30
Nad.: Usodno vino **14.55** Nad.: Plamen v
očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00**
18.55, 22.30 Novice **23.00** Eurojackpot
23.05 Film: Elvis je odšel (kom., '04, i. K. Ba-
singer)

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** Risanke in otroške odd.
8.30 12.35 Serija: Odbita rodbina **8.55** 16.35
Nan.: Mrhi za šankom **9.20** 13.35 Serija:
Opravljkva **10.15** 11.25, 13.05 Tv prodaja

Petek, 20. novembra
Iris, ob 21. uri

Processo di
Norimberga

ZDA 2000

Režija: Yves Simoneau

Igrajo: Alec Baldwin, Brian Cox
in Jill Hennessy

Pred šestdesetimi leti, 20. no-
vembra 1945 so v Nürnbergu
začeli proces proti nacističnim
zločincem druge svetovne vojne.
Yves Simoneau je filmsko zgod-
bo povzel po romanu Josepha E.
Persica in pripoveduje o tem, ka-
ko se je enaindvajset pripadnikov
nacistične oblasti znašlo na za-
tožni klopi za zverinske vojne
zločine, ki so jih v 2. svetovni vo-
jni zagrešili vojaki pod njihovim
poveljstvom. Ekipo sodnikov iz ZDA, Velike Britanije, Francije in Sovjetske
zveze je vodil ameriški tožilec Robert H. Jackson.
Med procesom je postala prav resnica najbolj grozljiv dokaz.

VREDNO OGLEDA

10.30 Nan.: Naša mala klinika **11.40** 17.05
Serija: Lepo je biti sosed **14.35** Film: Ben
Hur (dram.) **18.55** Serija: Kar bo, pa bo
20.00 Film: Po sončnem zahodu (akc., '04,
i. P. Brosnan) **21.50** Serija: Vikingi **22.45**
Dok. serija: Kletka morskih psov **23.45** Film:
30 dni teme – Temačni dnevi (horor)

PLANET TV

10.55 13.15 Nan.: Talenti v belem **11.50** Tv
prodaja **12.20** Ellen **14.10** Nad.: Sulejman
Veličastni **15.20** Zdravnik svetuje **16.30**
20.00 Nad.: Ena zlahtna štorija **17.40** 21.25,
22.05 Kmetija: Nov začetek **19.00** 21.05 Da-
nes **19.40** Vreme in šport **23.30** Film: Tak-
si (akc.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar;
7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica,
napovednik; 8.00, 10.00 Poročila; 8.10 Ra-
dioaktivni val z Borisom Devetakom in
Markom Sancinom; 10.10 Prva izmena:
Kulturne diagonale – Dvignjena zavesa;
11.00 Studio D; 11.15 Vzgjati k različno-
sti – Pogovori in razmišljanja ob robu čez-
mejnega projekta EDUKA; 13.20 Zborov-
ski utrip; 14.00 Poročila in deželna kromi-
ka; 14.10, 17.10 Music box; 14.20 Otroški
kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika, sledi Mu-
sic box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in
kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Jo-
hann Wolfgang Goethe: Izbirne sorodno-
sti – 25. del, sledi Music box; 18.00 Kul-
turni dogodki, sledi Music box; 19.20 Na-
povednik, sledi Slovenska lahka glasba;
19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Kronika; 6.30,
8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila;
7.00 Jutranjik; 7.20 Jutranja zagonetka;
7.45 Primorske novice; 8.00, 17.30 Vreme;
9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Priredi-
tve danes; 10.00 Evropa osebno; 10.40,
15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enaj-
stih!; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opol-
dnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00
Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik;
18.00 Radio Blabla; 19.00 Dnevnik in kro-
nika; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Ari Zoa-
na; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni pro-
gram.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
vremenska napoved in prometne infor-
macije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle
degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Ca-
leidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Eurore-
gione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35
Appuntamenti; 10.10 Vremenska napoved;
10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizij-
ski in radijski programi; 10.35, 20.30 Il va-
so di Pandora; 12.30 Dogodki dneva;
13.00, 20.00 Pairappà; 13.35 Ora musi-
ca; 14.00, 14.35, 19.00, 23.00 Glasba;
15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki
dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro;
18.00 Il suono nell'immagine; 19.30 Ve-
černi dnevnik; 22.30 Sonoricamente Pu-
glia; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329
Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

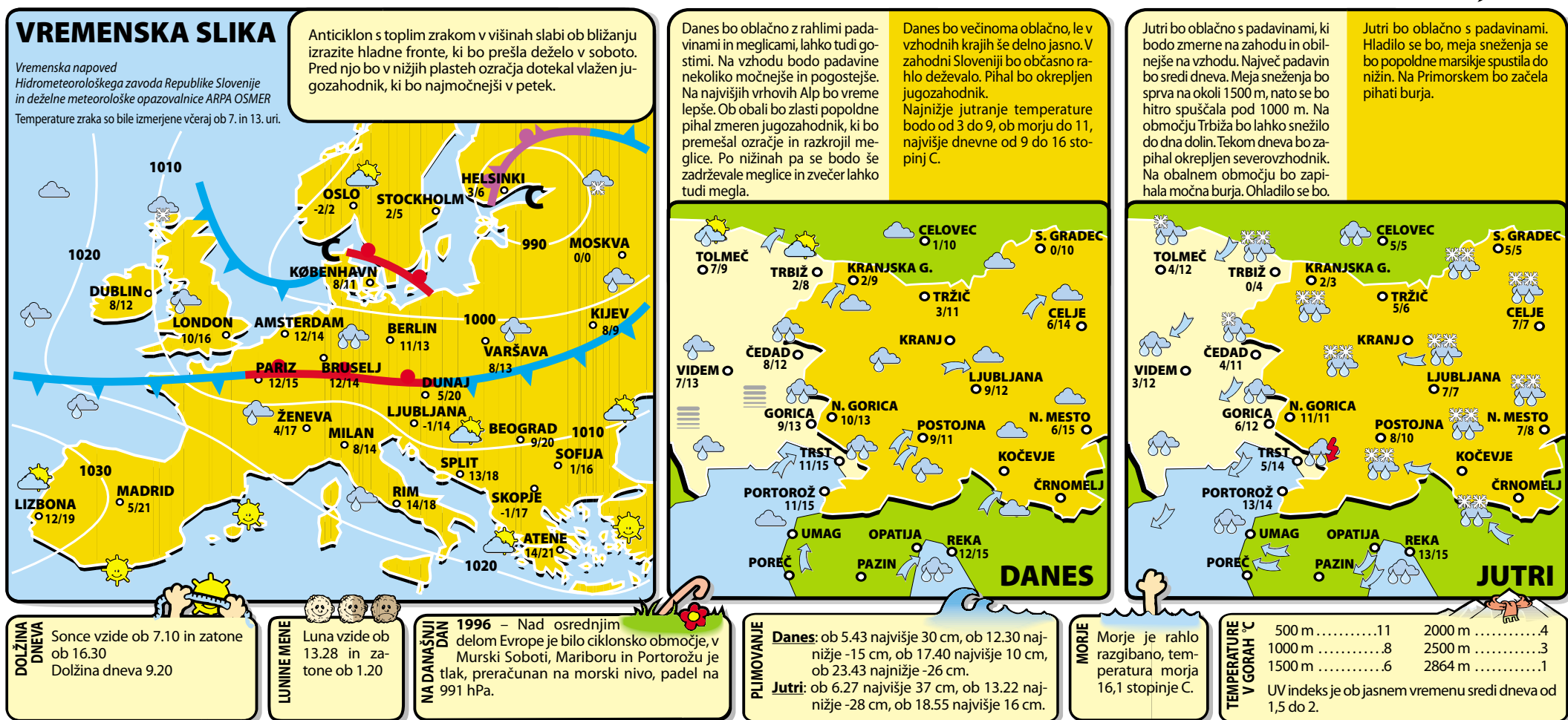
Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Cameron ni kot Obama

LONDON - Britanski premier David Cameron bo za svoja daljša službenja potovanja vendarle dobil vladno letalo. A to bo precej skromno. Za 14 milijonov bodo predelali airbus A330, ki ga britanska vojska trenutno uporablja kot letečo cisterno za gorivo. Vlada v Londonu meni, da bo tovrstna rešitev na dolgi rok cenejša, kot če bi vztrajali pri sedanji ureditvi, ko mora premier za daljše polete najemati čarterska letala od komercialnih družb. Poudarjajo tudi, da nikakor ne bo šlo za kako luksuzno ureditev letala, kot je na primer "Air Force One", ki ga uporablja ameriški predsednik. Na njem bo 100 sedežev, kakršni so sicer v ekonomskem razredu, le 60 naj bi jih bilo urejenih po standardih za poslovni razred.

V Vatikanu več zaposlenih žensk

RIM - V Vatikanu, kjer od nekdaj prevladujejo moški, imajo sedaj veter v jadrih ženske. Delež žensk med zaposlenimi na Svetem sedežu se je v zadnjih desetih letih skoraj podvojil. Danes v Vatikanu dela skoraj 400 žensk, kar predstavlja okoli 20 odstotkov vseh zaposlenih. Porast gre pripisati tudi dosedanjim imenovanjem papeža Frančiška. Med zadnjimi, ki jim je uspel preboj v to moško trdnjavo, je italijanska profesorica Stefania Nanni, ki jo je Frančišek imenoval za svetovalko kongregacije za svetnike. Že Janez Pavel II. je leta 2003 sprožil revolucijo, ko je Letizio Ermini Panni imenoval za predsednico papeške akademije za arheologijo.

NÜRNBERG - Pred 70 leti so začeli soditi nacističnim zločincem

Smrtne obsodbe in nova določila

Na smrtno kazen z obešanjem obsodili dvanajst nacistov - Prvič vpeljali osebno odgovornost in izključili sklicevanje na ukaze nadrejenih

NÜRNBERG - Pred sedmimi desetletji so se v sodni palači v Nürnbergu začeli nürnberški procesi, na katerih so za zločine med drugo svetovno vojno sodili glavnim nacistom. Sodišče so oblikovale zmagovalke druge svetovne vojne, Francija, takratna Sovjetska zveza, Združene države Amerike in Velika Britanija.

V sklopu nürnberških procesov je potekalo glavno sojenje ter še 12 t. i. nadaljevalnih procesov, ki so jih pripravili pred ameriškim vojaškim sodiščem v nürnberški sodni palači. Trajali so do 14. aprila 1949, na njih pa so sodili odgovornim v Tretjem rajhu.

Glavni sodni proces je trajal leto dni. Na njem so sodelavce in tesne zaupnike nacističnega voditelja Adolfa Hitlerja obsodili na 12 smrtnih kazni z obešanjem, tri dosmrtno zaporne kazni in štiri dolgoletne zaporne kazni. Tri obtožene so opustili.

Nürnberški procesi so vplivali na nastanek konvencije proti genocidu, deklaracije ZN o človekovih pravicah, nürnberških načel in ženevske konvencije vojnega prava. Procesu so sprožili tudi pozive k ustanovitvi stalnega

mednarodnega kriminalnega sodišča in hkrati poželi številne kritike.

Načela z nürnberških procesov so uporabili tudi na sojenju japonskim vojnim zločincem v Tokiu, postala so tudi temelj vseh drugih mednarodnih kazenskih sodišč, od ad hoc mednarodnih sodišč za vojne zločine na ozemlju nekdanje Jugoslavije in v Ruandi do Mednarodnega kazenskega sodišča (ICC), ki naj bi kot stalno sodišče bdelo nad hudimi kršitvami mednarodnega humanitarnega prava.

Za sojenje glavnim vojnim zločincem so se zaveznice - ZDA, Velika Britanija in takratna Sovjetska zveza - odločile že v moskovski deklaraciji 1. novembra 1943, po kateri naj bi glavnim zločincem sodilo mednarodno vojaško sodišče, ostalim pa bi sodili v državah, kjer so zagrešili zločine.

Po vojni so omenjene tri zaveznice skupaj s Francijo v Londonu 8. aprila 1945 ustanovile Mednarodno vojaško sodišče v Nürnbergu. K temu, t. i. londonskemu sporazumu, je nato pristopilo še 19 držav, med njimi tedanja Jugoslavija.

Pristojnost nürnberškega sodišča je bila omejena na tri kategorije kaz-

Kreamatorjske peči v Dachavu leta 1945

nih dejanj, ki so jih storile "osebe, ki so delovali v interesu evropskih držav sil osi": na zločine proti miru, vojne zločine in zločine proti človečnosti.

Pomembna novost, ki jo je vpeljalo nürnberško sodišče, je bila osebna odgovornost za zločine in izključitev sklicevanja na ukaze nadrejenih, prav tako pa sklicevanje na uradni položaj ni bilo več okoliščina za imuniteto pred kazensko odgovornostjo.

Prvič v zgodovini so tako lahko na zatožno klop postavili tudi voditelje države, ki so načrtovali, izvajali in ukazali zločine v imenu države. Dotlej so namreč po izgubljenih vojnah odgovornost nosile zgolj države in narodi, ne pa tudi njihovi voditelji. Tako je bilo običajno državi, ki je izgubila vojno, naloženo plačevanje vojne od-

škodnine, medtem ko je bilo sojenje za kršitve vojnega prava prepuščeno državam samim.

Poleg sojenja in kaznovanja posameznikov je bilo nürnberško sodišče pristojno tudi za razglasitev določenih skupin ali organizacij za kriminalne. To je omogočilo kazenski pregon številnih posameznikov zgolj zaradi njihovega članstva v takih organizacijah, kot sta bili na primer nacistična stranka NSDAP ali enote SS in gestapo.

Nürnberško sodišče so sestavljali štirje sodniki in štirje namestniki, po eden iz vsake od štirih zveznic, glavni tožilec pa je bil Američan Robert H. Jackson.

Na zatožni klopi sta bila med drugim poveljnik nemškega vojnega

letalstva luftwaffe, maršal Herman Göring, in Hitlerjev namestnik Rudolf Hess. Tesnemu Hitlerjevemu sodelavcu Martinu Bormannu so sodili v odsotnosti.

Kljub visoki stopnji varovanja zaveznicam ni uspelo, da bi tik pred izvršitvijo smrtnih kazni preprečili samomor Göringa. Kako mu je kljub strogim ukrepom uspelo v celico dobiti kapsulo ciankalia, še danes ni pojasnjeno.

Na smrtno kazen so bili obsojeni še generalni guverner na Poljskem Hans Frank, notranji minister in protektor Češke in Moravske Wilhelm Frick, operativni vodja Wehrmachta Alfred Jodl, vodja policije Ernst Kaltenbrunner, poveljnik oboroženih sil Wilhelm Keitel, zunanji minister Joachim von Ribbentrop, ideolog nacizma in minister za zasedena vzhodna ozemlja Alfred Rosenberg, za pet milijonov prisilnih delavcev pristojen Fritz Sauckel, komisar rajha za Nizozemsko Arthur Seyss-Inquart, izdajatelj antisemitskega tabloida Der Stuermer Julius Streicher, v odsotnosti pa še Bormann.

Sojenje v Nürnbergu je bilo tarča številnih kritik; od očitkov, da gre za sodišče zmagovalcev nad poraženci, do opozoril, da so bila kršena osnovna pravna načela zakonitosti, ker je šlo za retroaktivno sojenje za dejanja, ki so bila kot kazniva določena šele, ko so bila storjena.

Kritike so imele tudi zrno soli, saj na zatožno klop niso nikoli postavili storilcev iz zavezniških držav, ki bi jim prav tako lahko hodovali. Uporaba atomske bombe nad Hirošimo in Nagasaki je bila najbolj v nebo vpiljoč primer.

Maja Lazar Jančič/STA

2,5 milijarde ljudi še brez stranišč

NEW YORK - Na svetu 2,5 milijarde ljudi nima dostopa do stranišč, ob svetovnem dnevu stranišč opozarjajo ZN. Skupaj s človekoljubnimi organizacijami so posvarili, da pomanjkanje ustreznih sanitarij povečuje tveganje za bolezni in nedohranjenost. Na ta način izločene fekalije neovirano pronicajo v vodo in po ocenah gre okoli 80 odstotkov vseh bolezni v državah v razvoju pripisati onesnaženju vodi. Zaradi bolezni, ki so posledica pomanjkljive higiene, onesnažene vode in nedohranjenosti na svetu dnevno umre okoli 5000 otrok, mlajših od pet let. Vse skupaj pa svet letno stane 260 milijard dolarjev.

Ženskam in deklicam pa zato, ker nimajo dostopa do stranišč, ki bi jim zagotovila zasebnost, grozijo še posilstva in zlorabe.